

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Veřejná podpora v Evropské unii prizmatem blokových výjimek

Public Support in the European Union Through the Block Exemption

Student:

Bc. Hozák Patrik

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Bc. Monika Mynarzová, Ph.D.

Ostrava 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Patrik Hozák**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210T004 Eurospráva
Téma: **Veřejná podpora v Evropské unii prizmatem blokových výjimek
Public Support in the European Union Through the Block Exemption**
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska veřejné podpory v Evropské unii
3. Veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem prizmatem blokových výjimek
4. Analýza a komparace blokových výjimek v zemích Evropské unie
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

CRAIG, Paul and Gráinne DE BÚRCA. *EU Law: Text, Cases, and Materials*. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2015. 1 198 s. ISBN 978-0-19-871492-7.

KINCL, Michael. *Veřejná podpora v příkladech a poznámkách*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 268 s. ISBN 978-80-7552-634-2.

STEHLÍK, V., O. HAMULÁK a M. PETR. *Právo Evropské unie: ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017. 356 s. ISBN 978-80-7502-277-6.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Bc. Monika Mynarzová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 26.04.2019

Ing. Lukáš Melecký, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení o samostatném vypracování diplomové práce

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a ostatní materiály, z nichž jsem při psaní své práce čerpal, řádně cituji a uvádím v seznamu použité literatury.

V Ostravě dne 26. 4. 2017

.....
Bc. Patrik Hozák

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval mé vedoucí diplomové práce paní Ing. Bc. Monice Mynarzové Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, které mi pomohly při zpracování tohoto tématu.

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Teoretická východiska veřejné podpory v Evropské unii	5
2.1	Vymezení veřejné podpory v EU	6
2.2	Legislativa upravující veřejnou podporu v EU.....	9
2.3	Formy veřejných podpor	12
2.4	Subjekty veřejné podpory v EU.....	19
2.4.1	Poskytovatel veřejné podpory	19
2.4.2	Příjemce veřejné podpory.....	21
2.4.3	Kontrolní a regulační instituce v oblasti veřejné podpory	22
2.5	Modernizace pravidel veřejné podpory	27
3	Veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem prizmatem blokových výjimek.....	30
3.1	Veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem EU	30
3.2	Obecné nařízení o blokových výjimkách	39
3.3	Vymezení blokových výjimek.....	43
3.3.1	Společná ustanovení GBER	43
3.3.2	Typy a charakteristika jednotlivých blokových výjimek	47
4	Analýza a komparace blokových výjimek v zemích Evropské unie.....	65
4.1	Analýza kategorií blokových výjimek v letech 2010 – 2017	65
4.2	Komparace blokových výjimek v zemích EU	78
4.3	Zhodnocení a doporučení	94
5	Závěr.....	104
	Seznam použité literatury.....	107
	Seznam zkratk	111
	Seznam tabulek	112
	Seznam grafů.....	113
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce.....	115

Seznam příloh..... 116

1 Úvod

Oblast veřejné podpory je velmi proměnlivou, aktuální, rozsáhlou a poměrně obtížnou problematikou. V oblasti politiky veřejné podpory dochází k neustálému vývoji, kdy je tento vývoj především spojován s ekonomickou situací v Evropské unii (dále jen EU) a jejich členských zemích. Veřejná podpora a její různé formy poskytování jsou součástí hospodářské politiky většiny zemí, v tomto ohledu nejsou výjimkou ani členské země EU.

Poskytování veřejné podpory je jedním ze způsobů začleňování veřejných orgánů do ekonomických procesů. Tato podpora je nerozlučitelně spjata s veřejnými rozpočty jednotlivých zemí. V právu EU se s podobnými zásahy států do ekonomiky počítá, avšak veřejné podpory jsou v jejím rámci pevně regulovány. Zástupci orgánů EU jsou si velmi dobře vědomi, že pokud by nedocházelo k regulaci veřejných podpor, mohou nastat případy, kdy by mohly ekonomicky silnější a vyspělejší státy ovlivnit chod ekonomicky chudších a slabších zemí. Tato souvislost byla také zachycena v zakládajících dokumentech neboli Pařížských smlouvách, které byly přijaty roku 1957, kdy již v těchto dokumentech byla upravena regulace v oblasti veřejných podpor. S ohledem na postupný vývoj problematiky veřejné podpory se často při změně zastoupení v Evropské komisi (dále jen Komisi) objevují tendence, zdali zanechat regulaci veřejné podpory ve stejném znění, jak je upraveno v primárním právu či její poskytování nějakým způsobem omezit nebo rozšířit. Také se objevují názory, zda není potřeba pravidla veřejné podpory zjednodušit, upřesnit či lépe definovat. Oblast veřejné podpory je nejefektivnějším způsobem upravena právě v rámci EU, kde jsou při poskytování takové podpory dodržována striktní pravidla. Důležitost regulace této oblasti je zachycena i na mezinárodní úrovni, kdy se jedná o regulaci veřejné podpory např. na úrovni Světové obchodní organizace.

V oblasti veřejné podpory došlo v roce 2014 k významným změnám a modernizaci. Jedná se především o změny řady předpisů, dle kterých se poskytování veřejné podpory řídí, v obecné rovině dochází ke značnému zjednodušení řízení a objasnění některých pojmů. Plán pro modernizaci byl Komisí představen ve Sdělení, které bylo vydáno 8. května 2012 pod názvem Modernizace státní podpory v EU.

Cílem mé diplomované práce je na základě analýzy a komparace veřejné podpory zhodnotit vývoj veřejné podpory v oblasti blokových výjimek v zemích EU v letech 2010 až 2017 a navrhnout vhodná doporučení.

Diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol. Po úvodu následuje druhá kapitola, kde jsou zachycena teoretická východiska veřejné podpory v EU, která vycházejí ze stanovených

definičních znaků určujících, zdali se jedná o veřejnou podporu. Definiční znaky a celkové zakotvení regulace je zachyceno v primární legislativě EU, která tyto znaky stanovuje a upravuje. Následuje výčet nejčastěji používaných forem veřejné podpory, kdy k jejímu poskytování je potřeba využívat subjekty související s touto problematikou. Nejdůležitějšími subjekty jsou instituce zodpovídající za úpravu a koordinaci oblasti veřejných podpor, mezi které se patří Komise, soudy EU a vnitrostátní soudy. Podstatným rokem v oblasti veřejné podpory je rok 2014, kdy dochází k značné modernizaci této problematiky spočívající v rozšíření působnosti veřejné podpory a její lepší a zjednodušené úpravě.

Třetí kapitola je nazvána veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem prizmatem blokových výjimek. V kapitole jsou blíže rozebrány podpory slučitelné s vnitřním trhem, které mohou být buďto slučitelné automaticky nebo podmíněčně slučitelné, dle rozhodnutí Komise. Na slučitelnost dále navazuje Nařízení o blokových výjimkách, ve kterém v průběhu času dochází k razantním úpravám, kdy ta nejpodstatnější úprava proběhla v roce 2014. Již zmíněné nařízení je výchozím dokumentem pro vymezení oblasti blokových výjimek a následnému stanovení jejich výčtu, kdy mezi typy blokových výjimek je řazeno 15 kategorií, které jsou v této kapitole podrobněji charakterizovány. Díky rozdělení blokových výjimek do několika okruhů je možné pokrýt co největší oblast veřejné podpory. Oblast blokových výjimek má stanovená společná ustanovení, která musí být pro využívání takových podpor splněna. V charakteristice jednotlivých kategorií jsou tyto ustanovení dále rozšířena na působnost daných kategorií, kde jsou stanoveny maximální výše poskytovaných veřejných podpor, jejich intenzita a způsobilé náklady, které mohou být skrze tyto podpory financovány.

Čtvrtá kapitola je věnována analýze a komparaci blokových výjimek v zemích EU. Jsou zde analyzovány jednotlivé kategorie blokových výjimek a jejich následné využívání ve všech členských zemích EU. Vytvořená analýza je podkladovým materiálem pro vzájemnou komparaci jednotlivých kategorií blokových výjimek, které jsou využívány v členských zemích EU. Na základě stanovené analýzy a komparace blokových výjimek je vytvořeno celkové zhodnocení čerpání veřejných podpor dle jednotlivých členských zemí EU, mé návrhy a doporučení.

Stěžejními metodami pro zpracování této diplomové práce jsou analýza a komparace. Analýza a komparace jsou zaměřeny na všechny kategorie blokových výjimek, které byly využívány v rámci všech členských zemí EU ve sledovaném období 2010 až 2017. Výchozím databázovým zdrojem je Eurostat a dalším databázovým zdrojem jsou údaje zpracovávané Komisí.

2 Teoretická východiska veřejné podpory v Evropské unii

Pod pojmem veřejná podpora se rozumí podpora, jež se vztahuje na každou přímou nebo nepřímou podporu poskytující finanční výhodu, která je financována z veřejných prostředků a je poskytnuta státními orgány či jinými zprostředkujícími subjekty jednajícími podle svěřených pravomocí. Jak tvrdí Janků (2011) finanční výhoda pro podnik, je tedy příspěvkem, který může být poskytnut buďto formou daňových „prázdnin“ neboli úlev, snížením preferenční úrokové sazby nebo dalších možných zvýhodnění v úvěrových podmínkách.

Zásadním cílem i pilířem současné podoby EU je fungující vnitřní trh. Na správném fungování vnitřního trhu se podílejí pravidla regulující čtyři základní tržní svobody, což je volný pohyb osob, služeb, kapitálu a zboží a také pravidla hospodářské soutěže. V právní úpravě ochrany hospodářské soutěže je zakotveno několik aktů, které narušují hospodářskou soutěž, mezi tyto akty se řadí i veřejné podpory, u kterých může nastat ohrožení hospodářské soutěže ze strany státních orgánů či dalších subjektů pod státní kontrolou, kterými je zvýhodňován daný subjekt na úkor své konkurence.

V úpravě práva EU je v oblasti veřejných podpor snaha zabránit tomu, aby jednotlivé členské země zvýhodňovaly některé podniky působící na vnitřním trhu, kdy toto zvýhodnění by bylo na úkor jejich konkurentů. Veřejné podpory jsou v právu EU považovány za nežádoucí a neslučitelné s vnitřním trhem EU, z toho důvodu jsou evropským právem zakázány, ze zákazu jsou vyňaty pouze některé skupiny veřejných podpor spadající pod výjimky (Brodec, online, 2012).

Veřejné podpory jsou zaměřeny především na některé z prioritních oblastí daného státu, mezi tyto oblasti patří podpora zaostalým regionům, podpory malým a středním podnikům a dalším možným podnikům, u kterých hrozí selhání, kdy takové selhání může mít dopad na ekonomický vývoj celého regionu.

V kapitole je vymezen pojem veřejné podpory, kde jsou zmíněny definiční znaky veřejné podpory a legislativa upravující tuto oblast, kdy je jedná o primární i sekundární legislativu. Z legislativy vychází vymezení veřejné podpory, její nejčastější formy a subjekty, které jsou zaměřeny na správu a koordinaci oblasti veřejné podpory, a tudíž souvisejí s poskytováním a příjmem veřejných podpor. Veřejná podpora podléhá neustálému vývoji, a proto v této oblasti dochází v značné modernizaci, která vede k rozšíření působnosti veřejné podpory a zjednodušení administrace a poskytování této podpory.

2.1 Vymezení veřejné podpory v EU

Základním východiskem pro definování pojmu veřejné podpory je unijní právo. V právu EU je veřejná podpora zakotvena v primární legislativě, a to přímo ve Smlouvě o fungování EU (dále jen SFEU)¹. Úprava veřejné podpory ve SFEU je totožná s úpravou, která se objevila již v zakládajících Římských smlouvách z roku 1957, a to ve Smlouvě o založení Evropského hospodářského společenství. Avšak problematika poskytování veřejných podpor ze strany členských zemí, byla zakotvena již v Pařížské Smlouvě o založení Evropského společenství uhlí a oceli. Tato smlouva byla ratifikována v roce 1951. Oblast poskytování veřejných podpor ze stran členských zemí se řadí mezi ustanovení, která byla součástí zakládajících smluv, již od vzniku Evropského společenství (dále jen ES), jejichž základní rysy byly nepozměněny.

„Veřejná podpora je podpora poskytovaná především státem či územními samosprávnými celky zejména za účelem regionálního rozvoje, prosazování politik veřejného zájmu (ochrana životního prostředí, výzkum a vývoj, odborná příprava), podpory rozvoje určitých aktivit nebo ochrany kulturního dědictví“ (Čtvrtíková, Jabůrková, Maurová, Škeříková a Váňa, 2005, s. 56).

Šišková a kol. (2012) tvrdí, že orgány veřejné moci mohou narušit soutěžní prostředí např. tím, že poskytují „svým“ podnikům diskriminační výhody, či omezují množství podniků v daném odvětví poskytováním výlučných nebo zvláštních pravidel, dalším narušením je poskytování výhod finanční povahy jednotlivým podnikům či celým odvětvím, kdy většinou nečiní takové finanční výhody za účelem zvýhodnění některých podniků nebo odvětví, ale pravými důvody takové finanční pomoci může být zvýšení zaměstnanosti nebo zachování tradičních značek. Nehledě na ušlechtilé důvody skrývající se pod touto podporou dochází k deformačním účinkům na hospodářskou soutěž, a to nejen na úrovni daného státu, ale i na úrovni celého vnitřního trhu.

Právní úprava poskytování veřejných podpor ze strany členských zemí EU je zakotvena v SFEU. V primárním právu je tedy obsažena v článku 107 SFEU. Jak je uvedeno v 1 odstavci článku 107 SFEU, že veřejnou podporou se rozumí *„jakákoli podpora poskytovaná členským státem nebo ze státních prostředků v jakékoli formě, která narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo výrobu některých výrobků, obchodu mezi členskými státy, jsou neslučitelné s vnitřním trhem, není-li ve Smlouvách stanoveno jinak“* (SFEU, online, 2012). Dle názoru Tomáška, Týče a kol. (2017) podtrhuje

¹ SFEU vzešla z Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o EU a SFEU, jež byla ratifikována v roce 2007 a platnosti nabyla roku 2009.

Soudní dvůr to, že zmíněná citace spojuje pojem veřejné podpory výhradně s jejich účinky, nikoliv s jejich motivací, kdy rozhodujícím faktorem jsou negativní dopady na hospodářskou soutěž.

Z výše uvedeného článku 107 odstavce 1 SFEU vyplývá, že veřejná podpora je vymezena formou definičních znaků, což lze považovat z hlediska jejich tvůrců za velmi praktické, jelikož v oblasti veřejné podpory dochází k neustálému vývoji.

Pokud by docházelo k omezení veřejné podpory jen na určité formy, mohlo by se stát, že by se členské státy EU dokázaly tomuto článku vyhnout. Pokud by se dalo tomuto článku vyhnout, jeho existence by ztratila svůj smysl a ochrana hospodářské soutěže proti poskytování veřejné podpory by byla v řadě případů neúčinná. Problematika veřejné podpory je upravena primárním právem EU a dále je také formována postupným vývojem, kdy je tento vývoj zachycen v rozhodnutích Komise a v rozsudcích soudů EU, kterými jsou Soudní dvůr EU a Soud první instance (neboli Tribunál).

Z výše uvedeného textu vyplývá, že úprava v právu EU obsahuje podmínky, za kterých je poskytování veřejných podpor z prostředků členských zemí zakázáno. V případech, kdy je důležitým bodem zjistit, zdali se jedná o veřejnou podporu, musí být splněny všechny z následující definičních znaků (za veřejnou podporu mohou být považovány i podpory splňující jen jeden z uvedených definičních znaků). Mezi tyto znaky vyplývající z výše uvedeného článku patří (European Commission, online, 2019):

1. podpora, která je poskytována státem nebo ze státních prostředků,
2. podpora narušující hospodářskou soutěž,
3. podpora zvýhodňující některý podnik či celková odvětví výroby,
4. podpora ovlivňující vzájemný obchod mezi členskými státy.

V oblasti veřejné *podpory poskytnuté státem nebo ze státních zdrojů*, jsou tyto dva pojmy chápány z širšího hlediska. Pojem stát může být chápán jako celek skládající se z dílčích částí, mohou zde spadat jednotlivá ministerstva, a také další ústřední orgány jako jsou státní správy, kraje, města a místní samosprávy obcí. Mezi státní prostředky mohou patřit prostředky poskytované ze státních fondů, právníckými osobami, které spadají pod přímou či nepřímou kontrolu státu, ale také soukromými právníckými osobami, jež jsou pověřeny přerozdělováním veřejných prostředků.

V oblasti podpory, která může narušit či dokonce narušuje hospodářskou soutěž je dostačující pouhá *hrozba narušení soutěže*. Hrozbou se rozumí reálná hrozba, která by měla být založena na objektivních předpokladech, v žádném případě se nesmí jednat jen o pouhou domněnku konkurence vyskytující se ve stejném odvětví. Pro potvrzení narušení hospodářské

soutěže je potřeba prokázat, že mezi poskytnutím veřejné podpory a narušením hospodářské soutěže existuje zřetelná souvislost.

Jedná-li se o *podporu zvýhodňující některý podnik nebo celé odvětví*, jde o poskytnutou výhodu na základě stanovených preferencí daného podniku či odvětví, což je pro konkurenci nevýhodné. V tomto případě se jedná o poskytnutí veřejné podpory, kdy byla uplatňována selektivita. Jak uvádí Kunová, Nováčková a Zemanovičová (2014) selektivita je jednou z hlavních vlastností veřejné podpory. Pojmem selektivita se rozumí situace, kdy vybraný podnik získá určitou výhodou, oproti svým konkurentům. V takovém případě může být podnikem jakýkoliv subjekt, vykonávající ekonomickou činnost a podnikající na své jméno na svůj účet za účelem dosažení zisku, bez ohledu na jeho právní formu. Mezi subjekty vykonávající takovou činnost patří (Dvořáček a Slunčík, 2012):

- podnikatelé (OSVČ), obchodní společnosti,
- státní podniky,
- města a obce,
- příspěvkové organizace,
- zájmová sdružení či nadace,
- školy, školská zařízení,
- sportovní kluby a další.

Čtvrtým definičním znakem je *podpora ovlivňující vzájemný obchod* mezi jednotlivými členskými státy. Pojem obchod, v oblasti veřejných podpor, je chápán jako výměna zboží či služeb mezi danými státy. Negativní dopad poskytování veřejných podpor na obchod se může projevit dvěma způsoby. V prvním případě se jedná o ovlivnění obchodu, kdy je konkrétnímu subjektu poskytnuta podpora a tento podnik vyváží svou produkci do několika členských států EU. V druhém případě se jedná o ovlivnění obchodu poskytnutím podpory subjektu, který svou produkci sice nevyváží do ostatních členských zemí EU, ale poskytnutá podpora posiluje jeho postavení na vnitřním trhu EU, kdy posílením pozice subjektu je ztížena pozice jeho konkurentů v daném odvětví. V případě prokazování, že veřejná podpora ovlivnila obchod mezi členskými státy EU musí být jednoznačně zřetelný vliv daného subjektu na vzájemný obchod. Intenzita vlivu, jakou musí dojít z narušení obchodu není v unijním právu jasně určena. Na základě praxe Soudního dvora EU, může dojít k narušení i v případě kdy je příjemcem podpory relativně malý podnik či výše poskytnuté podpory je velmi malá. Je zcela patrné, že se většina subjektů snaží situovat své výrobky či služby i do ostatních členských států EU, kde následně soutěží v konkurenčním boji s jinými subjekty. Pokud by došlo k jakémukoliv zvýhodnění některého

ze subjektů, znamenalo by to jeho silnější postavení na trhu, které by se projevilo především tím, že by daný subjekt nesl daleko menší náklady na svou produkci než jeho konkurenti. V případě takového zvýhodnění by mohl subjekt snížit cenu u svého konečného produktu, který je následně exportován do dalších členských zemí EU.

Jak uvádí Stehlík, Mahulák a Petr (2017) je důležité podotknout, že v právních předpisech EU je používán pojem „státní podpora“ (the state aid), ale pro české prostředí je vhodnější používat termín veřejná podpora, jelikož veřejná podpora může být poskytována i jinými subjekty, nejen těmi centrálními.

2.2 Legislativa upravující veřejnou podporu v EU

Veřejná podpora je upravena v *evropském primárním právu*, konkrétními články sloužícími k úpravě této oblasti jsou článek 107 a 108 SFEU, jejichž číselné označení před přijetím Lisabonské bylo 87 a 88 ve Smlouvě o založení Evropského společenství (SES). Jak uvádí Craig and Búrca (2015), článek 107 je rozdělen do tří základních odstavců, v prvním odstavci je stanovena obecná zásada neslučitelnosti veřejných podpor s vnitřním trhem, v druhém odstavci jsou stanoveny určité výjimky, u kterých je veřejná podpora považována za automaticky slučitelnou s vnitřním trhem a v třetím odstavci jsou uvedeny typy případů, kdy lze veřejnou podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem. V článku 107 jsou uvedeny především formální znaky veřejné podpory. Dle tohoto článku lze veřejné podpory rozdělit na dvě skupiny, a to podpory automaticky slučitelné nacházející se v odstavci 2 a na podpory podmíněně, kde je jejich slučitelnost dána rozhodnutím Komise, jejichž znění je upraveno v odstavci 3 článku 107.

Základním článkem v oblasti veřejné podpory je článek 107 SFEU, jehož první odstavec definuje tuto oblast². V tomto článku došlo k nepatrné změně, kdy je umožněno měnit ustanovení článku 107 i dalšími smlouvami, bez toho, aby došlo ke změně zakládajících smluv, což předchozí článek 87 SES neumožňoval, pouze odkazoval na znění SES.

V druhém odstavci článku 107, jsou obsaženy obecné výjimky pro veřejné podpory, jež jsou slučitelné s vnitřním trhem EU. Mezi tyto podpory patří následující:

- a) *„podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobků,*
- b) *podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi,*

² Viz kapitola 2.1

c) *podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnání hospodářských zvládnutí způsobeným tímto rozdělením. Pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost může Rada na návrh Komise přijmout rozhodnutí, jímž se toto písmeno zruší* „(SFEU, online, 2016).

Po přijetí Lisabonské smlouvy došlo v 2 odstavci článku 107, k patrným změnám oproti předchozímu 2 odstavci článku 87. Změna se nachází v bodě c), kdy předchozí úprava neobsahovala možnost Rady na návrh Komise zrušit toto písmeno (Janků a Mikušová, 2012).

Obsahem třetího odstavce článku 107 jsou individuální výjimky, jen pro dané skupiny veřejných podpor, jež mohou být slučitelné s vnitřním trhem. U tohoto odstavce dochází od roku 2009 také k menším změnám, oproti odstavci 3 článku 87, ale tyto jsou označovány spíše jako organizační. Mezi tyto individuální výjimky patří následující:

- a) *„podpory zaměřené na pomoc hospodářského rozvoje v oblastech s mimořádně nízkou životní úrovní či s vysokou nezaměstnaností, podpora by měla být zacílena na rozvoj regionů, jež jsou uvedeny v článku 349 s ohledem na hospodářskou sociální a strukturální situaci,*
- b) *podpory, které mohou pomoci uskutečnit významné projekty společného evropského zájmu nebo na projekty, které mohou pomoci napravit podstatnou poruchu v hospodářství jedné z členských zemí,*
- c) *podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem,*
- d) *podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu*
- e) *jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím“* (Lisabonská smlouva, 2008, s. 125).

Jak uvádí Janků (2016) v článku 108 jsou uvedeny základní procesní pravidla, které se týkají především činnosti Komise v oblasti veřejných podpor. V prvním odstavci tohoto článku jsou upraveny pravomoci Komise. Kdy komise má za úkol zkoumat společně s členskými zeměmi režimy podpor v dílčích státech, kdy účelem zkoumání je navržení opatření a úprav spojených s rozvojem a fungováním vnitřního trhu.

V druhém odstavci článku 108 je stanoveno zavádění kontrolních a upravujících mechanismů, v případech, kdy je Komisí zjištěno, že veřejná podpora poskytována daným členským státem není dle článku 107 slučitelná s fungováním vnitřního trhu EU. Třetí odstavec

článku 108 stanovuje předběžnou povinnost každého členského státu, jež zamýšlí poskytnout veřejnou podporu, informovat Komisi před uskutečněním této činnosti, aby měla Komise možnost vyjádření se k této podpoře. V případě, kdy dojde k zjištění Komise, že se jedná o podporu neslučitelnou s vnitřním trhem EU dle článku 107, tak Komise ihned zahájí řízení dle odstavce 2 článku 108. Pokud bude použit již zmíněný odstavec v článku 108, musí daný členský stát vyčkat s poskytnutím veřejné podpory, a to do té doby, než Komise vydá v řízení své konečné rozhodnutí.

Článek 108, je přijetím Lisabonské smlouvy, novelizován, kdy byl do článku přidán 4 odstavec ve znění: „Komise může přijmout nařízení týkající se kategorií veřejných podpor, u kterých Rada podle článku 109 dala možnost vyjmout je z řízení uvedeného v odstavci 3 tohoto článku“ (SFEU, online, 2012). Vytvořením tohoto odstavce bylo Komisi umožněno dále upravovat i ty oblasti podpor, nad kterými dříve ztrácela kontrolu. Jak uvádí Janků a Mikušová (2013) „článek 109 je de facto zmocňovacím ustanovením, kdy je Rada zmocněna, aby na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem mohla přijímat veškerá potřebná prováděcí opatření k článkům 107 a 108, a to především stanovit podmínky, kdy bude použit článek 108 odstavec 3, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení“.

Dalšími úpravami veřejných podpor, kterou je možné nalézt v SFEU jsou úpravy oblasti zemědělství, dopravy a služby obecného ekonomického zájmu. V těchto oblastech je veřejná podpora upravená spíše jen okrajovými ustanoveními. V oblasti služeb obecného ekonomického zájmu se úprava podpor nachází v článku 15, kdy je zde zmínka o veřejných podporách uvedena v návaznosti na aplikaci článku 107. Další úpravu je možné zaznamenat v článku 42, kdy je obsah tohoto článku zaměřen na oblast podpor v odvětví zemědělství. Poslední oblastí ustavenou v primárním právu je oblast veřejné dopravy, která je zaznamenána v článku 93.

Zakotvení oblasti veřejných podpor v *sekundární legislativě EU* je doplňující částí, k již zmiňované legislativní úpravě v právu primárním neboli v zakládajících smlouvách EU. V rámci primární legislativy byla utvořena podstatná rámcová ustanovení, na která navazuje systém pravidel, jež je upraven v sekundárním právu EU, kdy tato je úprava formulována především formou nařízení Komise či formou rozsudků Soudního dvora EU.

Mezi systém pravidel, jež se zakotven v sekundární legislativě patří následující:

- pravidla, která jsou zaměřena na podporu malého neboli zanedbatelného rozsahu, se kterými je možné se setkat pod názvem bagatelní podpory, z pohledu práva EU jsou také nazývány jako podpory malého rozsahu tzv. *de minimis*,

- další oblastí jsou pravidla, ve kterých jsou stanoveny blokové výjimky spadající pod oblast malých a středních podniků, vzdělání a zaměstnanost,
- předpisy, jež jsou zaměřeny na udělení souhlasu pro poskytnutí veřejné podpory vztahující se k oblasti životního prostředí či výzkumu a vývoje,
- pravidla, zaměřená na poskytnutí veřejné podpory sloužící pro oblasti záchrany a restrukturalizace firem nebo odvětví,
- pravidla, sloužící k vyhodnocování služeb veřejného hospodářského zájmu,
- pravidla, která se věnují udělení souhlasu k poskytnutí regionální podpory,
- pravidla, která jsou zaměřena na udělení souhlasu na poskytnutí veřejné podpory pro stanovená odvětví, kam mohou patřit poštovní služby, energetika, ocelářství a další,
- poslední součástí systému pravidel jsou pravidla obecného zájmu, která se týkají především rozhodnutí, zdali bude veřejná podpora poskytnuta a zdali je dle práva EU slučitelná s vnitřním trhem (Janků a Mikušová, 2013).

2.3 Formy veřejných podpor

Z výše uvedeného článku 107 SFEU je zřejmé, že veřejná podpora může být poskytována jakoukoliv formou, jež je poskytnuta státem či z veřejných zdrojů. V tomto případě tedy neexistuje žádný taxativní výčet, v jakých formách může být veřejná podpora poskytována. Je tedy podstatné posuzovat každý případ individuálně s přihlédnutím na specifika daného případu. V takové situaci lze očekávat, že ani do budoucna nebude vytvořen nějaký konkrétní výčet forem veřejných podpor, tím pádem nemůže být poskytovatelům zabráněno obcházení daných pravidel. Jelikož není stanoven kompletní výčet forem veřejných podpor, často je možné se v praxi setkat s řadou typů veřejných podpor s jejichž identifikací mají jejich poskytovatelé značné problémy. Nejčastějším důvodem těchto potíží je to, že poskytovatelé realizují finanční podpory dlouhodobě a považují je za běžné.

V následné podkapitole budou vybrány a rozebrány nejčastější formy veřejných podpor, jež jsou používány. Důležitým bodem je vždy posoudit, zda jsou naplněny všechny znaky definující veřejnou podporu, které jsou uvedeny v článku 107 SFEU. Je patrné, že ne každá uváděná forma musí být automaticky veřejnou podporou, pokud nebudou naplněny všechny znaky podpory, příkladem může být nenaplnění definičního znaku, kdy podpora ovlivňuje obchod mezi členskými zeměmi EU.

Dle Kincla (2017) patří mezi nejčastější formy veřejných podpor následující:

- dotace,
- státní či další veřejné záruky,
- navyšování základního kapitálu a tzv. příplatky ze strany orgánů veřejné moci,
- kapitalizace pohledávek,
- prodeje majetky za zvýhodněnou cenu,
- odklady splatnosti kupních cen,
- úvěr nebo úvěr za zvýhodněnou úrokovou sazbu,
- daňové úlevy,
- budování infrastruktury z veřejných zdrojů,
- dary,
- smlouva o smlouvě budoucí,
- zvýhodněné nájemné,
- výpůjčka,
- výprosa,
- zápůjčka,
- návratné finanční výpomoci,
- promíjení smluvních pokut,
- specifické formy veřejné podpory.

Níže v textu jsou vybrány jen nejdůležitější z uvedených forem veřejné podpory. Tyto formy jsou zde charakterizovány a blíže specifikovány.

Dotace jsou poskytovány jednotlivým podnikatelským subjektům na jejich činnost. Jedná se o přímé platby řadě členských států, jež jsou směřovány do rozpočtů regionálních, lokálních i místních samospráv, v častých případech jsou dotace poskytnuty i přímo ze státního rozpočtu. Představují peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv či národního fondu, tyto peněžní prostředky jsou poskytovány fyzickým a právnickým osobám na daný účel. Dotace patří mezi velmi významnou a hojně využívanou formu veřejné podpory. Mohou se dělit do několika skupin, mezi tyto skupiny se řadí dotace investičního a neinvestičního charakteru, dotace bezúčelové, účelově vázané a také provozní. Dále se mohou lišit dle oblastí, do kterých jsou poskytovány. Mezi tyto oblasti patří sport, kultura, vzdělávání, sociální služby a v neposlední řadě dotace určené na podnikatelskou činnost (Kincl, 2012). Typickým znakem dotací, je snižování nákladů pro příjemce, kteří by museli za běžného fungování tyto náklady

uhradit buďto svými zdroji nebo případně cizími zdroji, jež jsou dostupné na trhu. Výše výhody pro subjekt, jemuž je dotace poskytnuta odpovídá výši poskytnuté částky.

Státní či další veřejné záruky jsou bez pochyby označovány za nejsložitější formu veřejné podpory, důvodem větší složitosti oproti ostatním formám podpory je fakt, že se obtížně stanovuje výše dané podpory a také se složitě určuje její příjemce. Při vystavení záruky za určený subjekt, se daná veřejná instituce zavazuje, že na sebe bere část rizika ze závazku daného subjektu (podniku). Vhodným příkladem může být záruka kraje za krajský podnik, kdy v případě, že krajský podnik nebude splácet, tak kraj uhradí věřiteli jeho pohledávku (úvěr). Při takovém postupu je daný podnik zvýhodněn tím, že se z pohledu banky stává „bonitnějším“ dlužníkem, než by tomu bylo v případě, kdy by záruka nebyla vystavena. Záruka může mít vliv na výši úroků, který je při poskytnutí záruky nižší, což danému podniku sníží náklady. Mohou nastat i případy, kdy podnik žádá o úvěr, ale jelikož nedostane příznánu veřejnou záruku, tak vůbec bankovní úvěr nezíská. Posouzením záruk z hlediska veřejné podpory se v právu EU zabývá zvláštní předpis³.

Navyšování základního kapitálu a tzv. příplatky ze strany orgánů veřejné moci, i v tomto případě se také jedná o jednu z forem veřejné podpory, jelikož dochází ze strany orgánů veřejné moci k navýšení základního kapitálu nebo poskytnutí příplatku určitým společností, kdy jsou tyto zdroje poskytovány z veřejných prostředků. Tyto zdroje může určená společnost využít pro různé potřeby, např. k rozvoji či investicím. V tomto okamžiku jsou ostatní společnosti znevýhodněny, jelikož takovými prostředky nedisponují. Za tímto účelem je nutné zkoumat, zdali se jedná o veřejnou podporu či nikoliv. Dokázat, zdali jde o veřejnou podporu je velmi složitá záležitost. Orgány veřejné moci se v případě navyšování základního kapitálu či poskytování příplatků ocitají v situaci, kdy jsou nositeli veřejných zdrojů a souběžně vystupují jako akcionáři či podílníci dané společnosti. V tomto bodě nastává konflikt. Častým jevem bývá poskytování veřejných prostředků na navyšování základního kapitálu podniků, čímž veřejné instituce dotují především ztrátové podniky. Jak tvrdí Kincl (2017, s. 52) „*tento postup odůvodňují tvrzení „však je to naše a můžeme si s tím dělat co chceme.“ Bohužel se jedná o omyl, který může mít fatální následky.*“ Státní orgány si musí uvědomit, že mají k dispozici veřejné zdroje, a z tohoto důvodu jakákoliv opatření směřující k podnikům mohou být považována za potenciální veřejnou podporu. Navyšování základního kapitálu veřejnými orgány je zakotveno ve speciálním předpise⁴ v právu EU.

³ Jedná se o sdělení Komise č. 2008/C 155/02 o použití článků 87 a 88 SES zaměřené na státní podpory poskytované formou záruk

⁴ Jedná se o tzv. aplikace článku 87 a 88 SES na podíly veřejných institucí.

Kapitalizace pohledávek je forma veřejné podpory, která je prakticky totožná s předešlou formou, což bylo již výše uvedeno u navyšování základního kapitálu. Kapitalizace pohledávek je další formou veřejné podpory, která umožňuje navýšení základního kapitálu. Podstata kapitalizace pohledávek spočívá v tom, že věřitel vloží svoji pohledávku do základního kapitálu svého dlužníka. Výsledkem takovéto operace dochází k navýšení základního kapitálu dlužníka, ale také zaniká jeho předchozí pohledávka. V tomto okamžiku dlužníkovi zaniká jeho dluh. Pokud se jedná o pohledávku veřejného orgánu, dochází k zániku dlužné částky dlužníka, a to z veřejných rozpočtů.

Prodeje majetku za zvýhodněnou cenu jsou spojeny s tím, že je možné veřejnou podporu poskytnout i formou prodeje veřejného majetku za zvýhodněnou cenu. Tuto formu veřejné podpory poskytují především lokální a místní samosprávy. Samosprávní orgány se takto snaží přilákat do daného regionu zahraniční investory, kdy zahraničním investorům nabízejí k odkupu pozemky za zvýhodněnou cenu, na kterých mohou být vystavěny nové podniky. Zpravidla jsou pro odkup nabízeny pozemky s potřebnou infrastrukturou, které se nachází v průmyslových zónách, jež jsou převážně vybudovány se záměrem přilákat investory. Pod pojmem zvýhodněná cena je potřeba chápat cenu pozemku, která neodpovídá tržní ceně pozemku, a tudíž je prodejní cena nižší. Výše výhody je zde stanovena rozdílem mezi prodejní a tržní cenou. K této oblasti byl Komisí přijat zvláštní předpis⁵, zabývající se konkrétními podmínkami, kdy se při prodeji pozemků či budov nejedná o poskytnutou veřejnou podporu ze strany veřejných institucí. Jedná se především o případy, při kterých je před samotným prodejem vyhlášeno transparentní výběrové řízení, jež je veřejně dostupné všem investorům po delší dobu než dva měsíce, dostupné informace jsou zveřejněny v celostátním tisku. Jedná-li se o pozemek, o který by mohli mít zájem i zahraniční investoři, mohou tyto subjekty získat informace o tomto prodeji v mezinárodním tisku, realitních kancelářích či na internetu, nebo také v tom případě. Cílem těchto dvou uvedených způsobů prodeje majetku je to, aby byla stanovena cena pozemku na základě volného působení nabídky a poptávky, nebo také může být použit způsob stanovení ceny pomocí posudku nezávislé kompetentní osoby v oblasti oceňování nemovitostí.

Odklady splatnosti kupních cen, jak již bylo zmíněno na počátku podkapitoly, podpory nejsou taxativně vymezeny, a proto je důležité do výčtu zařadit i tržně nestandardní operace, kdy se veřejná instituce nachází v pozici věřitele. Odklady splatnosti kupních cen jsou právě jednou z takových operací. V takových případech se jedná např. o prodej pozemku

⁵ Jedná se o předpis č. 97/c 209/03

samosprávným orgánem investorovi, kdy je tento prodej stanoven hodnotou tržní ceny majetku, ale následná úhrada této kupní ceny proběhne až po uplynutí delšího časového období např. po 5 letech. Jelikož je jedna ze smluvních stran veřejnou institucí, která hospodaří s veřejnými prostředky, je nutné řídit se v tomto ohledu pravidly EU pro poskytování veřejné podpory. V takovém případě je nejdříve nutné posoudit, zdali se bude jednat o výhodu poskytnutou odkupujícímu subjektu, či naopak. U posouzení je podstatným bodem odklad splatnosti kupní ceny, především jeho důvod a zdali bylo více zájemců o daný majetek. Odkupující subjekt má zde několik možností, jak může zužít svou stanovenou výhodu. První možností při odkladu splatnosti kupní ceny je, že se daný subjekt dohodnul s městem na odkupu, ale jelikož bude platba probíhat v pozdějším termínu, má možnost využít tyto prostředky na jiné účely např. na technologické vybavení. Další výhodou pro daný subjekt je fakt, že ve smlouvě byla sjednána cena ve výši tržní ceny majetku, který bude splacen až v oddáleném termínu 5 let, kdy majetek může být v průběhu času znehodnocen, a to přinejmenším o výši inflace. V takovém případě město přijde o část hodnoty majetku, výhodou pro kupující subjekt zde bude rozdíl mezi sjednanou tržní cenou a skutečnou cenou majetku při době zaplacení.

Úvěr nebo úvěr za zvýhodněnou úrokovou sazbu tato forma podpory spadá mezi nejsložitější formy poskytování veřejné podpory. Při určení, jestli se jedná o veřejnou podporu je důležité vycházet z rozhodovací praxe Komise. Dle komise se v případě poskytnutí úvěru nejedná o veřejnou podporu ve dvou případech, pokud:

- by byl schopen jakýkoliv privátní subjekt (většinou banka) poskytnout stejný úvěr za srovnatelných podmínek,
- by byl poskytnut úvěr za stejných podmínek, jež se uplatňují na trhu (se stejnou úrokovou mírou, zajištěním apod.) (Kincl, 2004).

V případě hodnocení podmínky, zdali by byl jiný subjekt ochoten poskytnout úvěr, je velice důležitým faktorem, aby se jednalo o nezávislý subjekt. Tímto nezávislým subjektem bývají převážně bankovní instituce. Dalším důležitým bodem je to, že dlužník nesmí mít u banky již nějaký úvěr, jelikož banka musí dlužníka hodnotit nezáujatým způsobem na základě běžných tržních standardů. Je zde viditelný rozdíl v odlišném přístupu pro posouzení dlužníka, jelikož banky by volily spíše za dlužníka subjekty, s kterými již spolupracují a delší dobu je úvěrují, jelikož tyto banky mají enormní zájem si tohoto dlužníka udržet na trhu, a tím si banky zvyšují vyhlídky navrácení dlužné sumy. Banka se může nacházet ještě ve výhodnější pozici, a to v případě, že dlužník bude významným subjektem národní ekonomiky a bude u něj existovat předpoklad poskytnutí veřejné podpory. U tohoto subjektu získáním veřejné podpory vzniká lepší finanční pozice, což bude mít v případě splácení úvěrů dopad na větší jistotu pro

banku. Z poskytování úvěrů plynou věřiteli určitá rizika, která mohou spočívat v tom, že dlužník přestane splácet úvěr. Stanovená výše rizika věřitele bývá zakomponována v daných parametrech úvěru. Hlavními parametry jsou úroková míra a zajištění úvěru, kdy tyto parametry musejí odpovídat podmínkám na trhu. V případech, kdy nejsou v podmínkách úvěru zakomponovány již zmíněné parametry, dochází k výhodě. Výhoda může nastat v situaci, kdy je poskytnut úvěr i se stanovenými parametry podniku (dlužníkovi), jež nevlastní dostatečné množství majetku na zajištění úvěru, takový podnik by nebyl schopen úvěr splácet. V tom případě se zde jedná o dotaci. Tatož situace nastává v případě, kdy věřitel již dopředu přiznává, že nemusí dojít ke splacení úvěru. Stanovená výše výhody je zde zpravidla rovna rozdílu mezi úrokovou mírou, stanovenou při poskytnutí úvěru a úrokovou mírou, za kterou by měl být tento úvěr poskytnut při přihlédnutí na individuální situaci dlužníka, kdy by banka měla zohledňovat rizika a zajištění úvěru a další. Dalším případem může být poskytnutí úvěru subjektu, jež nemá dostatečné majetkové zdroje na zajištění úvěru, zde je výše výhody vyčíslena celou stanovenou částkou úvěru i s úroky.

Forma poskytování veřejné podpory formou **daňových úlev** je celkově spjata s pojmem daně. Daně jsou velmi významným zdrojem veřejných rozpočtů každého státu, tudíž i všech členských zemí EU. Daňová povinnost je vztahena na všechny typy subjektů, a to jak na právnické, tak i fyzické osoby, jež pobývají na území daného státu a vyvíjejí zde nějakou ekonomickou činnost. Placení daní je upraveno příslušnými daňovými předpisy každého státu.

Daňové úlevy jsou založeny na principu spočívajícím na určitém okruhu subjektů, kterými mohou být zahraniční investoři či domácí subjekty, které jsou ochotny investovat určitou minimální částku. Tyto dvě skupiny subjektů jsou osvobozeny od platby různých typů daní. Daňové úlevy jsou primárně zacíleny na přilákání zahraničních investic, a to především do ekonomicky „slabších“ regionů, ve kterých převládá vysoká nezaměstnanost. Státní instituce se snaží skrze taková opatření o vytváření nových pracovních příležitostí v takových regionech a o jejich následný rozvoj. Poskytováním daňových úlev stát přichází o část finančních prostředků plynoucích do státního rozpočtu, jelikož ze strany daňově zvýhodněných subjektů nedochází k plnění daňových povinností, je zcela zřejmé, že daňové úlevy jsou tedy financovány skrze státní prostředky. Daňové úlevy jsou pro jejich příjemce výhodou, jelikož daně jsou tvořeny jejich náklady. Pokud dochází k daňovým úlevám dochází také k selektivnímu zvýhodňování určitého podniku či skupiny podniků, tudíž zpravidla dochází i k zakládání veřejné podpory. Totožné závěry tedy platí v různých případech i u poplatků. V takovém případě dochází k promíjení těchto poplatků, tím pádem opět dochází k zvýhodnění některého subjektu, a tudíž tento subjekt získá výhodu, a tím také veřejnou podporu.

Budování infrastruktury z veřejných zdrojů je v zásadě spojováno s veřejným financováním při budování infrastruktury, které je spojeno s určitou ekonomickou činností, může být také jednou z forem veřejné podpory. Vynakládání veřejných prostředků veřejnými orgány na financování různých typů infrastruktury je považováno za normální. Je zcela zřejmé, že kvalita infrastrukturního zajištění je velmi důležitá a má razantní dopad na ekonomický rozvoj dané oblasti. Kvalita infrastruktury se také odráží v přílivu zahraničních investic, když se investor rozhoduje, zdali bude investovat do dané lokality, jedním z důležitých rozhodovacích kritérií je kvalita infrastruktury, a to především dopravního napojení. Jelikož při budování infrastruktury jsou nejčastějším zdrojem financování veřejné prostředky poskytované veřejnými institucemi, je potřebné respektovat i pravidla, jež regulují poskytování veřejné podpory. Při budování infrastruktury může dojít k zvýhodnění některého ze subjektů v dané oblasti a tím dochází k znevýhodnění zbylých konkurenčních podniků. Jedná-li se o vymezení samostatného pojmu „infrastruktura“, není tento pojem v pravidlech veřejné podpory komplexně definován. Není-li infrastruktura v unijním právu jasně definována je potřeba si pomoci definicemi vyplývajícími z práv jednotlivých členských zemí. Jako např. ve znění české právní úpravy se pod pojmem infrastruktura se rozumí infrastruktura dopravní (pozemní komunikace, letiště), infrastruktura technická (technické vybavení území, inženýrské sítě), občanské vybavení (stavby či pozemky sloužící k vzdělávání, výchově či sociální péči) a jako poslední pod infrastrukturu spadá veřejné prostranství. Základní otázkou pro uplatňování pravidel veřejné podpory je to, zdali daná infrastruktura vykonává či nevykonává ekonomickou činnost. Pokud by daná infrastruktura vykonávala ekonomickou činnost, tak v případě financování takové infrastruktury veřejnými zdroji se bude jednat o veřejnou podporu. V takovém případě nastává důležitá otázka, zdali může mít veřejné financování takové infrastruktury dopad na hospodářskou soutěž, či může mít dopad na obchod mezi členskými zeměmi EU. Dle Komise, nedochází k naplnění takových znaků, jde-li o výstavbu infrastruktury, v případech kdy:

- infrastruktura obvykle není vystavena přímé konkurenci,
- financování ze soukromých zdrojů je v daném odvětví a dotčeném členském státu nevýznamné,
- infrastruktura není určena na to, aby selektivně zvýhodňovala některý podnik či celé odvětví, nýbrž aby byla přínosem pro celou společnost (Sdělení komise, 2016/C 262/01, online, 2016).

Při vysvětlování již zmíněných podmínek, záleží především na daných činnostech, které bude infrastruktura nabízet. Zřejmým faktem je, zdali bude daná infrastruktura vykonávat

nějaké mezinárodně zaměřené komerční akce, v tomto případě může dojít k ovlivnění obchodu mezi členskými zeměmi. Pokud bude činnost infrastruktury směřována především na obyvatelstvo dotčeného členského státu, nebude tím ovlivňován mezinárodní obchod mezi zeměmi EU.

2.4 Subjekty veřejné podpory v EU

V oblasti veřejné podpory se mezi podstatné subjekty řadí hned několik typů subjektů. Mezi tyto subjekty se patří poskytovatel a příjemce veřejné podpory a také orgány, jež regulují a kontrolují poskytování veřejných podpor. Mezi kontrolní orgány patří Komise, soudy EU a vnitrostátní soudy.

2.4.1 Poskytovatel veřejné podpory

Z obecného pohledu je poskytovatel veřejné podpory odpovědný za dodržování pravidel EU této v oblasti podpory. Následně budou zmíněny nejpodstatnější povinnosti poskytovatelů podpory, jež jsou stanoveny pravidly EU. Za poskytovatele veřejné podpory se považuje především Komise a dále také jednotlivé orgány působící v oblasti hospodářské soutěže, každého členského státu, které zde vystupují jako koordinační orgány.

Mezi povinnosti poskytovatelů patří následující:

- notifikace,
- dodržování stanovených podmínek definovaných pravidly EU či rozhodnutím Komise,
- zajištění navrácení protiprávní a neslučitelné veřejné podpory,
- transparentnost,
- administrativní povinnost poskytovatelů veřejné podpory.

Oblast **notifikace** je zachycena v článku 108 odstavci 3 SFEU, kde je uvedeno, že „Komise musí být včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření“, dále je zde uvedeno, že dotčený stát, musí počkat na konečné vyjádření Komise, a v tom případě nesmí svá zamýšlená opatření provádět. Z výše uvedeného tvrzení je zřejmé, že ve své podstatě každá veřejná podpora musí před poskytnutím projít notifikačním procesem Komise, kdy poskytovatel veřejné podpory musí vyčkat, zdali proběhne notifikace bez potíží a jejím výsledkem bude kladné rozhodnutí Komise. Z tohoto tvrzení vyplývá následující, a to že Komise je striktně jediným orgánem EU, který může posuzovat slučitelnost všech veřejných podpor s vnitřním trhem EU. Neexistuje tedy žádný jiný orgán, jež by mohl v této oblasti rozhodovat, a to včetně soudů EU. Pojmeme notifikace tedy rozumíme podnět k zahájení daného řízení v čele s Komisí, kdy je především zjišťováno, zdali se vůbec jedná

o veřejnou podporu či nikoliv. Pokud se jedná o veřejnou podporu je podstatné, zdali spadá do kategorie výjimek⁶, jež jsou stanoveny právem EU. Pro podstatné zjednodušení byly Komisí vydány notifikační formuláře na všechny formy veřejné podpory, tyto formuláře jsou zakomponovány jako přílohy do procesního nařízení.

V oblasti ***dodržování stanovených podmínek***, jež jsou definovány pravidly EU či rozhodnutím Komise, jsou poskytovatelé povinni dodržovat veškerá stanovená pravidla v oblasti poskytování veřejných podpor, která jsou upravena právem EU. Kdy toto tvrzení znamená, že ze strany poskytovatelů musí dojít k striktnímu respektování pravidel, která se mohou týkat způsobilých výdajů na danou činnost a také intenzity veřejné podpory. Dalším důležitým bodem zde je, že ze strany poskytovatelů musí také docházet k dodržení podmínek, které byly stanoveny rozhodnutím Komise. Poskytovatelé musí dodržovat všechny podmínky veřejné podpory, a to v takovém znění, jak byly předloženy Komisí k zhodnocení.

V oblasti zajištění ***navrácení protiprávní a neslučitelné podpory***, je důležitým pojmem neslučitelnost, kdy neslučitelná veřejná podpora může být definována jako podpora, která nevyhovuje žádné z výjimek. Jedná-li se o takovou veřejnou podporu, je zcela zřejmé, že nesmí být na vnitřním trhu poskytována. V právu EU je zaveden obecný princip, kdy veřejná podpora neslučitelná s vnitřním trhem musí být příjemcem navrácena zpět poskytovateli. Smyslem navrácení takové veřejné podpory je to, aby byl obnoven stav na trhu, jež je totožný se stavem před jejím poskytnutím. V případě poskytnutí veřejné podpory, která je neslučitelná s vnitřním trhem EU, je potřeba takovou podporu vždy vrátit zpět, jedinou možnou výjimkou je zde existence výjimečných okolností, jež jsou pro dotčený členský stát absolutně nereálné pro správné rozhodnutí. Pokud nastane takový případ, musí daný členský stát prokázat, že se pokusil udělat absolutně cokoliv proto, aby byla podpora navrácena zpět a za vzniklých potíží musí plně spolupracovat s Komisí.

Transparentnost⁷ je spojena s modernizací pravidel veřejných podpor, která jsou stanovena právem EU či rozhodnutím Komise. Transparentnost byla zavedena z důvodu většího přehledu o poskytování veřejných podpor uvnitř celé EU, kdy poskytovatelé musí klást větší pozornost i důraz na dodržování stanovených pravidel, jelikož bude jejich činnost v této oblasti více kontrolována. Jak uvádí Kincl (2017) povinnost transparentnosti je zacílena na zajištění svědomitějšího dodržování daných pravidel, větší odpovědnosti poskytovatelů, vzájemném hodnocení a efektivnějším vynakládání veřejných zdrojů.

⁶ Viz kapitola 3.3.2

⁷ Pojem transparentnost je možné chápat jako průhlednost a veřejný přístup k jednání ze strany země.

V oblasti **administrativní povinnosti** nesmějí poskytovatelé zapomínat, že se tato činnost, při poskytování veřejných podpor, také řadí mezi důležité faktory, které musí být dodržovány, případné nedodržení administrativní povinnosti může mít negativní důsledky. Jednou se stěžejních administrativních povinností, jež musí být zapsány do centrálního registru podpor malého rozsahu je záznam údajů o poskytnuté podpoře de minimis. Zmíněná povinnost nastane pouze v situaci, jedná-li se o podporu de minimis. Dalším typem povinností je zveřejnění celkových informací, které se týkají aplikace obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER⁸). Zde platí totéž, co u podpory malého rozsahu, uplatnění této povinnosti je spjata s použitím pravidel pro GBER⁹.

2.4.2 Příjemce veřejné podpory

Příjemcem veřejné podpory, může být jakákoliv fyzická či právnická osoba vykonávající ekonomickou činnost, v jejíž prospěch bylo rozhodnuto o poskytnutí veřejné podpory. Jak uvedeno u výše zmíněných poskytovatelů i příjemci veřejné podpory mají své povinnosti, které musí splnit a dodržovat.

Mezi povinnosti příjemců patří následující:

- poskytování pravdivých informací,
- dodržování stanovených podmínek,
- povinnost navrátit protiprávní a neslučitelnou veřejnou podporu (ÚOHS, online, 2017c).

Příjem veřejných podpor je většinou podmíněn **poskytováním určitých pravdivých informací**. Mezi nejčastější typy informací, patří popis daného projektu, který má být s veřejných prostředků realizován. V takovém případě jsou poskytovatelem jasně definovány informace, které budou po příslušném subjektu požadovány. V tomto ohledu je velmi důležitým faktorem, aby si příjemci uvědomovali, že informace, které poskytují musí být založeny na pravdě. V opačném případě mohou být příjemci veřejné podpory trestně stíháni za pokus o dotační podvod. Každá členská země má trestní právo postaveno na různém principu. Např. v případě České republiky je uvádění zkreslených a nepravdivých informací, při žádosti o dotace či subvence, považováno za trestnou činnost.

V oblasti **dodržování podmínek** je příjemce povinen dodržovat všechny podmínky, které jsou spojeny s poskytováním veřejné podpory. Nedochozí-li k dodržení podmínek ze strany

⁸ General Block Exemption Regulation

⁹ Problematice obecnému nařízení o blokových výjimkách GBER se věnuje kapitola 3.3

příjemce veřejné podpory, dochází zde k zneužití této podpory či porušení rozpočtového pořádku.

Povinnost navrátit protiprávní a neslučitelnou veřejnou podporu je založena na stejném základu jako u poskytovatele, jen z pohledu příjemců. Je zde potřeba upozornit na fakt, že příjemce má v této oblasti ze všech zúčastněných nejslabší pozici z hlediska celého procesu poskytování veřejných podpor. Proto je pro příjemce velmi důležité, aby při příjmu veřejné podpory dbal pozornosti na dodržování příslušných pravidel EU, avšak tyto pravidla musí být striktně dodržována i poskytovatelem. Hrozbou pro příjemce je zde, navrácení veřejné podpory v případě porušení pravidel EU, ačkoli se příjemce nedopustil žádné chyby, a tudíž by chyba vznikla ze strany poskytovatele. Z judikatury EU tedy vyplývá následující fakt, že se příjemce veřejné podpory nemůže vždy spolehnout na zásadu očekávané legitimní ochrany, že je veřejná podpora přizpůsobena pravidlům, a to především v případě, kdy podpora nebyla poskytnuta v souladu s ustanoveními v článku 108 SFEU. Dle soudů EU by měl být každý příjemce schopen usoudit, zdali byla při poskytování veřejné podpory dodržována příslušná pravidla. Z výše uvedeného odstavce vyplývá, že pokud si příjemce podpory není zcela jist, zdali je postup poskytování podpory v souladu se stanovenými pravidly EU, měl by poskytnutou podporu odmítnout a tím by předešel pozdějším problémům s navrácením podpory.

2.4.3 Kontrolní a regulační instituce v oblasti veřejné podpory

Za kontrolu a regulaci veřejných podpor jsou zodpovědné instituce, mezi které patří Komise, soudy EU a vnitrostátní soudy. V oblasti veřejných podpor je **Komise** označována za nejdůležitější instituci. Z pojetí evropských pravidel je zřejmé, že právě Komise je hlavním rozhodovacím orgánem v oblasti veřejné podpory. Komise zde má výlučnou pravomoc, jelikož žádný jiný orgán EU nemá oprávnění k posuzování slučitelnosti poskytování veřejné podpory s vnitřním trhem EU. Rozhodovací pravomoc Komise, je zde podmíněna přezkumem ze strany soudů EU. Rozhodovací pravomoc Komise v oblasti veřejné podpory, je realizována skrze specifické druhy řízení, které zde jsou níže krátce popsány. Všechna řízení, jež jsou zmíněna jsou upravena Nařízením Rady 2015/1589 (dále jen procesním nařízením). Velmi podstatnou pozici má v této oblasti judikatura soudů EU, kdy judikaturou dochází k podstatnému usměrňování v rozhodovacích činnostech Komise.

Mezi řízení Komise patří následující (Kincl, 2017):

- řízení o notifikované veřejné podpoře,
- formální vyšetřovací řízení,
- řízení o protiprávní veřejné podpoře,
- řízení týkající se zneužití veřejné podpory,
- řízení týkající se existujících režimů veřejné podpory,
- ukládání pokut a penále.

Řízení o notifikační veřejné podpoře je zahájeno na popud notifikace. Notifikaci je možné podat jen skrze koordinační orgán. Tím, že daný orgán podá notifikaci splní svou povinnost, která vyplývá z článku 108 odstavce 3 SFEU. Pro podání notifikace může být i důvod právní jistoty, a to v případě kdy si poskytovatel není jistý, zdali je toto opatření založeno na veřejné podpoře, pokud chce mít poskytovatel jistotu musí vyčkat na stanovené rozhodnutí Komise. Řízení o notifikační podpoře je pro poskytovatele nejméně nebezpečné, a proto v situaci, kdy dojde k negativnímu rozhodnutí Komise, nesmí poskytovatel veřejné podpory do budoucna tuto podporu poskytnout žádnému subjektu. V takovém případě nebude zapotřebí vymáhat veřejnou podporu zpět, jelikož nebyla poskytnuta. Komise posuzuje notifikaci ihned po jejím přijetí, a to za základě článku procesního nařízení, přesněji článku 4 odstavce 1. V situaci, kdy poskytovatel požaduje urychlení procesu, je povinen Komisi předložit všechny dostupné informace. Komise je oprávněna vyžádat si veškeré podstatné informace. V praxi Komise je oprávnění k doplnění informací velmi často využíváno. Důvodem Komise je zde fakt, že v oblasti veřejné podpory nejsou základní informace jednoznačné a každé opatření veřejné podpory je rozdílné. Dalším podstatným faktem, je specifická právní úprava každé členské země, kterou musí Komise brát v potaz, jelikož oblast práva na úrovni EU není harmonizována, tudíž spadá pod kompetence samostatných členských států a jejich národních institucí. Velmi důležitá je zde vzájemná aktivní spolupráce mezi poskytovatelem veřejné podpory a Komisí.

Formální vyšetřovací řízení bývá zahájeno jen v případech, kdy se členové Komise domnívají, že se jedná o veřejnou podporu, která je neslučitelná s vnitřním trhem EU. V takových situacích si Komise není jistá, zdali se jedná o některou z výjimek veřejné podpory. Jak uvádí Petr a kol. (2018) k zahájení formálního vyšetřovacího řízení může dojít v případě jakéhokoliv druhu řízení, jež jsou upravena v procesním nařízení. Stěžejní náplní tohoto typu řízení je posouzení daného opatření a získání detailnějších informací z různých zdrojů. Všechna rozhodnutí o formálním vyšetřovacím řízení jsou zaznamenána v Úředním věstníku EU a každá

ze zúčastněných stran může podat ke stanovenému opatření své postřehy. Tyto připomínky musí být podány nejpozději do jednoho měsíce od jeho zveřejnění. Zúčastněnými stranami, jež většinou podávají připomínky je velmi často především přímá konkurence příjemce veřejné podpory či různé podnikatelské svazy a další. Připomínky jsou poté předloženy poskytovateli, aby se těmto připomínkám vyjádřil.

V rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení je uvedeno celkové shrnutí podstatných skutkových a právních otázek, které souvisejí s daným opatřením, je zde uveden i předběžný názor Komise na danou věc. Komise na rozhodnutí nahlíží i s pochybností, zdali je tato veřejná podpora slučitelná s vnitřním trhem EU. V tomto druhu řízení může Komise přijmout následující rozhodnutí (ÚOHS¹⁰, online, 2017a):

- rozhodnutí Komise, že se nejedná o veřejnou podporu,
- rozhodnutí Komise, že se jedná o veřejnou podporu slučitelnou s vnitřním trhem EU,
- rozhodnutí Komise, že se jedná o veřejnou podporu neslučitelnou s vnitřním trhem EU.

Řízení o protiprávní veřejné podpoře, bude zahájeno v případě je-li veřejná podpora poskytnuta v rozporu s článkem 108 odstavcem 3 SFEU. Jedná se o veřejnou podporu, která je podmíněna notifikací a poskytovatel ji buďto vůbec k notifikaci nepodal, případně ji poskytovatel podal, ale nevyčkal na rozhodnutí Komise. Poskytovatel si musí být vědom toho, že Komise v této oblasti nevystupuje pouze jako orgán na posouzení, zdali se jedná o veřejnou podporu slučitelnou s vnitřním trhem EU, ale také jako monitorovací orgán. S vykonáváním monitorovací funkce je spojeno analyzování všech veřejných podpor uvnitř celé EU. Pokud se jedná o poskytnutí protiprávní veřejné podpory, má Komise oprávnění rozhodnout o pozastavení, či prozatímním navrácení takové podpory. Toto rozhodnutí je pro poskytovatele závazné. V takové situaci, kdy poskytovatel nebude respektovat toto rozhodnutí, má Komise oprávnění předložit danou záležitost Soudnímu dvoru EU a požádat o jeho prohlášení, že pokud nebude poskytovatelem docházet k plnění jejího rozhodnutí, budou porušována základní pravidla uvedená v SFEU. Podstatným faktem je, že při poskytování protiprávní veřejné podpory se nemusí vždy ihned jednat o podporu, která není slučitelná s vnitřním trhem EU. V takovém případě jedná-li se o protiprávní veřejnou podporu musí Komise zkoumat, zdali tato podpora nespadá pod některou z výjimek stanovených právem EU.

¹⁰ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Po přezkumu Komise vydá jedno z následujících rozhodnutí (GBER, online, 2014):

- že opatření nezakládá veřejnou podporu,
- že se jedná o veřejnou podporu, jež je slučitelná s vnitřním trhem EU,
- že se jedná o veřejnou podporu, která nemusí být slučitelná s vnitřním trhem EU.

Řízení týkající se zneužití veřejné podpory je spjato s faktem, že příjemcem využívaná veřejná podpora je v rozporu s rozhodnutím Komise. Z předchozí věty vyplývá, že subjekt, který zneužívá veřejnou podporu může být jen její příjemce nikoliv poskytovatel. Zneužití veřejné podpory je právně upraveno v článku 20 procesního nařízení. Tato úprava není příliš rozsáhlá, proto je k jejímu doplnění potřebné využít ostatní články z tohoto nařízení. Informace týkající se zneužití veřejné podpory mohou být Komisi dodány různou formou z mnoha zdrojů, může se jednat o konkurenci či média. Řízení v oblasti zneužití veřejné podpory je dvoufázové. V článku 20 procesního nařízení, není uvedeno přímé zahájení formálního vyšetřovacího řízení, nýbrž jen jeho možnost. Je očekáváno, že Komise nejprve celou věc prověří a až poté co dospěje k nějaké pochybnosti, zahájí formální vyšetřovací řízení. Důležitou otázkou je zde fakt, že v případě formálního vyšetřovacího řízení, které je spojeno se zneužitím veřejné podpory, může Komise rozhodnout jen dvěma způsoby, jestli došlo k zneužití či nikoliv. Pokud dojde k zneužití veřejné podpory jsou platná ustanovení a povinnosti k jejímu navrácení. Podmínky určené pro navrácení se shodují s podmínkami navrácení u protiprávní a současně neslučitelné veřejné podpory.

Oblast **řízení týkající se existujících režimů veřejné podpory** je zakotvena v procesním nařízení pod článkem 1 písmenem d), kde je uvedeno, že „*režimem podpory se rozumí jakýkoliv akt, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta jednotlivá podpora pro podniky definované aktem obecným nebo abstraktním způsobem, a dále akt, na jehož základě může být na neurčitou dobu a/nebo na neurčitou částku poskytnuta pro jeden nebo několik podniků podpora, která není spojena se zvláštním projektem*“ (Nařízení 2015/1589, online, 2015). Smysl úpravy veřejných podpor je zaměřen na možnost dalších úprav této podpory, kdy k úpravám dochází postupně s vývojem vnitřního trhu EU. Oblast veřejné podpory vztahující se k tomuto řízení je v právu EU je primárně zachycena v článku 108 SFEU. Dle ustanovení ve výše uvedeném článku je povinností Komise v průběhu času zkoumat režimy veřejných podpor, které jsou používány ve všech členských zemích. V tomto smyslu má Komise za úkol navrhnout členským státům vhodná opatření, která jsou zacílena na postupný rozvoj či fungování vnitřního trhu EU. Z výše uvedeného článku a z článků 21 procesního nařízení vyplývá, že přezkum prováděný Komisí není výhradně zaměřen na samostatné veřejné podpory, nýbrž je zaměřen na režimy veřejné podpory. Dle 1 odstavce článku 21 procesního

nařízení má Komise oprávnění požadovat od poskytovatele všechny dostupné informace, jež jsou podstatné pro provedení přezkumu režimů veřejné podpory. V situaci, kdy je režim považován za neslučitelný, Komise podá tuto nově vzniklou informaci poskytovateli, který se musí k této skutečnosti vyjádřit, a to ve stanoveném období jednoho měsíce. Na popud neslučitelnosti daného režimu má Komise oprávnění předložit poskytovateli vhodná opatření, týkající se změny či přímo zrušení určitého režimu.

Oblasti **ukládání pokut či penále** je věnován článek 7 procesního nařízení, ve kterém je uvedeno, že Komise může vyžadovat poskytnutí zásadních informací i od jiných subjektů, nejen od konkrétního poskytovatele veřejné podpory. Tyto doplňující informace mohou být vyžadovány od dalších poskytovatelů, daného podniku či celých sdružení podniků, a to v případě, kdy poskytovatel neposkytuje dostatek informací, především u technicky složitějšího projektu. Komise může jiný subjekt o informace buďto jen zažádat nebo může předloženi těchto informací vyžadovat na základě rozhodnutí. Pokud vyzvaný subjekt nesplní požadavek Komise na předloženi doplňujících informací, je dle procesního nařízení oprávněna uložit danému subjektu pokutu či penále. Podstatným faktem je zde, že sankciované mohou být pouze sdružení podniků či daný podnik, sankce nemohou být určeny poskytovateli veřejné podpory.

Dalšími podstatnými orgány v oblasti veřejné podpory jsou **soudy EU**, kam patří Soudní dvůr EU a Soud první instance tzv. Tribunál. Soudy EU jsou využívány především v případech, kdy si daný subjekt žádá napadnout rozhodnutí Komise. V případě napadení rozhodnutí je toto rozhodnutí nejprve posuzováno z právního a věcného hlediska, a to ze strany Tribunálu. Následné odvolání proti přezkumu Tribunálu je možno podat přímo k Soudnímu dvoru EU, který případ dále zhodnotí, ale jen v rovině správnosti aplikace práva EU. Soudní dvůr EU se také zabývá možnými žalobami ze strany Komise na členské státy v případě neplnění jejich povinností a v případě nenavrácení veřejné podpory, jež není slučitelná s vnitřním trhem EU.

Vnitrostátní soudy mohou hrát podstatnou roli v procesu uplatňování pravidel EU regulující oblast poskytování veřejné podpory. Hlavní funkcí vnitrostátních soudů je ochrana práv subjektů, jež jsou ovlivněny poskytnutím protiprávní veřejné podpory. Jak již bylo rozebíráno výše, za určení, zdali je podpora slučitelná s vnitřním trhem EU je odpovědná pouze Komise. Vnitrostátní soudy jsou dle judikatury Soudního dvora EU, zaměřeny na ochranu práv jednotlivých subjektů, pokud dochází k porušení zákazu zakotveného v článku 108 SFEU, a to po dobu konečného rozhodnutí Komise. Úkolem vnitrostátních soudů je zařídit, aby příjemce veřejné podpory nemohl s těmito prostředky disponovat do té doby, než bude Komisí vydáno konečné rozhodnutí, a to formou různých opatření, jež by měla pomoci napravit protiprávní poskytnutí podpory.

Mezi kompetence přidělené vnitrostátním soudům patří následující:

- zásahy proti protiprávní veřejné podpoře,
- vymáhání rozhodnutí o navrácení veřejné podpory.

V oblasti *zásahu proti protiprávní veřejné podpoře* mohou vnitrostátní soudy samy vyhodnotit, zdali určité opatření nese znaky veřejné podpory. K tomuto závěru mohou dospět buďto nezávisle, anebo mohou požádat Komisi o její stanovisko k dané situaci. Pokud by se z pohledu vnitrostátních soudů jednalo o veřejnou podporu musí soudy vzít v úvahu, zdali by určené opatření, ještě před jeho podáním, mělo projít notifikací a posouzením Komise. Vnitrostátní soudy mají oprávnění k přezkumu správnosti aplikace pravidla de minimis, naplňování podmínek blokových výjimek daným poskytovatelem, či naplňování stanovených podmínek u Komisi schválených programů podpory. Pokud dospějí k závěru, že se jedná o veřejnou podporu, která byla poskytnuta protiprávně, mohou stanovit tyto opatření:

1. zamezit poskytování veřejné podpory, která byla poskytnuta protiprávně,
2. požadovat navrácení protiprávní veřejné podpory, a to bez ohledu, zdali se jedná o podporu slučitelnou s vnitřním trhem,
3. požadovat zaplacení úroků, které jsou spojeny s protiprávní veřejnou podporou,
4. požadovat nahrazení škody, která byla způsobena třetím stranám (konkurentům),
5. požadovat předběžná opatření, která se vztahují k protiprávní veřejné podpoře (Kincl, 2017).

V oblasti *vymáhání rozhodnutí o navrácení veřejné podpory* je velmi důležitá spolupráce a součinnost vnitrostátní soudů s Komisi, jelikož tyto dva subjekty jsou ve svém působení poměrně nezávislé. V rámci projednávaných případů je více než vhodná spolupráce Komise a vnitrostátních soudů, jelikož v opačném případě se mohou ve svých závěrech rozcházet. Příkladem může být, že vnitrostátní soud v řízení dospěje k závěru, kdy veřejnou podporu shledá jako protiprávní a stanoví daná opatření. Poskytovatel je tedy povinen veřejnou podporu oznámit Komisi, ale ta dospěje k závěru, že se o veřejnou podporu nejedná.

2.5 Modernizace pravidel veřejné podpory

K modernizaci pravidel veřejné podpory dochází v roce 2012, kdy Komise vydává Sdělení z 8. května 2012 pod názvem Modernizace pravidel veřejné podpory v EU. Hlavním smyslem nového sdělení je kompletní modernizace pravidel v této oblasti, dalšími důležitými body jsou změny v řadě předpisů v oblasti poskytování veřejné podpory, kdy má dojít k celkovému zjednodušení řízení v této oblasti. Jak uvádí Mynarzová a Kaňa (2014) nové

nařízení se vztahuje na státní podporu ve všech hospodářských odvětvích, s výjimkou těch odvětví, které jsou výslovně vyloučeny. Rozsah obecného nařízení o blokových výjimkách byl značně rozšířen. Nová úprava se také dotýká pokynů k poskytování regionální podpory, podpory výzkumu, vývoje a inovací, investic do rizikového kapitálu, ochrany životního prostředí a v neposlední řadě zavádění širokopásmových sítí. Úprava se také zaměřuje na obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER), nařízení o podpoře de minimis a zmocňující nařízení Rady, kdy platnost těchto úprav je stanovena na 1. července 2014. Touto modernizací dochází k zpřesnění definice pojmu veřejná podpora a k úpravě procedurálních nařízení přispívajících k rychlejšímu rozhodovacímu procesu Komise v této oblasti (CEBRE, online, 2014).

Stěžejním cílem nové úpravy EU v oblasti veřejné podpory je zvýšení důslednosti a zaměření se na cílenou kontrolu poskytování podpory, jejímž poskytováním může docházet k narušení hospodářské soutěže. V plánu modernizace státní podpory jsou zakotveny tři specifické cíle, které jsou vytyčeny Komisí (Sdělení 2012/0209, online, 2012):

1. Podpora růstu na posíleném, dynamickém a konkurenčním vnitřním trhu

Vzhledem k strategii Evropa 2020¹¹ Komise klade důraz na důležitost úlohy veřejné podpory v oblasti hospodářského růstu, kdy veřejná podpora podněcuje a podporuje iniciativy zaměřené na inovativní, účinné a ekologické technologie a současně usnadňuje přístup k veřejné podpoře investic, rizikového kapitálu a výzkumu a vývoje. Modernější kontrola veřejné podpory by měla výrazně usnadnit posuzování podpory, která bude vhodně zvolená, za účelem odstranění selhání trhu a cílem společného zájmu. Bude se jednat o tzv. „pozitivní podporu“, která bude zaměřena na stimulaci inovací, technologií a rozvoje lidských zdrojů. Konečným důsledkem podpory bude podpora růstu, zaměstnanosti a posilování konkurenceschopnosti EU. Požadovaným cílem je efektivní veřejná podpora, která je spojena s motivačními účinky z pohledu příjemců podpory, které bude podněcovat k výkonu činností, jež by za daných okolností nerealizovali. Kontrola veřejné podpory je opěrným bodem pro hlavní iniciativy strategie Evropa 2020. Příkladem mohou být pokyny sloužící k použití kontroly pravidel veřejné podpory na zavádění širokopásmových sítí, modernizovaných propojených dopravních či energetických sítí, na oblasti výzkumu, vývoje a inovací nebo na ochranu životního prostředí. Stěžejním cílem modernizace je důraz na adresnější vynakládání veřejných prostředků v zájmu posílení růstového potenciálu EU.

2. Prosazování pravidel zaměřené na případy s největším dopadem na vnitřní trh

¹¹ Strategie Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, je strategií EU pro právě probíhající programovací období 2014-2020. Ve strategii jsou upraveny stěžejní cíle, kterých chce EU do roku 2020 dosáhnout.

V souladu s nově zmodernizovanou úpravou pravidel veřejné podpory jsou stanoveny priority sloužící k zavádění efektivnější kontroly veřejné podpory. Do takových opatření může být zařazeno nové nařízení, které upravuje podporu de minimis, změny v nařízení o blokových výjimkách a změny v dalších kategoriích, jež se považují za slučitelné s vnitřním trhem EU. Ve spojitosti s těmito opatřeními se také podstatným způsobem zvyšuje odpovědnost jednotlivých členských zemí. Tato odpovědnost států spočívá v důkladném prosazování pravidel veřejné podpory a také dochází k rozšíření jejich pravomocí. Z důvodu zvýšení pravomocí členských států musí dojít k vyvážení, proto jsou zaváděny intenzivnější kontroly ex post ze strany Komise.

3. Modernizovaná úprava a rychlejší rozhodování

Poslední cíl modernizace je orientován na upřesnění a zjednodušení pravidel se záměrem posilování jednotnosti a racionalizace procesu posuzování. V rámci tohoto cíle je upřesněn pojem veřejné podpory¹².

¹² Viz kapitola 2.1

3 Veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem prizmatem blokových výjimek

Jak již bylo několikrát zmiňováno poskytování veřejné podpory je dle unijního práva obecně zakázáno. Veřejná podpora může být za určitých okolností považována za slučitelnou s vnitřním trhem, a tudíž je povolena. Jak uvádí Baldwin a Wyplosz (2015) některá veřejná podpora může být dle primární legislativy povolena, ale jen v případě jedná-li se o subvence, které jsou využívány správně a patří mezi základní nástroje v souboru nástrojů sloužících k správě veřejných věcí, kdy povolenou podporou je veřejná podpora, která slouží k obecnému zájmu EU jako celku. V případech, kdy je podpora slučitelná s vnitřním trhem platí tzv. ex ante systém notifikace. Notifikace znamená to, že každá členská země, která plánuje poskytnout veřejnou podporu musí nejprve tuto skutečnost oznámit Komisi, která rozhodne o dané slučitelnosti s vnitřním trhem. Komisí bylo vydáno několik oblastí výjimek, které prohlašují, a to bez dalších okolností takové veřejné podpory za slučitelné s vnitřním trhem, tyto podpory nemusí být Komisí notifikovány. Tyto výjimky se mohou řadit buďto do oblastí výjimek, které jsou automaticky slučitelné s vnitřním trhem EU, a tudíž nepodléhají notifikaci u Komise. Druhou oblastí výjimek slučitelných s vnitřním trhem jsou výjimky, které jsou slučitelné s vnitřním trhem jen v případě notifikování u Komise a jejímu následnému kladnému rozhodnutí o poskytnutí takové podpory.

V následující kapitole jsou popsány veřejné podpory, které jsou slučitelné s vnitřním trhem EU, je zde uveden jejich výčet dle stanovené primární legislativy EU. Jedná se především o výčet a charakteristiku podpor, které jsou zakotveny v odstavci 2 a 3 článku 107 SFEU. Další částí kapitoly je Obecné nařízení o blokových výjimkách, kde je zachycen postupný vývoj této oblasti, její změny v průběhu času a také modernizace v oblasti veřejných podpor¹³, kde je v návaznosti upřesněna modernizace v oblasti blokových výjimek. Následný text je věnován společným ustanovením v oblasti GBER a charakteristikám jednolitých typů blokových výjimek.

3.1 Veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem EU

Veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem EU se dle článku 107 SFEU rozdělují do dvou oblastí na podpory, které jsou vždy slučitelné s vnitřním trhem a na podpory, jež můžou být také způsobilými podporami slučitelnými s vnitřním trhem, dle konečného rozhodnutí Komise.

¹³ Viz kapitola 2.3

První oblast výjimek, které jsou automaticky slučitelné s vnitřním trhem EU je zakotvena v 2 odstavci článku 107, kde jsou zmíněny tři výjimky. V naučné literatuře o veřejných podporách je tato oblast výjimek charakterizována jako výjimky, jež jsou *de iure*¹⁴ slučitelné s vnitřním trhem EU. Jedná-li se o tyto veřejné podpory mají členské země pravomoc je poskytovat a orgány zastupující EU v tomto případě Komise, která má prosazovat společný zájem EU v poskytování veřejných podpor, nemohou za těchto okolností veřejnou podporu povolit ani zakázat. Na druhou stranu jsou členské státy poskytující tento typ veřejných podpor povinny svůj záměr předem oznámit Komisi, čímž je zabráněno zneužití veřejných podpor ze stran členských zemí EU.

Mezi veřejné podpory, které jsou automaticky slučitelné s vnitřním trhem patří následující:

- a) podpory sociální povahy poskytnuté individuálnímu spotřebiteli,
- b) podpory určené k nahrazení škod po přírodních pohromách,
- c) podpory určené na vyrovnání hospodářských nerovnováh způsobeným rozdělením Německa¹⁵ (Týč, 2017).

První kategorií výjimek, jež jsou automaticky slučitelné s vnitřním trhem, jsou **podpory sociální povahy poskytnuté individuálním spotřebitelům**, za podmínky, že je tato podpora poskytována bez diskriminace výrobků na základě jejich původu. Sociální podpora je zde upravena za účelem umožnění financování a celkového provádění opatření ze stran členských zemí, které jsou zaměřeny na sociální oblast a prospěch fyzických osob v postavení spotřebitelů.

Komise vykládá pojem veřejné podpory sociálního charakteru jako podporu, která je směřována pro znevýhodněné skupiny obyvatel, do této skupiny mohou patřit nezletilí, důchodci, zdravotně postižení či osoby nacházející se v hmotné nouzi. Pro tuto neprivilegovanou skupinu obyvatel je přípustná výjimka z obecného zákazu poskytování veřejných podpor. Komise není zpravidla ochotna připustit veřejnou podporu sociálního charakteru, a to v případě, jedná-li se o celé obyvatelstvo členské země či její větší části.

Veřejné podpory sociálního charakteru nemohou být slučitelné s vnitřním trhem EU v případě, kdy dochází k diskriminaci určitého typu zboží či služeb na základě jejich původu. Veřejné podpory sociálního charakteru tedy mohou sloužit k zneužití členskými státy, a to formou, že jednotlivé státy budou skrze tyto podpory preferovat jen výrobky nebo služby

¹⁴ De iure (angl. „de jure“) je pojem znamenající „podle práva“

¹⁵ Úplné znění odstavce 2 článku 107 SFEU viz kapitola 2.2

z jedné členské země. Zde je nastíněn základní smysl právní úpravy v oblasti veřejných podpor, kdy je snahou zamezit jednotlivým členským zemím, aby zabraňovaly liberalizaci mezi sebou.

Druhou kategorií jsou *podpory, které jsou určeny k náhradě škod způsobených přírodními pohromami* nebo jinými mimořádnými událostmi. Účelem podpory formou náhrady škod je přispění k napravení škod, jež byly způsobeny zásahem přírodních živlů nebo „vyšší moci“. Slučitelnost s vnitřním trhem zde není dána automaticky, z důvodu mimořádné povahy podpory, jak by se na první pohled mohlo zdát. Slučitelnost takových veřejných podpor musí být odůvodněna i ekonomickým rozsahem, který je dán obnovou původního postavení subjektů zasažených přírodní katastrofou či mimořádnou událostí.

Pojem přírodní pohroma je evropskými institucemi výhledově interpretován takovou formou, že se jedná o zásahy „vyšší moci“, jejichž původ pochází s přírodních úkazů. Mezi takové jevy mohou patřit laviny, zemětřesení, sesuvy půdy nebo záplavy. Je zde také podstatné upozornit, že přírodními pohromami nelze chápat jako náhlé události spojené s meteorologickými jevy, jako mohou být deště, mráz či sucho, jelikož tyto přírodní podmínky mají velmi významný dopad na podniky působící v zemědělské oblasti. Nárok na veřejnou podporu mohou mít pouze podniky, na které budou mít tyto meteorologické jevy dopad v rozsahu 20-30 % jejich celkové produkce, kdy zemědělci musí nést část vzniklých následků sami a část je jim hrazena.

Pojem mimořádné události je v kontextu chápán jako jiná mimořádná událost vyjímaje přírodní pohromy, takovými událostmi jsou především zásahy, jejichž původ vznikl lidskou společností. Takže mimořádnými událostmi mohou být například války, jaderné nebo průmyslové nehody, stávky a další.

V případě prvním dvou zmíněných kategoriích se jedná o veřejné podpory, považující se dle práva za slučitelné s vnitřním trhem a mající pouze obecnou charakteristiku, což již neplatí u třetí kategorie veřejných podpor, kde se připouští pouze individuální výjimka, v tom případě se jedná o výjimku jejichž působnost je přesně vymezena na jednu jedinou členskou zemi. Jedná se o kategorii veřejné *podpory, která je poskytnuta jen určitým oblastem hospodářství Spolkové republiky Německo*, kdy jde o oblasti, které byly zasaženy rozdělením Německa, je využívána podpora z důvodu, aby došlo k hospodářskému vyrovnání ze strany znevýhodněné části po rozdělení.

Tato výjimka byla převzata ze Smlouvy o založení Evropského společenství z roku 1957, ve které byla zakomponována a následně převzata do SFEU. Důvodem Spolkové republiky Německa pro vytvoření této výjimky byla možnost čerpat veřejné podpory, a tím kompenzovat rozdíly mezi dvěma částmi Německa, na které byla po 2. světové válce tehdejší Spolková

republika Německo rozdělena. Skrze tuto výjimku docházelo k poskytování veřejných podpor v těch oblastech, jež byly přímo zasaženy tímto rozdělením, jednalo se především o oblasti okolo hranice Německé demokratické republiky a bývalého Západního Berlína. Zvláštností je zde fakt, že tato výjimka nebyla zakotvena již v zakládající Pařížské smlouvě, jelikož Německo bylo rozděleno již od roku 1948 (Malíř, 2013).

I když ze strany Komise byla řada pokusů na zrušení této výjimky, z důvodu sjednocení Německa v roce 1990, byly všechny tyto pokusy neúspěšné. Komise dospěla k závěru, že ve vztahu k novým podporám je tato výjimka nepoužitelná a slučitelnost s vnitřním trhem by měla být určována na základě jejího rozhodnutí, nikoliv automaticky, jak tomu bylo doposud. Německo však zpochybnilo výklad Komise, s tím názorem, že veřejné podpory v dotčených oblastech mají smysl, z důvodu stálých ekonomických nesrovnalostí. Návrh na vypuštění výjimky byl evidován již v Maastrichtské smlouvě, ale byl Německem zamítnut. S rozuzlením přichází až pozměňující Lisabonská smlouva, která ve svém ustanovení umožňuje zrušení této výjimky, a to na návrh Komise a na základě rozhodnutí kvalifikované většiny v Radě EU, kdy k zrušení může dojít pět let po přijetí Lisabonské smlouvy. Toto ustanovení bylo zakotveno přímo do znění SFEU v článku 107 odstavci 2 písmene c).

Druhá oblast výjimek je v praxi považována za významnější skupinu výjimek ze zákazu poskytování veřejných podpor. V právu EU jsou zakotveny v 3 odstavci článku 107 SFEU. Dle tohoto článku Komise může prohlásit veřejné podpory za slučitelné s vnitřním trhem EU v případech, kdy se jedná o podporu, která je zaměřena na jeden z cílů, jež jsou v tomto článku vyjmenovány. Charakteristikou těchto výjimek je to, že mohou přispět k naplňování některých cílů, které jsou určeny unijními orgány, mezi takové cíle může patřit posilování hospodářské a sociální soudržnosti, ochrana životního prostředí nebo podpora výzkumu, vývoje a inovací.

Od výše zmíněných výjimek z odstavce 2 článku 107 SFEU, se tyto výjimky liší dvěma zásadními ohledy. První odlišností je to, že výjimky uvedené v odstavci 3 nejsou úplně vymezeny, jelikož na návrh Komise může Rada EU rozšířit oblast působnosti těchto výjimek. Díky tomuto rozšíření mohou do oblasti veřejných podpor spadat i další podpory, které mohou být slučitelné s vnitřním trhem EU. Druhou a v podstatě zásadnější odlišností je, že v případě, kdy členské země apelují na nějakou z výjimek ze zákazu poskytování veřejných podpor, má Komise k dispozici širší možnost úvah, zdali ve svém závěrečném rozhodnutí uvedou podporu za slučitelnou s vnitřním trhem EU či nikoliv.

Dojde-li rozhodnutím Komis k tomu, že veřejná podpora je v souladu s odstavcem 3 článku 107, v takovém případě se jedná o podporu slučitelnou s vnitřním trhem EU, kdy členský stát dostane povolení takovou podporu poskytnout. Slučitelnost veřejných podpor,

kteřá je uvedena v třetím odstavci je tedy určována rozhodnutím Komise, zdali podpora splňuje stanovené podmínky, na kterých tento odstavec závisí. Jedná-li se o opatření členské země, které porušuje z jakéhokoliv ohledu pravidla stanovená právem EU, není Komise oprávněna prohlásit takovou podporu za slučitelnou s vnitřním trhem EU. V naučné literatuře v oblasti veřejných podpor je tento okruh nazýván jako veřejné podpory, které jsou podmíněčně slučitelné s vnitřním trhem EU.

Mezi veřejné podpory, které jsou podmíněčně slučitelné s vnitřním trhem patří následující:

- a) podpory, které jsou zaměřeny na pomoc méně vyspělým regionům k hospodářskému rozvoji,
- b) podpory, které jsou zaměřeny na významné projekty společného evropského zájmu,
- c) podpory, které se věnují určitým hospodářským oblastem nebo činnostem,
- d) podpory zacílené na pomoc kultuře a kulturními dědictví,
- e) další kategorie podpor, které budou určeny Radou na návrh Komise¹⁶ (Týč, 2017).

Výše zmíněné výjimky spadající pod druhý okruh výjimek, které jsou Komisí povoleny jen v případě, zdali vyhovují těmto následujícím třem kritériím:

- prvním kritériem je, že podpora musí být zacílena na rozvoj, který je v zájmu celé EU jako celku,
- druhým kritériem je, že podpora musí být nezbytná, což znamená, že není možnost dosáhnout požadovaného účinku dalším způsobem,
- třetím kritériem je, že výše podpory musí být přiměřená a musí být jasně stanovená její forma.

První kategorií podpor, které mohou být Komisí posouzeny jako slučitelné s vnitřním trhem EU jsou **veřejné podpory napomáhající hospodářskému rozvoji regionů** v oblastech s vysokou nezaměstnaností nebo s nízkou životní úrovní, další podporovanou částí jsou regiony uvedené v článku 349 s přihlédnutím na jejich hospodářskou, strukturální a sociální situaci.

Jak uvádí Malíř (2013) „*existence této výjimky je obecně prezentována jako projev solidarity uvnitř EU*“. V kontextu zakládajících smluv EU je pojem solidarita¹⁷ chápán jako jeden ze stěžejních principů, na kterém je založeno fungování EU a zároveň představuje jeden z hlavních cílů, pro které byla EU založena.

¹⁶ Úplné znění odstavce 3 článku 107 SFEU viz kapitola 2.2.

¹⁷ Solidarita je obvykle chápána jako dobrovolná společenská soudržnost mezi sobě rovnými, je dána ochotou ke vzájemné spolupráci a pomoci mezi členy nějaké skupiny.

Významem této výjimky je fakt, že svědčí o znevýhodnění některých oblastí v EU, kdy z počátku byl tento význam dosti omezený. Důvodem omezenosti významu znevýhodnění byly samotné zakládající členské země¹⁸, neboli původní „šestka“, jelikož se mezi těmito státy vyskytovala velmi podobná míra konvergence v hospodářských oblastech, což znamenalo, že mezi těmito šesti státy neexistovaly příliš téměř žádné rozdíly v nezaměstnanosti ani v životní úrovni. Situace se pozvolna začínala měnit především v 80. letech, kdy došlo k postupnému rozšiřování EU. V tomto období se k EU připojovaly státy, které byly výrazněji hospodářsky slabší než státy ze zakládající šestky, což vedlo k zvýšení rozdílů mezi členy EU. Trend rozšiřování rozdílů mezi členy EU pokračoval i v posledních třech rozšířeních v letech 2004, 2007 a 2013.

Role této výjimky se s postupným rozšiřováním EU zvyšovala a také se částečně měnila, kdy z počátku byla výjimka zavedena pro podporu oblastí, ve kterých se vyskytovala vysoká nezaměstnanost a nízká životní úroveň obyvatelstva. Vstupem v platnost Lisabonské smlouvy bylo zakotveno ustanovení, které postavilo na stejnou úroveň i oblasti, které jsou součástí členských zemí EU a jsou nejvzdálenější tzv. ultra periferické oblasti ve smyslu článku 349. Mezi tyto oblasti dle zmíněného článku patří ostrovní území patřící pod správu Francie, Španělska a Portugalska. Důsledkem statistického účinku přistoupení nových členských zemí v roce 2004 a 2007 tyto ostrovní oblasti pozbyly právo a podporu, a to z důvodu, že jejich HDP na jednoho obyvatele bylo vyšší než HDP na obyvatele nově přistupujících zemí.

V ustanovení z článku 107 odstavce 3 písmene a) vyplývá, že výjimka může být uplatněna pouze v oblastech, které jsou považovány za hospodářsky znevýhodněné s ohledem na celou EU, nikoliv s ohledem na daný členský stát, ve kterém se tato oblast nachází. V současnosti jsou pro hodnocení regionálních odlišností využívány regionální mapy, které jsou vytvářeny na základě spolupráce jednotlivých členských zemí a Komise, dle těchto map jsou stanovovány určité oblasti, ve kterých je uplatňován zjednodušený režim pro čerpání poskytovaných veřejných podpor.

Druhou kategorií podpor, které mohou být Komisí posouzeny jako slučitelné s vnitřním trhem EU jsou **veřejné podpory, které jsou zaměřeny na uskutečnění významných projektů**, jež jsou ve společném zájmu unie jako celku a podpory, které jsou určeny **k nápravě poruch hospodářství v některém z členských zemí**. V této kategorii podpor jsou zachyceny hned dva druhy veřejných podpor, kdy první je zaměřen na uskutečnění projektu společného evropského zájmu a druhý je reakcí na podstatné narušení hospodářství některého z členských států. V této

¹⁸ Zakládajícími členy EU bylo Německo, Francie, Belgie, Lucembursko, Itálie a Nizozemsko.

kategorii je pro určení slučitelnosti s vnitřním trhem EU vhodné pojednat o každé veřejné podpoře zvlášť. V oblasti *veřejných podpor, které jsou zaměřeny na uskutečnění významných projektů ve společném zájmu EU*, je podstatný náhled orgánů EU na výklad pojmu projekt ve společném zájmu. Pod tímto pojmem Komise rozumí daný projekt, který je součástí nadnárodního evropského programu, kdy je tento program podporován ze stran různých členských zemí nebo pokud se jedná o projekt zapadající do rámce akcí, které jsou koordinovány několika členskými státy, kdy jejich smyslem je zamezení společného nebezpečí především v oblasti životního prostředí.

Projekt veřejné podpory společného zájmu může být takto kvalifikován jen v případě, jedná-li projekt, který představuje výhodu pro EU jako celek, nikoliv projekt zvýhodňující především některé členské státy. Obecně tedy platí, že aby byla u projektu zachycena společná evropská povaha, musí být zaměřen na prospěch celé EU, nikoliv jen na prospěch jednotlivých členských zemí. Nutno podotknout, že pokud je opatření založeno na projektu, který je financován čistě z evropských finančních prostředků, nemusí se vždy jednat o projekt se zaměřením na společný zájem EU. V takových případech je podstatné posoudit, zdali projekt souvisí se společným zájmem EU. Dalším podstatným faktem je, že opatření zaměřené na realizaci projektu společného zájmu, nemusí být vždy podmíněno účastí všech členských států, taktéž není pravidlem, že každý členský stát podílející se na realizaci takového projektu z něj má přínos (Malíř, 2013).

V oblasti *veřejných podpor určených k nápravě závažných poruch v hospodářství některého členského státu*, jež je umístěna v článku 107 odstavci 3 písmene b) SFEU, je v legislativě EU zakotvena možnost využívání takovéto veřejné podpory. Důvodem přípuštění takové výjimky se souhlasem Komise byl fakt, že je ve SFEU vložena ve formě pojistky, která bude uplatnitelná v mimořádných případech, kdy by mohlo dojít k hospodářské poruše jednoho z členských států nebo by mohla být touto poruchou zasažena větší skupina členských zemí. Tuto výjimku je možné zařadit mezi skupiny výjimek, které jsou tvořeny početnějšími soubory jednotlivých ustanovení, ve kterých je stanovena možnost zrušení nebo omezení právního předpisu, ze strany členských zemí, z obecného režimu, který je stanoven v základajících smlouvách EU. Tato možnost je spojena především s principem vnitřního trhu, pokud se jedná o odůvodnitelnou ochranu, jež je v naléhavém národním zájmu daného členského státu.

Dle unijních soudů se hovoří o závažné poruše hospodářství jen v případě, jedná-li se o poruchu hospodářství celého členského státu, nikoliv pokud se jedná pouze o jeho jednotlivé území či regiony. Soudní dvůr EU, zde jasně stanovil, že porucha hospodářství v jednotlivých regionech se nedotýká hospodářství členské země jako celku. Z uvedeného vyplývá, že pro

uplatnění tohoto článku musí dojít k poruše v hospodářství jednotlivého členského státu či skupiny států. Další upřesnění unijních soudů v oblasti posuzování existující závažné poruchy v hospodářství členské země, je založeno na složitých hodnoceních hospodářského a sociálního charakteru spadajícího pod pravomoc Komise, která má v tomto ohledu široké uvážení. Podstatným faktem v možnosti uplatnění této výjimky je to, že porucha v hospodářství dané členské země se musí zdát závažná v porovnání s celkovou situací, jež je charakterizuje úplný hospodářský vývoj v rámci celé EU.

Poskytnutí veřejné podpory za účelem nápravy závažné poruchy v hospodářství členské země, je slučitelná s vnitřním trhem jen v takovém rozsahu, jehož výše se odvíjí pouze od nutnosti nápravy negativních dopadů hospodářské krize. Tento druh výjimky byl především využit v letech 2007 a 2008, kdy došlo k závažnému zásahu do hospodářství jednotlivých členských zemí, který byl zapříčiněn finanční krizí.

Třetí kategorií podpor, které mohou být Komisí posouzeny jako slučitelné s vnitřním trhem EU jsou **veřejné podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností či oblastí**, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se zájmem EU. Jedná se o nejvýznamnější kategorie výjimek v oblasti veřejné podpory, které jsou podmíněčně slučitelné s vnitřním trhem EU. Rozsah výjimek ze stěžejního zákazu veřejných podpor, kterou znění tohoto ustanovení připouští, jasně vysvětluje, z jakého důvodu je právě ustanovení článku 107 odstavce 3 písmena c) SFEU tím, na který se členské země nejčastěji dovolávají, pokud chtějí prosadit poskytnutí veřejné podpory, a také je zároveň tím ustanovením, na jehož základě Komise nejčastěji výjimky ze zákazu veřejných podpor umožňuje (Malíř, 2013).

Jak vyplývá ze znění výše uvedeného článku, Komise má pravomoc na jeho základě povolit členským zemím poskytnutí veřejné podpory na rozvoj určitých hospodářských činností neboli Komise umožňuje aplikovat tzv. *sektorové podpory*. Další možností poskytování veřejných podpor je podpora rozvoje hospodářských oblastí, zde patří *veřejné podpory regionální povahy*, kdy není potřebné kvalifikovat tyto regiony jako mimořádně znevýhodněné oblasti, jak je tomu v případě výjimek ustanovených v písmenu a) odstavce 3 článku 107 SFEU. Nad rámec ustanovení je umožněno Komisi povolit členským zemím poskytování i tzv. *horizontálních (průřezových) podpor*, což mohou být veřejné podpory strukturální povahy, mezi které se řadí veřejné podpory poskytované na rozvoj malých a středních podniků. S ohledem na intenzivní využívání tohoto ustanovení, Komise uplatňuje v souvislosti s oblastí regionálních, sektorových a některých horizontálních podpor pozměněnou úpravu. Tato úprava je v právu EU zakotvena ve formě atypických aktů, které jsou nejčastěji sepsány formou sdělení

nebo rámců, nejnovější formou jsou kategorie spadající pod obecné nařízení o blokových výjimkách. V rámci těchto výjimek jsou upřesněny podmínky, za kterých není potřeba předem oznamovat Komisi záměr poskytnutí takových podpor za účelem přezkumu slučitelnosti s vnitřním trhem EU. Kvůli tomuto vývoji nyní dochází ke snížení přímé aplikace pojednávaného článku než v minulosti, ale jeho význam je však nadále nepochybný.

Při rozhodnutí Komise o slučitelnosti s vnitřním trhem EU a o udělení takovéto veřejné podpory, musí vzít Komise v úvahu potenciální dopad na celkovou hospodářskou situaci v EU, nesmí při svém rozhodnutí brát ohled pouze na přínos pro jeden podnik či skupinu podniků. Hodnocení Komise musí být založeno spíše na relativním přihlídnutí na celé odvětví a zájem EU, tento význam nesmí být chápán absolutně ve vztahu k jednotlivému podniku nebo skupině podniků.

Čtvrtou kategorií podpor, které mohou být Komisí posouzeny jako slučitelné s vnitřním trhem EU jsou *veřejné podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví*, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu. Tato oblast výjimek byla zakotvena v právu EU až po vstupu v platnost Maastrichtské smlouvy, kdy byla zakotvena do článku 107 odstavce 3 písmene d). SFEU. Podoba tohoto článku se od přijetí Maastrichtské smlouvy vůbec nezměnila, a tudíž je shodná s ustanovením v článku 167 odstavce 1 SFEU, dle kterého EU napomáhá k rozvoji kultur jednotlivých členských zemí a zároveň respektuje národní i regionální odlišnosti těchto zemí, a přitom zdůrazňuje společné kulturní dědictví.

Oblast kultury je jedinou specifickou oblastí, ve které mohou členské země přímo poskytovat veřejnou podporu, jejichž poskytnutí je podmíněno souhlasem Komise. Tato výjimka nemůže spadat mezi veřejné podpory, které byly poskytnuty před vstupem v platnost Maastrichtské smlouvy, jelikož až na jejím základě byly do práva EU tyto typy výjimek zakotveny. Tento druh výjimky může sloužit pouze na povolení poskytování veřejné podpory v oblasti kultury až po vstupu Maastrichtské smlouvy v platnost, tedy od roku 1993. Podstatným faktem je zde to, že ani evropská kulturní výjimka nemá absolutní povahu v rámci práva EU věnujícího se oblasti veřejných podpor. Je třeba podotknout, že vymezení pojmu kultura či kulturního dědictví, není převážně závislé jen na orgánech EU, ale prim zde hrají jednotlivé členské státy a jejich uvážení ohledně těchto dvou pojmů, jelikož po vstupu v platnost Lisabonské smlouvy v roce 2009, dochází v této oblasti k posílení pravomocí členských zemí. Za veřejné podpory poskytnuté za účelem kulturního rozvoje jsou nazývány veřejným statkem, kdy jsou za tyto podpory především považovány především takové, které jsou zaměřeny na podporu muzeí a galerií, jež se ve všech směrech zabývají uměleckými díly, dalším mohou být

podpory zaměřené na knižní produkci, především na produkci knih v menšinových jazycích (MMR¹⁹, online, 2015).

Stěžejním kritériem v oblasti posuzování a rozhodnutí Komise, je to, že za kulturní statek, lze považovat produkci, která je vyznačena nespornou uměleckou hodnotou a jsou v ní zahrnuty kreativní a inovační prvky. V případě dostatečného zastoupení inovativních a kreativních prvků v dané tvorbě či produkci je závěrem Komise to, že veřejná podpora poskytnutá na takové statky je slučitelná s vnitřním trhem EU.

Faktem, že existují výjimky ze zákazu veřejných podpor je to, že úprava unijního práva v oblasti poskytování veřejných podpor, může být značně politicky ovlivňována ze stran jednotlivých členských států. Oblast práva veřejných podpor bývá často charakterizována, jako oblast, kde figuruje právní a ekonomická analýza jednotlivých opatření členských zemí.

3.2 Obecné nařízení o blokových výjimkách

Komise přistoupila v roce 1998 k úpravě ve formě modernizace a zjednodušení právní úpravy řízení, která se týkala oblasti veřejné podpory, a to na základě své rozhodovací praxe, ve spojitosti s rozvojem a změnami v judikatuře soudů EU. S tímto záměrem Rada EU přijala v roce 1998 nařízení č. 994/1998, kdy byla Komise tímto nařízením zmocněna k přijímání nařízení o tzv. blokových výjimkách., které se týká oblasti poskytování veřejné podpory. Skrze toto nařízení může Komise shledat některé druhy veřejných podpor za slučitelná se Smlouvou, za předpokladu splnění určitých podmínek a budou podpory vyjmuty z režimu, který stanovuje povinnost předchozí notifikace Komisí za účelem schválení před tím, než budou tyto podpory poskytnuty. Následně bylo Komisí přijato několik nařízení o těchto blokových výjimkách.

Ve znění nařízení č. 994/1998 byly zakotveny čtyři oblasti veřejných podpor (blokových výjimek), mezi tyto podpory patří:

- podpora malých a středních podniků,
- podpora výzkumu a vývoje
- podpora ochrany životního prostředí
- podpora zaměstnanosti a vzdělávání (Nařízení 994/1998, online, 1998).

Jak uvádí Janků a Mikušová (2013) podle účinnosti výše uvedených prováděcích nařízení a na základě zobecněných zkušeností, Komise přichází s výrazným zjednodušením celého systému ustanovení a poskytování blokových výjimek. Toto zjednodušení je zachyceno v novém nařízení z roku 2008, jedná se o nařízení č. 800/2008 o blokových výjimkách, díky

¹⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

tomuto nařízení dochází k sjednocení právního rámce v oblasti blokových výjimek a jsou zavedeny některé další nová opatření, která jsou vyjmuta z oznamovací povinnosti. Na základě uvedeného nařízení z roku 2008 mohou členské země poskytovat veřejné podpory, které splňují podmínky zakotvené v obecném nařízení o blokových výjimkách, kdy výjimky ustavené v nařízení nepodléhají předběžné oznamovací povinnosti Komisi, a tudíž ani jejímu schválení.

Ve znění nařízení č. 800/2008 bylo zakotveno osm oblastí veřejných podpor (blokových výjimek), kdy dochází o postupnému rozšíření těchto podpor o čtyři podpory oproti předchozímu nařízení č. 994/1998, mezi tyto podpory patří:

- regionální podpora,
- investiční podpora a podpora zaměstnanosti určená malým a středním podnikům,
- podpora na podnikání žen,
- podpora na ochranu životního prostředí,
- podpora v podobě rizikového kapitálu,
- podpora na výzkum a vývoj a inovace,
- podpora na vzdělání,
- podpora pro znevýhodněné pracovníky a zdravotně postižené pracovníky (Nařízení č. 800/2008, online, 2008).

Následná úprava v právu EU určená pro oblast veřejných podpor byla vytvořena Komisí v roce 2014, kdy se jednalo o Nařízení Komise č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 SFEU prohlašují některé kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (GBER). S touto novou úpravou dochází k rozsáhlé modernizaci v oblasti blokových výjimek. Jak tvrdí Mynarzová a Okręglická (2018) cílem modernizace veřejné podpory bylo stimulovat hospodářský růst a soustředit schvalovací postupy EU na případy velké veřejné podpory, které by mohly vést k nekalé soutěži. Obecně platí, že každé opatření veřejné podpory, které je poskytováno podnikům musí být oznámeno Komisi k předběžnému schválení. Jedním ze základních principů reformy pravidel státní podpory bylo vynucení postupů poskytujících podpor bez nutnosti předchozího oznámení. Nové nařízení je spojeno s důležitými změnami, kdy dochází k zjednodušení pravidel pro vyhodnocování motivačního účinku podpory, úpravě definice podniků v obtížích, úpravě maximální intenzity podpory, zvýšení absolutních prahů pro použitelnost režimů blokových výjimek, zpřísnění možných sankcí Komise při nedodržování podmínek GBER a k zavedení prahu pro povinnou evaluaci velkých programů podpory (MMR, online, 2015). Jak uvádí Mynarzová a Kaňa (2015) předchozí nařízení se týkalo přibližně 60 % veškeré poskytované podpory v EU. Dle odhadů Komise, že přibližně

3/4 všech dnešních opatření v oblasti veřejné podpory a 2/3 částek podpory budou vyjmuty dle revidovaného nařízení GBER. Blokované výjimky jsou dnes jedním z nejpoužívanějších titulů veřejné podpory a dle odhadů Komise by měla právě tato oblast zastávat 90 % podíl z celkové poskytované výše veřejné podpory v rámci celé EU.

Nové nařízení o blokovaných výjimkách přichází s novými kategoriemi veřejné podpory, kdy se počet těchto kategorií rozšiřuje na 26, které jsou slučitelné s vnitřním trhem EU. Mezi tyto nově vytvořené kategorie patří programy veřejných podpor zaměřených na odstraňování škod způsobených přírodními pohromami, veřejnou podporu kultury a zachování kulturního dědictví, veřejnou podporu sportovní a multifunkční rekreační infrastruktury a na veřejnou podporu lokální infrastruktury.

Jak uvádí Mynarzová (2014, online), aby se podpora mohla řadit mezi jednotlivých 26 kategorií musí splnit stanovené podmínky, dle kterých je zaručeno, že podpora bude směřovat k novým činnostem, které by bez této podpory nebyly vůbec uskutečněny, dalším důležitým faktorem podpory je pozitivní dopad na hospodářský rozvoj, při kterém nedochází k neoprávněnému narušení hospodářské soutěže. Pokud jsou splněny všechny výše uvedené podmínky, může být ihned podpora poskytnuta. Povinností členské země je pouze informování Komise skrze jednoduchý informační dokument, a to až po poskytnutí veřejné podpory. Oblast blokovaných výjimek je určena téměř na veškerá hospodářská odvětví, výjimkou jsou pouze odvětví rybolovu a akvakultury, zemědělství a část odvětví zpracovávající uhlí. Mezi další vyloučená odvětví patří odvětví oceli, stavby lodí a syntetických vláken spadající pod regionální podporu. Dále jsou vyloučeny režimy regionální podpory, které jsou zaměřené na specifická odvětví hospodářské činnosti. Nařízení není vztaženo na činnosti, jež souvisejí s vývozem nebo na přednostní využívání domácího zboží před dováženým zbožím.

S ohledem na počet jednotlivých kategorií, ke kterým se toto nařízení vztahuje lze dané nařízení označit za oblast s nejvýznamnějším zastoupením. Jak již bylo zmíněno výše i u tohoto nařízení se jedná o předpis, který je použitelný ve všech členských zemích EU, kdy pro poskytnutí takové podpory, nejsou požadována prováděcí pravidla neboli oznámení Komisi a její kladné rozhodnutí o poskytnutí veřejné podpory.

Ve znění nařízení č. 651/2014 bylo zakotveno třináct oblastí veřejných podpor (blokovaných výjimek), kdy dochází o postupnému rozšíření těchto podpor o pět podpor oproti předchozímu nařízení č. 800/2008, mezi tyto podpory patří:

- regionální podpora,
- podpora určená malým a středním podnikům ve formě investiční podpory, provozní podpory

- podpory přístupu malých a středních podniků k financování,
- podpora výzkumu, vývoje a inovací,
- podpora na vzdělávání,
- podpora na nábor a zaměstnávání pro znevýhodněné pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením,
- podpora na ochranu životního prostředí,
- podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami,
- sociální podpora na dopravu obyvatel odlehlých regionů,
- podpora na širokopásmovou infrastrukturu,
- podpora kultury a zachování kulturního dědictví,
- podpora na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu,
- podpora na místní infrastrukturu (Nařízení č. 651/2014, online, 2014).

Poslední úpravou sekundární legislativy v oblasti blokových výjimek je nařízení Komise 2017/1084, kdy toto nařízení mění nařízení č. 651/2014, ve smyslu rozšíření o další dvě oblasti spadající do kategorie blokových výjimek. Nařízení přináší zásadní změnu, tato změna spočívá v dalším rozšíření současného GBER o dvě nové kategorie podpory, jedná o podporu pro přístavy a podporu pro regionální letiště. Další změny jsou zaznamenány v primárním unijním právu, kde dochází k upřesnění nějakých ustanovení a definic. Tímto nařízením byly vytvořeny i nové definice týkající se nově vytvořených kategorií podpor nebo nově vložených povinností příkladem může být regionální investiční podpora. Mezi změny zavedené novým nařízením patří zvýšení oznamovacího limitu pro podporu v oblasti kultury a pro sportovní a multifunkční infrastrukturu, změny související s prováděním kontroly opatření podpory, nový typ transparentní podpory, kterou je podpora ve formě prodeje pozemků za cenu nižší, než je cena tržní a poslední změna je spojena s regionální investiční podporou, kdy povinností poskytovatele je vyžádat si od příjemce prohlášení o nepřemístění investice (MMR, online, 2018).

Ve znění nařízení 2017/1084 je zakotveno patnáct oblastí veřejných podpor (blokových výjimek), kdy dochází o postupnému rozšíření těchto podpor o dvě podpory oproti předchozímu nařízení č. 651/2014, mezi tyto podpory patří²⁰:

- podpora na regionální letiště,
- podpora na přístavy (Nařízení 2017/1084, online, 2017).

²⁰ Výčet dalších třinácti oblastí podpor je shodný s výčtem v nařízení 651/2014.

3.3 Vymezení blokových výjimek

Pojem blokové výjimky může být chápan jako souhrn právních předpisů, které jsou použitelné na vytyčený okruh možných typů veřejné podpory. Jedná se o kategorie tzv. „blokově vyjmuté“ veřejné podpory, kdy při dodržení těchto typů blokových výjimek je stanovená veřejná podpora chápána jako slučitelná s vnitřním trhem EU, a tudíž není potřeba, aby procházela notifikací a schvalovacím procesem či přezkumem ze strany Komise. V současné době se jedná o nejčastěji využívaný právní titul sloužící k úpravě veřejné podpory v rámci daných pravidel EU. Předchozí ustanovení horizontálních pravidel v oblasti blokově vyjmutých veřejných podpor bylo součástí více předpisů Komise. V roce 2008 docházelo k posupným změnám, kdy byla většina pravidel včleněna do jednoho přímo aplikovatelného nařízení, tímto nařízením bylo tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER). Následná úprava této oblasti se nachází v nařízení Komise (EU) č. 651/2014, které bylo aplikováno od 1. července 2014. V tomto nařízení je obsažena naprostá většina legislativních pravidel pro používání režimu blokových výjimek. Další specifická pravidla jsou zakotvena zvlášť, jedná se o odvětví zemědělství z nařízení Komise (EU) č. 702/2014 a také o odvětví rybolovu a akvakultury, které je zachyceno v nařízení Komise (EU) č. 1338/2014. U již zmíněného nařízení Komise č. 651/2014 dochází k rozšíření podporovaných oblastí a k úpravám, kdy toto nařízení bylo pozměněno nařízením Komise (EU) 2017/1084, jehož platnost započala 10. července 2017 (MMR, online, 2018).

Jak uvádí Kunová, Nováčková a Zemanovičová (2014) u blokových výjimek, které byly vyjmuty z oznamovací povinnosti se především jedná o formy poskytnutých podpor v různých oblastech, na které je toto nařízení vztaheno. Mezi tyto oblasti mohou patřit např. regionální podpora, podpora na ochranu životního prostředí a další. Tyto oblasti musí mít motivační účinek a musí být transparentní. Motivačním účinkem je zde předpoklad, že ještě poskytnutím veřejné podpory nebudou zahájeny žádné pracovní úkony. Dle nařízení se za transparentní formy podpory považují granty či úvěry. Za netransparentní formy podpor jsou považovány např. kapitálové investice nebo formy rizikového kapitálu. V nařízení je stanovena maximální výše podpor pro dané oblasti, aby bylo zabezpečeno, že velké projekty veřejné podpory budou zkoumány jednotlivě. Je zde také stanovena hranice neboli intenzita podpory, kdy se jedná o poměr veřejné podpory k celkovým nákladům projektu.

3.3.1 Společná ustanovení GBER

U každého opatření veřejné podpory, na které má být využita oblast blokových výjimek musí vedle specifických podmínek dané kategorie také splňovat společné podmínky pro GBER.

Tyto podmínky jsou určeny pro programy podpory a podpory, které nespádají do programů podpory tzv. ad hoc. V rámci systémového uspořádání operačních programů je možné očekávat, že skupina výjimek GBER bude využívána na programy podpory, které budou nastaveny řídicími orgány. Podporu ve formě ad hoc je možné v operačních programech použít jen za předpokladu, že projekty zakládající veřejnou podporu se vyskytnou v rámci určité části operačního programu pouze ojedinele, kdy tato část nebude sama o sobě zastřešena jako program podpory. Mezi společná ustanovení GBER, která musí být splněna patří následující, použitelnost GBER, transparentní forma podpory, motivační účinek, intenzita podpory a způsobilé náklady, kumulace, oznamovací a informační povinnost a kontroly Komise.

V oblasti ***použitelnosti GBER*** jsou stanoveny pravidla spadající pod režim blokových výjimek, které lze uplatnit jen v případě podpory projektů, jež obsahově spadají do některé z kategorií GBER. Jak již bylo uvedeno výše v textu v tomto nařízení je definováno celkem 15 základních kategorií, které se dále dělí na další podkategorie. Celkový počet blokových výjimek nacházejících se v GBER je stanoven na 46 výjimek určených pro oblast veřejné podpory. Přímé zařazení do některé z kategorií není jediný limitující faktor v rámci využívání GBER. Mezi odvětví, která jsou vyloučena z působnosti GBER patří podpory směřující do odvětví zemědělské prvovýroby, rybolovu a akvakultury. Avšak v těchto oblastech se nacházejí určité výjimky, u kterých je možné podporu poskytnout. Podpora těchto odvětví je řízena pomocí specifických nařízení o blokových výjimkách. Další oblastí, kde nelze využít GBER je podpora na činnosti, které souvisejí s exportem, buďto do zemí mimo EU nebo na území EU. Působnost GBER je také vyloučena u podpor, které jsou zaměřeny na větší využití tuzemských produktů na úkor dovážených. Další oblastí vyloučených z působnosti GBER jsou podpory, které narušují obchodní právo EU. GBER neumožňuje poskytnout podporu podniků, které se nacházejí v obtížích.

Použitelnost u velkých programů podpory je podmíněna povinnou evaluací řídicí se metodikou Komise, kdy za velký program podpory je považován program, jehož průměrný roční rozpočet veřejné podpory přesáhne výši 150 milionů EUR. U projektu takového rozsahu musí být vždy sestaven evaluační plán, který je následně předložen Komisi ke schválení (ÚOHS, online, 2017b).

Transparentní forma poskytování podpor je chápána jako podpora, u které musí být předem vypočítán její hrubý grantový ekvivalent za nutnosti provádět hodnocení rizik. Pod pojmem hrubý grantový ekvivalent je myšlen přepočtení rozdílů forem veřejné podpory, než jsou ty dotační, na ekvivalent dotace, kdy účelem je stanovení výše podpory a dokázání, že při poskytnutí podpory takové formy nedochází k překročení maximální intenzity a prahu absolutní

částky podpory. Za transparentní formy podpory mohou být považovány např. dotace, úrokové dotace či zvýhodněné půjčky, u který je potřeba vypočíst hrubý grantový ekvivalent dle dané platné referenční sazby²¹.

Motivační účinek příjemce je obecnou zásadou veřejné podpory, kdy poskytnutí veřejné podpory by mělo mít na příjemce pozitivní dopad, jelikož díky ní realizuje činnost, kterou by bez přiznání podpory s použitím pouze vlastních prostředků nejspíše neuskutečnil. Dle ustanovení v GBER dochází k jednoduchému ověření principu, zdali byla splněna podmínka motivačního účinku je dostačujícím důkazem předložení písemné žádosti o podporu před zahájením prací na projektu, která je předkládána poskytovateli.

Předložená žádost o podporu musí v souladu s GBER a měla by obsahovat následující údaje:

- název a velikost podniku,
- popis projektu, jeho zahájení a ukončení,
- umístění projektu,
- seznam nákladů projektu, který by měl být rozdělen na způsobilé a nezpůsobilé náklady,
- druh podpory (dotace) a stanovená výše požadované veřejné podpory (MMR, online, 2015)

U nějakých kategorií podpory je splnění motivačního účinku předpokládáno automaticky, což znamená, že nemusí být proveden výše uvedený postup pro splnění a doložení motivačního účinku. Mezi takové kategorie se řadí např. podpora kultury a zachování kulturního dědictví, podpora přístupu MSP k financování a další. U těchto kategorií stačí pro prokázání motivačního účinku pouze podmínky, které jsou určeny přímo u dané kategorie. Složitější prokazování motivačního účinku je v případě, kdy je podpora poskytnuta velkému podniku ad hoc neboli podpora poskytnutá mimo program podpory. V případě jedná-li se o takovou podporu je z důvodu prokázání o naplnění motivačního účinku ze strany řídicího orgánu požadováno po žadateli doložení veškeré dokumentace, dle které je možné ověřit, že jedná-li se o regionální investiční podporu musí být v této lokalitě daný projekt považován za jedinečný a nesmí dosahovat příliš vysoké zisky. Pokud se jedná o jiné kategorie, je podstatné, aby podpora připívala k značnému nárůstu rozsahu daného projektu. Forma ani obsah dodatečné doložené dokumentace nejsou jasně dány, a tudíž záleží na adekvátním naformulování požadavků ze strany poskytovatele.

²¹ Aktuální referenční sazby jsou k dohledání na adrese:
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

V oblasti *intenzity podpory a způsobilých nákladů* jsou stanoveny maximální výše intenzity podpory u daných projektů, které jsou určeny příslušnými zvláštními ustanoveními GBER. Maximální intenzita je nastavena u každé kategorie odlišně a bude rozebrána u jednotlivých kategorií.

Podmínky, které vymezují rozsah způsobilých nákladů jsou také dle určitých kategorií odlišné. Podstatné je zde, že rozsah způsobilých nákladů dle GBER bývá u nějakých kategorií poměrně užší, než je tomu u rozsahu nákladů dle předpisů pro Evropské strukturální a investiční fondy (dále jen ESI fondy). Jak je uvedeno v článku 7 GBER, všechny způsobilé náklady musí být uváděny v částkách s daní a musí být doloženy písemnými podklady, které musí být aktuální, konkrétní a jasné. Výši způsobilých nákladů lze také vypočítat formou zjednodušeného vykazování dle nařízení č. 1303/2013, v případě jedná-li se o operaci, která je alespoň z části financována z některého z fondů EU. Způsobilé náklady musí být ze strany žadatele diskontovány na hodnotu, která je platná v době poskytnutí podpory (GBER, online, 2017).

Případná potřeba sledovat pravidla *kumulace* nastává v případě, kdy jeden projekt získá podporu z více zdrojů veřejné podpory. Je zde důležité sečíst všechny veřejné podpory, které byly poskytnuty na totožné způsobilé náklady daného projektu, kdy je potřeba hlídat, aby nedošlo k překročení stanovených prahových hodnot. Nastane-li případ, že dojde ke kumulaci podpory oproti různě zjištěným způsobilým nákladům, tak zde nedochází k souběhu podpory, jelikož každý oddělený soubor způsobilých nákladů je možné dle GBER financovat do stanovené maximální intenzity. V případě, že dojde ke kumulaci oproti stejným, částečně či plně se překrývajícím se způsobilým nákladům, tak zde nesmí dojít díky souběhu podpory k přesáhnutí maximální intenzity nebo absolutní prahové hodnoty, která je stanovena pro danou kategorii. Vzhledem k praxi je vhodné pro odpovídající přezkum pravidla kumulace ze strany řídicího orgánu zařadit mezi standardní formuláře u žádosti o podporu také údaje o stanovené výši čerpání podpory z jiných veřejných zdrojů, které se budou řadit mezi způsobilé náklady v předloženém projektu.

V oblasti *oznamovací a informační povinnosti* musí být Komise vždy informována o všech zahájených programech podpory i o poskytování podpor formou ad hoc v režimu blokových výjimek. Pokud jsou ze strany řídicího orgánu nastaveny všechny odpovídající podmínky v části operačního programu a jsou v souladu s GBER, pak je možné v takovém operačním programu uplatňovat režim blokových výjimek. Dalším podstatným bodem je vyplnění oznamovacího formuláře, který se dá nalézt v přílohách GBER. Řídicí orgán musí Komisi zaslat oficiální oznámení o opatření podpory. Takové oznámení musí být Komisi odesláno nejpozději 20 pracovních dnů od (vstupu programu v účinnost) poskytnutí podpory

ad hoc. V případě dojde-li v průběhu realizace podpory k nějaké změně v programu či u podpory ad hoc, např. časového prodloužení či změně způsobilých výdajů, je potřeba opět informovat Komisi o změně ve stejném časovém termínu, a to do 20 pracovních dnů od požadované změny. U administrace programů podpory v režimu blokových výjimek musí docházet ze strany řídicího orgánu k informační povinnosti ohledně kompletních součtů částek podpory. Jak uvádí ÚOHS (online, 2017b) povinností řídicího orgánu je evidování informací o daných programech podpory, v kterých jsou poskytovány jednotlivé podpory, jež přesahují výši 500 tisíc EUR, souběžně musí informovat o samostatných podporách, a to do speciálního informačního systému Komise, kterým je tzv. Transparency Award Module²².

Kontroly Komise jsou prováděny pravidelně v určitých programech podpory, které jsou realizovány v režimu blokových výjimek. Jedná se především o kontrolování, zdali jsou dodržovány všechny společné a specifické podmínky GBER. Tato kontrola je řazena mezi zvláštní typy kontrolních řízení ze strany Komise, kdy je vykonávána nad rámec standardního auditního řízení, které je prováděno na základě předpisů pro ESI fondy. Pro účely provádění kontrol je každý poskytovatel povinen uchovávat záznamy o všech poskytovaných podporách v rámci daného programu, a to po desetileté období od poskytnutí veřejné podpory poslednímu příjemci. Mezi dokumenty, které musí být uchovány patří programová dokumentace, právní akty o poskytnutých podporách, podané žádosti, přílohy žadatelů a další podklady. Pokud Komise při kontrole nalezne nějaké nedostatky má pravomoc za základě takového zjištění aplikovat úměrné prostředky vedoucí k nápravě této skutečnosti. Na popud zjištěných skutečností, že veřejná podpora byla poskytnuta za podmínek, které nesplňují dané podmínky GBER, může Komise dle článku 10 GBER, rozhodnout o odejmutí možnosti používat režim blokových výjimek, a to nejen u daného kontrolovaného programu, ale i u dalších stávajících či budoucích programů podpory, jež jsou spravovány daným poskytovatelem (GBER, online, 2014).

3.3.2 Typy a charakteristika jednotlivých blokových výjimek

V této podkapitole je zmíněno, popsáno a rozčleněno všech 15 kategorií podpory, spadajících do oblasti blokových výjimek dle konsolidovaného Nařízení č. 651/2014. Do oblasti blokových výjimek patří následující kategorie, regionální podpora, podpora určená MSP, podpora přístupu MSP k financování, podpora výzkumu, vývoje a inovací, podpora na vzdělání, podpora pro znevýhodněné pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením, podpora na ochranu životního prostředí, podpora na náhradu škod způsobených přírodními

²² Transparency Award Module – jedná se o modul pro udělování transparentnosti

pohromami, sociální podpora na dopravu obyvatel odlehlých regionů, podpora na širokopásmovou infrastrukturu, podpora kultury a zachování kulturního dědictví, podpora na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu, podpora na místní infrastrukturu, podpora na regionální letiště a podpora na přístavy. U jednotlivých kategorií je uvedeno jejich zaměření způsobilé náklady, celkové maximální prahové hodnoty a intenzity podpor stanovené na danou kategorii podpory. Tyto kategorie jsou dále členěny na další podkategorie, které jsou také níže v textu rozebrány.

Regionální podpora je zaměřena na pomoc při řešení nedostatků znevýhodněných regionů, čímž zároveň podporuje sociální, hospodářskou a územní soudržnost členských zemí i celé EU. Cílem regionální podpory je pomáhat rozvoji nejvíce znevýhodněných regionů, a to skrze podpory investic a tvorby nových pracovních příležitostí. Ve zvláštním ustanovení regionální podpory je stanoveno několik odvětví a oblastí činností, na které nemůže být tato kategorie podpory poskytnuta. Regionální podporu nelze poskytnout v odvětví oceli, uhelného průmyslu, stavby lodí, výroby syntetických vláken, dopravy a související infrastruktury včetně energetické infrastruktury nebo ve výrobě a distribuci energie. Regionální podpora nemůže být poskytnuta v rámci programů podpory, jež jsou určeny na některá ze zvláštních odvětví vybraných hospodářských činností. Regionální podpora je dále rozdělena na 3 podkategorie podpor, kam patří regionální investiční podpora, regionální provozní podpora a podpora městského rozvoje.

Regionální investiční podpora může být poskytnuta skrze programy podpory i jako ad hoc podpora. Skrze tuto podkategorii lze za splnění stanovených podmínek poskytnout regionální podporu na oblast výzkumné infrastruktury a širokopásmových sítí. Regionální podpora může být poskytnuta jen v případě, jedná-li se o tzv. způsobilé regiony, které jsou v rámci celé EU vytyčeny jako regiony způsobilé pro využívání regionální podpory, jak je ustaveno v článku 107. Podporované oblasti jsou členěny dle mapy regionální podpory, do které nejsou zařazeny jen více rozvinuté regiony. Mezi způsobilé náklady patří investice do hmotného a nehmotného majetku a mzdové náklady. Maximální intenzita způsobilých nákladů je nastavena ve výši 25 % pro velké podniky, 35 % pro střední podniky a u malých podniků může být tato výše až 45 % (viz tabulka 3.1). Tato oblast regionální podpory je zakotvena v článku 14 GBER.

Regionální provozní podpora je zaměřena pouze na nejvzdálenější regiony a slabě osídlené oblasti v rámci EU. Tato oblast podpory je zakotvena v článku 15 GBER. Nejedná se o běžně použitelnou podporu v rámci EU, může být použita např. na ostrově Martinique, který leží v Karibském moři a spadá do stanovené kategorie takových regionů.

Regionální podpora městského rozvoje může být poskytnuta skrze veřejnou podporu na projekty, které jsou zaměřeny na jednotlivé strategie rozvoje měst. Podpora může být poskytnuta prostřednictvím programu podpory, ale také jako ad hoc podpora. Prahová hodnota pro projekt je stanovena na výši 20 mil. EUR. Maximální intenzita způsobilých nákladů zde není stanovena (viz tabulka 3.1). Této oblasti a jejímu konkrétnímu nastavení je věnován článek 16 GBER.

Tabulka 3.1 Přehled základních parametrů pro kategorii Regionální podpory

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Regionální investiční podpora	100 mil. EUR způsobilých nákladů	- 25 %, 35 %, 45 % - dle mapy regionální podpory
Regionální podpora městského rozvoje	20 mil. EUR	- není stanovena

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora určená pro malé a střední podniky (dále jen MSP) je zaměřena na ulehčení rozvoje hospodářské činnosti takových podniků, jelikož podniky patřící do této kategorie mají většinou problém získat kapitál či půjčky, protože takové podniky mají omezené zajištění. Pro stanovení velikosti podniku je nutné vycházet z údajů o počtu zaměstnanců, ročním obratu a bilanční sumě roční rozvahy. Důležitou podmínkou pro příjemce podpory je to, že se musí jednat o nezávislý podnik, aby byl podnik považován za nezávislý nesmí být z 25 % vlastněn jiným podnikem a zároveň nesmí mít podíl v jiném podniku ve výši 25 % (Vojík, 2009). Rozdělení podniků je zachyceno v tabulce 3.2.

Tabulka 3.2 Kritéria pro vymezení MSP

Velikost podniku	Počet zaměstnanců	Roční obrat	Bilanční suma roční rozvahy
Mikro podnik	> 10	Max. 2 mil. EUR	Max. 2 mil. EUR
Malý podnik	> 50	Max. 10 mil. EUR	Max. 10 mil. EUR
Střední podnik	> 250	Max. 50 mil. EUR	Max. 43 mil. EUR

Zdroj: Evropská komise, online (2019), vlastní zpracování

Podpora MSP v rámci této kategorie může být poskytnuta jako podpora ad hoc nebo v rámci programu podpory, kam spadají následující čtyři podkategorie podpory (viz. Tabulka 3.3).

Tabulka 3.3 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory určené MSP

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Investiční podpora určené MSP	7,5 mil. EUR	- 20 % v případě malých podniků, - 10 % v případě středních podniků
Podpora na účast MSP na veletrzích	2 mil. EUR ročně	- max. 50 %
Podpora pro MSP na poradenské služby	2 mil. EUR	- max. 50 %
Podpora na náklady spolupráce MSP, které se účastní projektů v rámci Evropské územní spolupráce	2 mil. EUR	- max. 50 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora přístupu MSP k financování je dále členěna na čtyři kategorie podpor, kam patří podpora rizikového financování MSP, podpora na zahájení činnosti MSP, podpora určená alternativním obchodním platformám zaměřeným na MSP a podpora na náklady spojené s výběrem vhodného investičního objektu MSP.

Podpora rizikového financování MSP je podkategorií podpory, která je určena jen pro programy podpory, tuto formu podpory nelze poskytnout jako ad hoc podporu. Pro možnost využití veřejné podpory poskytované skrze tuto podkategorii je pro vymezení MSP podstatné splnění alespoň jedné ze tří stanovených podmínek²³. Podnik splňující alespoň jednu ze tří podmínek je považován za podnik, který je způsobilý pro poskytnutí podpory rizikového kapitálu. Tato podkategorie je zakotvena v článku 21 GBER. Veřejnou podporu v rámci těchto následujících podkategorií, kam patří podpory na zahájení činnosti, na alternativní obchodní platformy a na náklady spojené s výběrem objektu MSP, je možné poskytnout podnikům, jež splní dané podmínky pro MSP. Dále tyto podniky nesmí být kótovány na burze a nemohou být registrovány déle než 5 let (viz tabulka 3.4).

²³ Podmínky pro vymezení MSP jsou zakotveny v článku 21 odstavec 5 GBER, dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0651-20170710&from=CS>.

Tabulka 3.4 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory přístupu MSP k financování

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora rizikového financování MSP	15 mi. EUR	<ul style="list-style-type: none"> - min. 10 % rizikového financování od soukromých nezávislých investorů, pokud dosud nepůsobí na žádném trhu - min. 40 % rizikového financování, pokud působí na libovolném trhu po dobu kratší než 7 let od svého prvního komerčního prodeje - min. 60 % rizikového financování, pokud se jedná o podnik, který potřebuje počáteční investici do rizikového financování, která přesahuje 50% jejich průměrného ročního obratu za předchozích 5 let
Podpora na zahájení činnosti MSP	není stanovena	- Výše podpory stanovení pro jednotlivé podniky v čl. 22 odst. 3, 4 a 5 GBER
Podpora určená alternativním obchodním platformám zaměřeným na MSP	není stanovena	- Výše podpory stanovení pro jednotlivé podniky v čl. 22 odst. 3, 4, a 5 GBER, je-li provozovatelem platformy malý podnik
Podpora na náklady spojené s výběrem investičního objektu MSP	není stanovena	- max. 50 %

Zdroj: GBER, online (2014), vlastní zpracování

Podpora výzkumu, vývoje a inovací je dále členěna na šest podkategorií podpory, kam patří následující podpora na výzkumné vývojové projekty, investiční podpory na výzkumnou infrastrukturu, podpora určená inovačním klastrům, podpora na inovace určená MSP, podpora na inovace postupů a organizační inovace, poslední podkategorií je podpora výzkumu a vývoje v odvětví rybolovu a akvakultury. V případě podpory na výzkumné a vývojové projekty musí část podpořeného projektu patřit do jedné nebo několika z těchto kategorií, mezi které se řadí základní výzkum, průmyslový výzkum, experimentální vývoj a studie proveditelnosti. Způsobilé náklady na projekty s výzkumným a vývojovým zaměřením musí být přiděleny na konkrétní kategorii výzkumu a vývoje (viz tabulka 3.5).

Tabulka 3.5 Limity podpory na výzkumné a vývojové projekty

	Velký podnik	Střední / malý podniky	Účinná spolupráce/šíření výsledků	Max.
Základní výzkum	100 %	-	-	100 %
Průmyslový výzkum	50 %	10 % / 20 %	15 %	80 %
Experimentální vývoj	25 %	10 % / 20 %	15 %	80 %
Studie proveditelnosti	50 %	10 % / 20 %	-	70 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Investiční podpora na výzkumnou infrastrukturu je v GBER nově zavedena. Tato podpora je určena na výstavbu nebo modernizaci výzkumné infrastruktury, která je využívána k ekonomické činnosti. Využívání vybudované infrastruktury musí být umožněno i třetím stranám, a to bez jakýchkoliv podmínek, jak transparentních, tak nediskriminačních. V případě této podpory jsou mezi způsobilé náklady řazeny investice do hmotného u nehmotného majetku.

Podpora určená inovačním klastrům je zejména poskytována právnickým osobám, jež inovační klastry provozují. Zpřístupnění podpořených provozoven klastrů musí být umožněno několika uživatelům za nediskriminačních a transparentních podmínek. Intenzita podpory, která je určena pro inovační klastry nesmí překročit výši 65 % způsobilých nákladů, u klastrů splňujících stanovené podmínky. U podpory zaměřené na provoz nesmí intenzita takové podpory překročit výši 50 % všech způsobilých nákladů za dobu, na kterou je podpora poskytnuta (viz tabulka 3.6).

Podpora na inovace postupů a organizační inovace je především zaměřena na MSP. Velkým podnikům může být poskytnuta jen v případě, že spolupracují s MSP, kdy se MSP musí podílet na všech způsobilých nákladech nejméně 30 %. Intenzita podpory určená na inovaci postupů a organizační inovace nesmí u velkých podniků přesáhnout výši 15 % způsobilých nákladů a u MSP nesmí překročit výši 50 % způsobilých nákladů (viz tabulka 3.6).

Podpora zaměřena na výzkum a vývoj v odvětví rybolovu a akvakultury musí být poskytována přímo dané organizaci, která je zaměřena na výzkum a šíření poznatků, kdy taková podpora nesmí být zacílena na nevýzkumnou činnost, aby nedocházelo ze strany podniků k jejímu zneužití např. na výrobu či uvádění výrobků na trh. Výsledky takto podpořeného projektu musí být zveřejněny po dobu pěti let na internetu, kdy k zveřejnění dochází dnem ukončení projektu až do dne, kdy jsou výsledky předány dané organizaci. Intenzita

podpořeného projektu v odvětví rybolovu a akvakultury nesmí překročit výši 100 % způsobilých nákladů (viz tabulka 3.6).

Tabulka 3.6 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory výzkumu, vývoje a inovací

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Investiční podpora na výzkumnou infrastrukturu	20 mil. EUR	- max. 50 %
Podpora určená inovačním klastrům	7,5 mil. EUR	- max. 50 % + 15 % pro investiční podporu klastrů v regionech de čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU
Podpora na inovace určena MSP	5 mil. EUR	- max. 50 % - 100 % v případě podpory na poradenské a podpůrné služby, za předpokladu, že celková výše podpory na tyto služby nepřesáhla v kterémkoli období 3 let 200 000 EUR/ podnik
Podpora na inovace postupů a organizační inovace	7,5 mil. EUR	- max. 15 % pro velké podniky - max. 50 % pro MSP
Podpora výzkumu a vývoje odvětví rybolovu akvakultury	není stanovena	- max. 100 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na vzdělání je zaměřena na vzdělávání a školicí projekty podniků. Tato kategorie podpory je primárně určena na podporu vzdělávání zaměstnanců v podnicích, nikoliv na podporu vztahující se k činnostem, které jsou součástí národního systému veřejného vzdělávání. Do způsobilých nákladů jsou řazeny osobní náklady školitelů na provedení vzdělávacího projektu, provozní náklady školitelů a školených zaměstnanců, které přímo souvisejí s daným projektem, může se jednat např. o náklady na cestování či ubytování. Způsobilé náklady jsou možné podpořit až do výše 70 % v případě malých podniků, u středních podniků je to 60 % a u velkých podniků 50 % z celkových způsobilých nákladů. Jedná-li se o zdravotně postižené osoby, je možné navýšit intenzitu o 10 % (viz tabulka 3.7).

Tabulka 3.7 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na vzdělávání

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na vzdělávání	2 mil. EUR	- max. 50 % / 60 % / 70%; pro ZP lze navýšit o 10 p. b. ²⁴

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora pro znevýhodněné pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením o je kategorií do, které je zahrnuto několik podkategorií podpory, jejichž podmínky slouží k úpravě poskytování podpor v oblasti zaměstnávání znevýhodněných pracovníků, vážně znevýhodněných pracovníků a pracovníků, kteří jsou indisponováni zdravotním postižením, kdy účelem takové podpory je uplatnění takových osob na trhu práce. Podpora je převážně poskytována daným podnikům na mzdy a další náklady, jež souvisí se zaměstnáváním osob spadajících do jedné ze zmíněných kategorií.

Podpora na nábor znevýhodněných pracovníků v podobě subvencování mzdových nákladů, je podporou poskytující se na mzdové náklady znevýhodněných pracovníků, kdy její délka může dosahovat jednoho roku. Jedná-li se o případ vážného znevýhodnění pracovníků, může být podpora poskytována po dobu dvou let. Mzdové náklady daných zaměstnanců mohou být podpořeny až do výše 50 % (viz tabulka 3.8).

Podpora na zaměstnávání pracovníků se zdravotním postižením v podobě subvencí mzdových nákladů, je podporou poskytující se na mzdové náklady pracovníků, kteří jsou zdravotně postižení, tato podpora je poskytována po celou dobu zaměstnávání v podpořeném podniku. Mzdové náklady daných zaměstnanců mohou být podpořeny až do výše 75 % (viz tabulka 3.8).

Podpora na úhradu dodatečných nákladů na zaměstnávání pracovníků se zdravotním postižením je podporou, která je zaměřena na financování nákladů podnikům ve 100 % výši, jež zaměstnává zdravotně postižené pracovníky, kam se řadí náklady na přizpůsobení provozovny, pořízení dodatečného vybavení, díky kterému mohou pracovníci práci vykonávat, náklady spojené s dopravováním zdravotně postiženého pracovníka do místa výkonu své práce a další. V případě zaměstnává-li podnik alespoň 30 % pracovníku se zdravotním postižením má nárok na podporu zaměřenou na náklady spojené s výstavbou nebo modernizací pracovních

²⁴ p. b. – zkratka pro procentuální bod

prostor v podniku a na další náklady vyplývající ze zaměstnávání zdravotně postižených pracovníků (viz tabulka 3.8).

Podpora na úhradu nákladů na asistenci poskytovanou znevýhodněným pracovníkům je podkategorií podpory, která umožňuje podporu podniků na zaměstnání a školení pracovníků spolupracujících s podpořeným podnikem v rámci asistence znevýhodněných pracovníků. Náklady na výkon asistenčních pracovníků pro znevýhodněné pracovníky je možné financovat po dobu jednoho roku, pokud se jedná o vážně znevýhodněné pracovníky je tato doba prodloužena až na dva roky, dalšími financovanými náklady jsou náklady na zaškolování asistentů. Maximální výše podpory může dosáhnout 50 % nákladů (viz tabulka 3.8).

Tabulka 3.8 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory pro znevýhodněné pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na nábor znevýhodněných pracovníků v podobě subvencí mzdových nákladů	5 mil. EUR / rok	- max. 50 %
Podpora na zaměstnávání pracovníku se ZP v podobě subvencí mzdových nákladů	10 mil. EUR / rok	- max. 75 %
Podpora na úhradu dodatečných nákladů na zaměstnávání pracovníku se ZP	10 mil. EUR / rok	- max. 100 %
Podpora na úhradu nákladů na asistenci poskytovanou znevýhodněným pracovníkům	5 mil. EUR / rok	- max. 50 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na ochranu životního prostředí je rozčleněna hned do 15 podkategorií, které jsou následně popsány (viz příloha č. 1). V rámci této kategorie podpory je možné poskytovat veřejnou podporu zaměřenou na projekty věnující se ochraně životního prostředí.

V oblasti *investiční podpory, která podnikům umožní řídit se přísnějšími environmentálními normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšovat ochranu životního prostředí v případě, že norma Unie neexistuje* je možné podle podmínek této podkategorie finančně podpořit investice, které díky své technologické inovativnosti umožní příjemci podpory získat lepší stav, než je takový stav, který je vyžadován v environmentálních normách EU. Příkladem může být snížení úrovně emisí na nižší hodnoty, než je stanoveno v normách EU. U této podkategorie je podstatné dbát větší opatrnosti při stanovení způsobilých nákladů, jelikož se

jedná o specifický způsob stanovení výše maximální podpory. Za způsobilé náklady jsou považovány jen dodatečné investiční náklady, které se fakticky podílejí na zvýšení úrovně ochrany životního prostředí. Mezi způsobilé náklady tedy spadají pouze takové náklady, jež jsou přímo spojeny se zvýšením ochrany životního prostředí. Tyto náklady je možné podpořit až do výše 60 % v případě malých podniků, v případě středních podniků je tato výše 50 % a u velkých podniků 40 %. Taktéž je možné tuto podporu navýšit o 15 p. b., mimo rozvinuté regiony (viz příloha č. 1).

V oblasti *investiční podpory, která je určena na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie* je možné poskytnout veřejnou podporu na účel stimulování podniků, aby z jejich strany docházelo k naplňování norem EU, které teprve budou vstupovat v platnost. Podpora je určena na projekty, díky kterým daný podnik dosáhne environmetální úrovně, jež je stanovena ve schváleném, ale prozatím neúčinném předpise EU. Projekt musí být dokončen nejméně jeden rok pře nabitým účinnosti daného předpisu. Pokud je projekt ukončen více než v tříletém období před účinností dané normy, tak výše maximální intenzity podpory je u malých podniků 20 %, u středních 15 % a u velkých podniků 10 %. V případě je-li projekt ukončen v časovém horizontu kratším, než jsou tři roky od účinnosti normy, je maximální intenzita podpory snížena o 5 p. b. Intenzitu je možné navýšit o 15 p. b., mimo rozvinuté regiony (viz příloha č. 1). Této podkategorii je věnován článek 38 GBER.

U podkategorie s názvem *investiční podpora na projekty, přispívající ke zvýšení energetické účinnosti budov* je možné poskytnout podporu ve formě finančních nástrojů skrze fondy, které jsou určeny na energetickou účinnost nebo od dalších finančních zprostředkovatelů formou půjčky nebo záruky. Podpora může být poskytována pouze na projekty, které jsou zaměřeny na snižování energetické náročnosti budov. Daný projekt musí být částečně financován soukromými zdroji, kdy výše takového financování musí dosahovat alespoň 30 % (viz příloha č. 1). Této podkategorii je věnován článek 39 GBER.

V oblasti *investiční podpory na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie* je podpora poskytována na investice do nových kogeneračních jednotek, jež splňují nastavená kritéria vysoké účinnosti podle daný směrnice EU. Pokud se jedná o projekt sloužící k modernizaci jednotky musí díky projektu dojít k dostatečně velké úspoře primární energie. Způsobilé náklady, které je možné podpořit dosahují výše 45 %, kdy může dojít i k částečnému navýšení této maximální intenzity pro MSP či méně rozvinuté regiony (viz příloha č. 1).

U podpory s názvem *investiční podpora energie z obnovitelných zdrojů* jsou poskytovány podpory na výstavbu a modernizaci zařízení, které se zaměřují na jakoukoliv výrobu energie

v obnovitelných zdrojů. Jedná se o podporu určenou solárním, větrným, vodním elektrárnám se zaměřením na vytváření energie z obnovitelných zdrojů nebo zařízení, jež produkují bioplyn. Způsobilými náklady takových projektů jsou jen dodatečné náklady, které jsou nezbytné pro podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů, a tudíž nemusí odpovídat všem způsobilým nákladům projektu podle předpisů ESI fondů. Od investičních nákladů musí být odečteny náklady tzv. srovnávací investice, což je investice, která by byla příjemcem realizována bez poskytnutí podpory. Maximální intenzita podpory může dosáhnout 45 %, kdy může dojít k jejímu navýšení v případech jedná-li se o MSP či méně rozvinuté regiony. Pokud je podpora poskytnuta formou soutěžního nabídkového řízení, může výše maximální intenzity dosahovat až 100 % způsobilých nákladů (viz příloha č. 1).

Provozní podpora energie z obnovitelných zdrojů, provozní podpora energie z obnovitelných zdrojů v malých zařízeních, podpora v podobě úlev na ekologických daních podle směrnice 2003/96/ES je podporou zaměřenou na úpravu podmínek provozní podpory, které jsou poskytovány formou úlev na ekologických daních, a tudíž jejich předpoklad pro uplatnění skrze operační programy je nulový.

Oblast *investiční podpory na sanaci kontaminovaných lokalit* je podkategorií, jež upravuje podmínky pro podporu investic zaměřených na odstranění ekologických škod pomocí dekontaminace území. Podporované projekty musí být zaměřeny na nápravu environmentálních škod, které vznikly kontaminací půdy, dále na povrchové a podzemní vody. Tuto podporu je možné poskytnout pouze v případě jedná-li se o příjemce, který není zodpovědný za již vzniklé škody. Tato podpora je poskytována jen jako prevence ještě před vznikem těchto škod. Mezi způsobilé náklady patří všechny náklady spojené se sanací, kde musí být odečtena část hodnoty pozemku, která se díky této sanaci zvýší. Takové navýšené hodnoty pozemku musí být podloženo expertním posudkem. Hodnota maximální intenzity způsobilých nákladů dosahuje výše až 100 % (viz příloha č. 1).

Investiční podpora na energeticky účinné dálkové vytápění a chlazení je podkategorií podpory, která je určena na financování investic do soustav energeticky účinného dálkového vytápění či chlazení, jedná se např. o soustavy centrálního zásobování teplem sloužící do výstavby, rozšíření nebo modernizaci produkční jednotky a také je podpora poskytována do souvisejících distribučních sítí. U investic do produkčních jednotek jsou celkové způsobilé náklady srovnávány s náklady na běžnou teplotěnskou výrobní jednotku. Intenzita podpory takových způsobilých nákladů dosahuje výše 45 %, může opět dojít k jejímu navýšení u MSP nebo u méně rozvinutých regionů. U investic do distribuční sítě jsou za způsobilé náklady považovány všechny investiční náklady. Intenzita podpory zde může nabývat hodnot ve výši

100 %, kdy od výše podpory je potřeba odečíst očekávaný budoucí provozní zisk (viz příloha č. 1).

Investiční podpora na recyklaci a opětovné použití odpadu je podporou určenou k financování zařízení podílejících se na zpracování odpadu, musí se jednat pouze o formu recyklace. Tato podpora může být využita pouze na zpracování odpadu, který je produkován jinými podniky. Za způsobilé náklady jsou považovány celkové investiční náklady daného projektu, avšak musí dojít k porovnání se standardním postupem recyklace a dalšího použitého odpadu o stejné velikosti, který by byl uplatněn v případě neposkytnutí veřejné podpory. Intenzita podpory může dosahovat výše 35 % způsobilých nákladů, opět je zde možné navýšení této intenzity u MSP a méně rozvinutých regionů (viz příloha č. 1).

Investiční podpora na energetickou infrastrukturu je podporou poskytovanou na modernizaci a rozvoj energetické infrastruktury, což mohou být např. investice do přenosové či distribuční elektroenergetické nebo plynárenské soustavy. Dle stanovených podmínek GBER není možné poskytnout podporu na projekty sloužící na skladovací zařízení elektřiny či plynu, ropnou infrastrukturu a další typy, jež jsou upraveny v článku 48 GBER. Do způsobilých nákladů spadají všechny investiční náklady, což znamená, že maximální intenzita podpory může dosahovat výše 100 %. Do výše podpory musí být také zohledněn provozní zisk po jejím poskytnutí (viz příloha č. 1).

Podpora na ekologické studie patří do kategorie doplňkových podkategorií, která je zaměřena na podporu projektů, jež jsou možné spojit s podporou v ostatních podkategoriích v oblasti veřejné podpory sloužící na ochranu životního prostředí. Mohou být podpořeny projekty zaměřené na zpracování jakýchkoliv studií, jež jsou přímo spjaty s investicemi podporovanými podle dříve zmíněných článků. Intenzita podpory v této podkategorii může dosahovat výše 50 % způsobilých nákladů s možným navýšením této intenzity pro MSP (viz příloha č. 1). Tato oblast je zakotvena v článku 49 GBER.

Podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami je vymezena s menší přesností, než jak je tomu u všech ostatních kategorií, a to v tom slova smyslu, že podpora poskytnutá skrze tuto kategorii nemusí splňovat všechny obecné podmínky. Tento druh podpory může být poskytnut u podniků, na které byl na základě rozhodnutí Komise vydán inkasní příkaz, také může podpořit podniky nacházející se v obtížích. Dalším zjednodušením při čerpání podpory skrze tuto kategorii je to, že zde nemusí být splněn motivační účinek. Z druhé strany může být podpora poskytována jen v podobě režimů neboli skrze programy podpor. Tato podpora nemůže být poskytnuta individuálně. Podstatným faktem je zde to, že událost vedoucí ke vzniku škod, musí být uznána stanovenými orgány členských zemí jako

přírodní pohroma a také musí dojít k prokázání, že uvedené škoda doopravdy vznikla v důsledku takové události. Maximální intenzita je stanovena ve výši 100 %, jež nesmí přesáhnout výši daných škod. Výše těchto škod musí být určena nezávislým znalcem či stanoveným pracovníkem pojišťovny, který je oprávněn k posouzení takové škody (viz tabulka 3.9). Tato kategorie podpory je zakotvena v článku 50 GBER.

Tabulka 3.9 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na náhradu škod způsobených některými přírodními pohromami

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami	není stanovena	- max. 100 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na širokopásmovou infrastrukturu je zaměřena na projekty sloužící k formování základní širokopásmové sítě, kam mohou patřit tradiční kabelové sítě, satelitní systémy či mobilní sítě třetí generace. Tato forma podpory může být také poskytována skrze kategorii spadající do regionální podpory²⁵, kde musí být splněny specifické podmínky, podrobněji také v článku 14 GBER. Další možností je podpora přímo skrze tuto kategorii podpory, kdy způsobilými náklady jsou především investiční náklady spojené s budováním pasivní širokopásmové infrastruktury, se stavebními a inženýrskými pracemi, s budováním základní sítě a přístupových sítí širokopásmové infrastruktury. Maximální hodnota projektu zde činí 70 mil. EUR. Intenzita způsobilých nákladů je určována na základě výběrového řízení, které musí být nediskriminační a transparentní a musí zde být dodržena zásada technologické neutrality (viz tabulka 3.10).

Tabulka 3.10 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na širokopásmovou infrastrukturu

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na širokopásmovou infrastrukturu	70 mil. EUR	- stanovena na základě výběrového řízení

Zdroj: GBER, online (2014), vlastní zpracování

²⁵ Viz kapitola 3.2.2 Regionální podpora

Sociální podpora na dopravu obyvatel odlehlých regionů je kategorií podpory, jež je zaměřena na leteckou a námořní dopravu, která je poskytována skupinám obyvatel, jež mají místo trvalého bydliště v odlehlých regionech. Podpora je zde poskytována na přepravu pasažérů mezi místem jejich bydliště nacházejícího se v odlehlých regionech, letištěm či přístavem. S ohledem na dopravní společnosti a druhy dopravy je veřejná podpora poskytována bez jakékoliv diskriminace dopravců nebo bez stanovení trasy směřující z nebo do odlehlého regionu. Do oblasti způsobilých nákladů jsou řazeny náklady v hodnotě zpáteční letenky a dalšího cestovního dokladu, který je vystaven při přepravě z odlehlých regionů. Výše intenzity podpory je stanovena na 100 % celkových způsobilých nákladů (viz tabulka 3.11).

Tabulka 3.11 Přehled základních parametrů pro kategorii Sociální podpory na dopravu odlehlých regionů

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Sociální podpora na dopravu obyvatel odlehlých regionů	- není stanovena	- max. 100%

Zdroj: GBER, online (2014), vlastní zpracování

Podpora kultury a zachování kulturního dědictví je zaměřena na podpory investičního a také provozního charakteru, jež souvisejí jak s financováním „živé kultury“, tak s provozem kulturních zařízení. Podpora poskytnutá v rámci této kategorie je především zacílena na kulturní a umělecké vzdělání. Tato podpora umožňuje snadnou aplikaci pro úplnou většinu podpor, které jsou poskytovány za účelem kulturního rozvoje. Poskytovatel může volit mezi dvěma způsoby, kterými určí maximální výši podpory. Tuto volbu má jen v případě, kdy podpora není vyšší než 2 mil. EUR. Podpora může být tedy omezena buďto výší provozní ztráty neboli vypočteným rozdílem mezi náklady a provozním ziskem nebo intenzitou veřejné podpory, kdy může být stanoven procentuální podíl způsobilých nákladů. Oblast podpory zaměřená na vydávání hudby a literatury nemůže být omezena danou výší podpory, poskytovatel zde má na výběr, zdali omezí její intenzitu či absolutní částku, která je vypočtena rozdílem mezi způsobilým náklady a diskontovanými výnosy (viz tabulka 3.12). Tento typ kategorie je zakotven v článku 53 GBER.

Podkategorií podpory je zde *podpora v oblasti audiovize*, která je určena na audiovizuální díla zabývající se utvářením evropské identity, kdy tyto díla nejsou dále šířena a jsou zachována pouze v zemi svého vzniku. Z toho důvodu, že jsou díla zaměřena na úzký okruh diváku, je zde obtížné získat finanční prostředky od soukromých subjektů, a proto jsou využívány ty veřejné.

Komisi byly sepsány zvláštní kritéria upravující tuto oblast, která slouží k posouzení nezbytnosti, přiměřenosti a také vhodnosti podpory pro tuto oblast. V rámci této podkategorie jsou stanoveny další podmínky pro čerpání veřejných podpor, jež jsou zakotveny v článku 54 GBER. Podpora může být poskytována formou podpory na produkci audiovizuálních děl, podpory na distribuci či podpory na přípravu produkce. Intenzita podpory je nastavena na výši 50 % způsobilých nákladů, kdy může dojít k jejímu navýšení na 60 % v případě přeshraniční produkce či dokonce na 100 % v případě náročných audiovizuálních děl a koprodukcí (viz tabulka 3.12). Tato kategorie podpory a její ustanovení je zakotvena v člancích 53 a 54 GBER.

Tabulka 3.12 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory kultury a zachování kulturního dědictví

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora investičního charakteru	150 mil. EUR	DVA ZPŮSOBY OMEZENÍ VÝŠE PODPORY (s výjimkou podpory hudby a literatury): 1. Podpora ≤ nebo ≥ 2 mil. EUR U investiční podpory - výše omezena výší rozdílu mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice. U provozní podpory - výše podpory nesmí přesáhnout částku, která je nezbytná k pokrytí provozních ztrát a vygenerování přiměřeného zisku za příslušné období. 2. Podpora ≤ 2 mil. EUR max. 80 % způsobilých nákladů – platí pro investiční i provozní podporu Podpora na vydávání hudby a literatury (čl. 53 odst. 2 f) – dva způsoby omezení výše podpory:
Podpora provozního charakteru	75 mil. EUR	a) do výše rozdílu mezi způsobilými náklady a diskontovanými výnosy z projektu b) max. 70 % způsobilých nákladů (výčet uveden v předpisu)
Programy podpory audiovizuálních děl	50 mil. EUR ročně	- max. 50 % / lze navýšit na max. 60 % u přeshraničních produkcí / lze navýšit max. 100 % u náročných audiovizuálních děl a koprodukcí

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu je kategorií veřejné podpory, jež je zaměřena na poskytování investiční podpory na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu. Sportovní infrastruktura může také být podpořena provozní podporou. V oblasti sportovní infrastruktury jsou podstatná stanovená pravidla dle GBER. U podpory poskytované za účelem podpory sportovní infrastruktury musí být tato plocha využívána více než jedním uživatelem v oblasti profesionálního sportu. Sportovní a multifunkční rekreační infrastruktura musí být zpřístupněna více uživatelům, a to na základě daných nediskriminačních

a transparentních podmínek. Podpora musí být zaměřena na výstavbu či modernizaci sportovní a multifunkční infrastruktury. Způsobilými náklady mohou být investice do nehmotného i hmotného majetku. Intenzita investiční podpory je stanovována dle dvou způsobů. Prvním způsobem je stanovení maximální výše podpory, která nesmí dosahovat vyšší částky, než je rozdíl mezi způsobilými náklady a provozním ziskem. Druhý způsob spočívá v omezení, že podpora nesmí dosáhnout vyšší částky, než jsou 2 mil. EUR, max. intenzita může být nastavena na 80 % způsobilých nákladů. V případě provozní podpory spadají do kategorie způsobilých nákladů náklady na materiál, energii, osobní a další náklady. Provozní podpora nesmí být vyšší, než je provozní ztráta v daném období, způsobilost nákladů je nastavena na výši 80 % jako u investiční podpory (viz tabulka 3.13). Tato kategorie podpory je zakotvena v článku 55 GBER.

Tabulka 3.13 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na sportovní a rekreační infrastrukturu (investiční)	30 mil. EUR nebo část celkových nákladů přesahující 100 mil. EUR na projekt	- výše podpory nesmí přesáhnout výši rozdílu mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice / max. 80 % pokud jde o podporu, která nepřesahuje 1 mil. EUR, vedle metod uvedených výše
Podpora na sportovní a rekreační infrastrukturu (provozní)	(provozní) 2 mil. EUR/rok	- max. ve výši provozní ztráty

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na místní infrastrukturu je kategorií veřejné podpory, u které dochází k financování projektů zaměřených na infrastrukturu, která se podílí na zlepšení podmínek v podnikatelském a spotřebitelském prostředí a k slouží k modernizaci a rozvoji průmyslových základen. Podpora může být směřována na výstavbu a modernizaci průmyslových zón, nádražních budov, nájemního bydlení a vodohospodářských infrastruktur. Využití infrastruktury nesmí sloužit pouze jednomu konkrétnímu uživateli, ale musí být dána za úplatu tržní částky k dispozici dalším uživatelům, kteří projeví zájem. Způsobilými náklady jsou zde veškeré investiční náklady, které byly vloženy jak do hmotného, tak do nehmotného majetku. Maximální výše intenzity podpory je nastavena na 100 %, kdy v této výši musí být zohledněn i budoucí provozní zisk (viz tabulka 3.14). Tato kategorie podpory je zakotvena v článku 56 GBER.

Tabulka 3.14 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na místní infrastrukturu

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na místní infrastrukturu	10 mil. EUR + investice 20 mil. EUR	- max. 100 % s odečtením provozního zisku

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na regionální letiště je jednou z kategorií podpory, která vzniká nově od roku 2017 nařízením Komise 2017/1084. U této podpory může být poskytnuta podpora buďto provozního nebo investičního charakteru, která je určena pro letiště, jež mají omezený průměrný pohyb cestujících za rok. Jedná se o letiště, u kterých dochází k pohybu nejvýše 3 milionů pasažérů. Provozní podporu mohou dostat jen ty letiště, které v průměru ročně odbaví méně než 200 000 osob. Obě dvě formy podpory jak provozní, tak investiční mohou být poskytovány jen v případě, že je pro různé uživatele umožněn otevřený nediskriminační přístup k podpořené infrastruktuře. Na investiční podporu mají právo jen ty letiště, které v průměru za rok odbaví 200 000 pasažérů, kde dále musí být splněna podmínky vzdálenosti a časové dostupnosti k letišti, kdy vzdálenost musí být větší než 100 km a časová dostupnost k letišti musí převyšovat 60 minut jízdy (např. automobilem), od letiště poskytujícího pravidelné letecké služby. Intenzita podpory je u investiční podpory nastavena na výši 75 % způsobilých nákladů. U provozní podpory je intenzita nastavena až na 100 % způsobilých nákladů (viz tabulka 3.15). Tato kategorie podpory je zakotvena v článku 56 písmene b) a c).

Tabulka 3.15 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na regionální letiště

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na regionální letiště (investiční)	Není specifikována - omezeno pouze podmínkami článku 56a.	- Letiště do 200 000 cestujících: max. 75 %, nebo max. do výše rozdílu mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice - Letiště nad 200 000 cestujících: max. 75 % v závislosti na objemu cestujících, a zároveň max. do výše rozdílu mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice
Podpora na regionální letiště (provozní)	Není specifikována - omezeno pouze podmínkami článku 56a.	- max. 100 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Podpora na přístavy je druhou kategorií podpory, která také vzniká v roce 2017 nařízením Komise 2017/1084. Je rozdělena na dvě formy podpory, a to na podporu pro vnitrozemské přístavy a na podporu pro námořní přístavy. V oblasti námořních přístavů spadají do způsobilých nákladů náklady na modernizaci či investice do výstavby infrastruktury přímo spojené s daným přístavem nebo s jeho přístupovou částí. Intenzita podpory se liší dle velikosti daného projektu a jeho celkové prahové hodnoty, u projektů do 20 mil. EUR je intenzita způsobilých nákladů ve výši 100 %, u projektu s hodnotou větší, než je 20 mil. a zároveň nižší, než je 50 mil. EUR je celková intenzita způsobilých nákladů stanovena ve výši 80 % a u projektu s hodnotou nad 50 mil. EUR je intenzita způsobilých nákladů nastavena na 60 %. Jedná-li se o podporu poskytnutou vnitrozemským přístavům, tak způsobilými náklady jsou také náklady na modernizaci či investice do výstavby daného přístavu a jeho přístupové části. Intenzita může dosahovat maximální výše způsobilých nákladů neboli 100 % (viz tabulka 3.16).

Tabulka 3.16 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na regionální letiště

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Podpora na přístavy (námořní)	<ol style="list-style-type: none"> 1. nejvýše 20 mil. EUR 2. vyšší než 20 nejvýše 50 mil. EUR 3. vyšší než 50 mil. EUR nejvýše se rovná částce stanovené v čl. 4 odst.1 písm. ee) 	<ul style="list-style-type: none"> - 1. max. 100 % - 2. max. 80 % - 3. max. 60 %
Podpora na přístavy (vnitrozemské)	<ol style="list-style-type: none"> 1. 40 mil. EUR (způsobilé náklady) na projekt. 2. V případě vnitrozemského přístavu zahrnutého do pracovního plánu koridoru hlavní sítě podle čl. 47 Nařízení EP a REU č. 1315/2013 je prahová hodnota způsobilých nákladů 50 mil. EUR na projekt. 	<ul style="list-style-type: none"> - max. 100 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

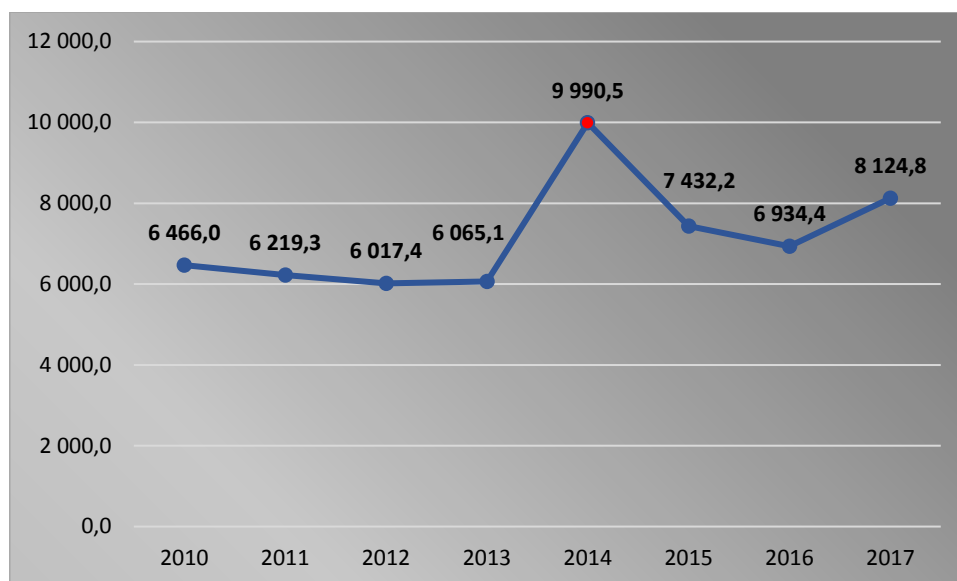
4 Analýza a komparace blokových výjimek v zemích Evropské unie

Tato kapitola je zaměřena na analýzu jednotlivých kategorií blokových výjimek a komparaci daným členskými státy EU v rámci těchto kategorií. Sledovaným obdobím pro analýzu a komparaci jsou roky 2010 až 2017. Analýza kategorií blokových výjimek je zaměřena na 11 oblastí, kdy je ke každé kategorii vytvořen graf popisující její celkový vývoj v rámci celé EU za sledované období. Analýza je uzavřena grafem, ve kterém je zachycen vývoj oblastí blokových výjimek v rámci celé EU za celé sledované období. Na analýzu navazuje komparace, která rozšiřuje rozsah zkoumaných dat o vývoj kategorií blokových výjimek v jednotlivých členských zemích EU a jejich následnému srovnávání mezi sebou. Pro komparaci byly vytvořeny tabulky sloužící jako podkladový materiál. Z důvodu většího objemu sledovaných zemí a zkoumané délky období jsou tabulky umístěny v přílohách diplomové práce. Na komparaci jednotlivých zemí dle samostatných kategorií vždy navazuje koláčový graf, ve kterém jsou zachyceny průměrné hodnoty využívání blokových výjimek pro jednotlivé členské státy, a to za celé sledované období. Poslední částí kapitoly je celkové zhodnocení využívání blokových výjimek a má doporučení.

4.1 Analýza kategorií blokových výjimek v letech 2010 – 2017

Analýza kategorií blokových výjimek je zaměřena na 11 kategorií. Do těchto kategorií patří regionální podpora, podpora výzkumu vývoje na inovaci, podpora ochrany životního prostředí, podpora MSP včetně rizikového kapitálu, podpora zaměstnávání znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením, podpora vzdělávání, podpora kultury a zachování kulturního dědictví, podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami, sociální podpora obyvatel odlehlých regionů, podpora rozvoje odvětví a ostatní formy podpor. Sledovaným obdobím jsou roky 2010 až 2017, kdy důležitým mezníkem mezi těmito roky je rok 2014, kdy dochází k modernizaci, rozšíření a zjednodušení v oblasti blokových výjimek. Rok 2014 je v grafech a tabulkách vždy zvýrazněn, z důvodu lepšího zhodnocení této modernizace a povšimnutí si jejího účinku.

Graf 4.1 Vývoj regionální podpory v EU v letech 2010 až 2017 (v mil. EUR)

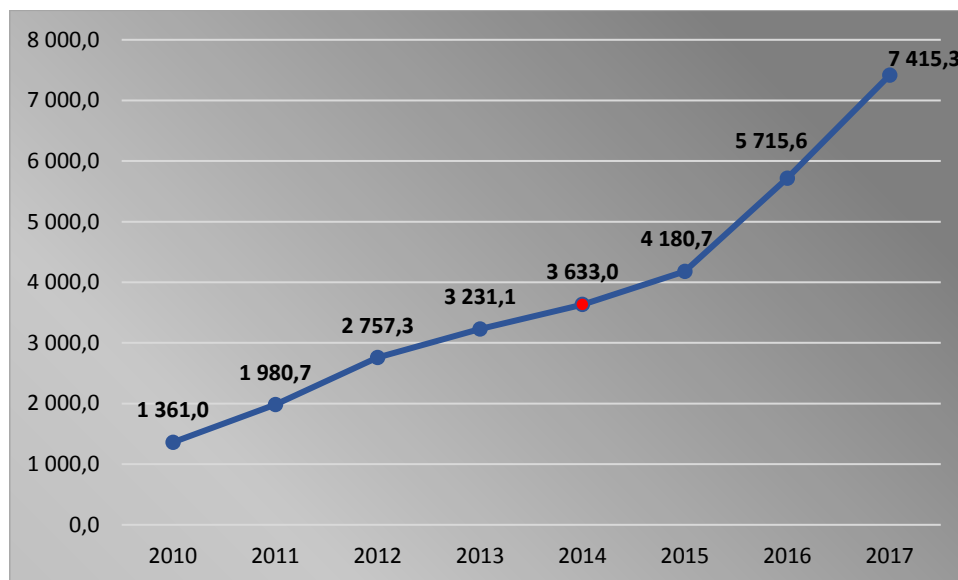

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.1 je zachycen vývoj regionální podpory v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Z grafu je patrný postupný klesající, ale také rostoucí trend v této oblasti. Od roku 2010 dochází z počáteční hodnoty 6 446 mil. EUR k postupnému snižování hodnot až do roku 2013, kdy se hodnota poskytnuté regionální podpory snížila na 6 065,1 mil. EUR. Meziroční změny jsou v letech 2010 až 2013 záporné. Změna nastává až od roku 2014, kdy byla zavedena modernizace v oblasti blokových výjimek, která měla pozitivní dopad na rozšíření oblastí spadající do této kategorie. V roce 2014 je zaznamenán největší růst v oblasti regionální podpory, kdy dochází k navýšení téměř o 4 000 mil. EUR. Poskytnutá výše podpory v roce 2014 dosahovala 9 990,5 mil. EUR. Následným rokem 2015 dochází opětovnému poklesu, který je také následován rokem 2016, kdy se hodnota poskytnuté podpory nachází ve výši 6 934 mil. EUR. Posledním zachyceným rokem v grafu je rok 2017, kde dochází k opětovnému nárůstu podpory na hodnotu 8 125 mil. EUR, kdy je tento nárůst především spojován s zjednodušením a zefektivněním využívání oblasti blokových výjimek. V procentuálním vyjádření patří regionální podpora mezi nejvíce využívané kategorie v rámci GBER. Průměrná meziroční změna mezi všemi sledovanými roky byla ve výši 237 mil. EUR. Průměrná využitelnost této oblasti se mezi lety 2010 až 2017 pohybuje okolo 31 %, kdy její největší podíl byl zaznamenán v roce 2010, kdy dosahovala 50 % z celkové alokace v rámci GBER. V procentuálním vyjádření k nejmenšímu využití dochází v posledním sledovaném roce, kdy je regionální podpora poskytována jen z necelých 20 % v rámci celé využívané alokace. Nutno

podotknout, že v absolutním vyjádření se naopak jedná o nejvyšší hodnotu, jelikož se celková alokace v roce 2017 zvýšila téměř o trojnásobek oproti roku 2010.

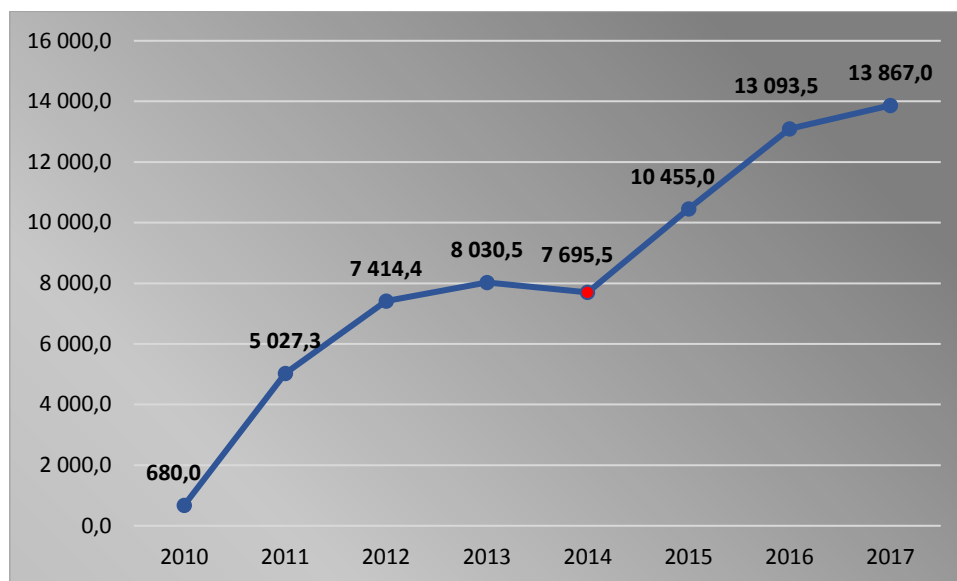
Graf 4.2 Vývoj podpory výzkumu, vývoje a inovací v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.2 je zachycen vývoj podpory výzkumu, vývoje a inovací v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Zde je patrný pouze stálý rostoucí trend, ve srovnání s předchozím vývojem regionální podpory. Výchozím rokem je opět rok 2010, kdy výše podpory dosahovala 1 361 mil. EUR. Do roku 2014 dochází k postupnému nárůstu v této oblasti, kdy se meziroční změna pohybuje v průměru okolo 563 mil. EUR, mezi každým následným rokem, jsou zde zachyceny i výkyvy kdy je tato výše nižší či naopak i vyšší. V roce 2014 výše poskytnuté podpory dosahuje 3 633 mil. EUR. Následným rokem 2015 dochází k dalšímu nárůstu podpory na 4 180,7 mil. EUR, kdy je tento nárůst srovnatelný s předchozími roky. K většímu navýšení dochází až v roce 2016 a 2017, kdy se poskytnutá podpora zvýšila přibližně o 1 600 mil. EUR v obou letech. V roce 2017 dosahuje výše poskytované podpory 7 415,3 mil. EUR. V procentuálním vyjádření je růst této kategorie podpory totožný s absolutním vyjádřením, jelikož v průběhu sledovaných let dochází k postupnému navyšování procentuálního zastoupení této podpory. Průměrná meziroční změna u se o této kategorie pohybuje okolo 864,9 mil. EUR. Průměrná procentuální hodnota mezi lety 2010 až 2017 se pohybuje okolo 14 %, kdy její nejnižší hodnota byla zaznamenána právě v roce 2010, kdy se pohybovala okolo 10 %. Naopak nejvyšší hodnoty dosahuje v roce 2017, kde se její výše pohybuje okolo 18 %. Z grafu je zřetelné zvýšení aktivity z pohledu koordinačních a kontrolních orgánů, kdy je postupem času na tuto oblast kladen větší důraz a dostává se do popředí.

Graf 4.3 Vývoj podpory ochrany životního prostředí v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

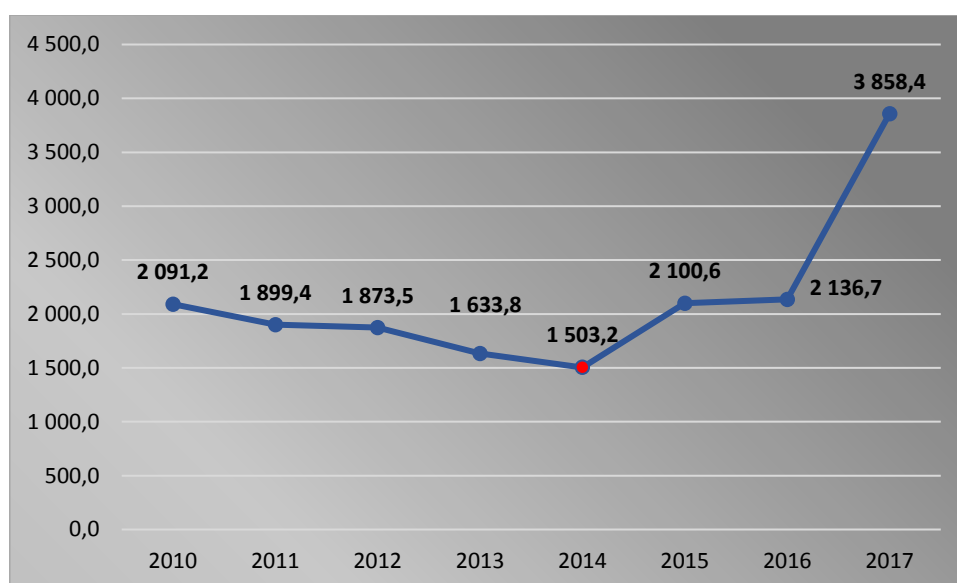

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.3 je zachycen vývoj podpory ochrany životního prostředí v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Z grafu vyplývá, že vývoj v této oblasti je spojen především s rostoucím trendem. Jedná se o nejrapidnější zvýšení mezi obdobími 2010 až 2017, kdy výchozí hodnotou celkové poskytnuté alokace v roce 2010 je 680 mil. EUR a v konečném sledovaném roce se tato hodnota nachází na úctyhodných 13 876 mil. EUR, což je dvacetinásobné zvýšení oproti roku 2010. V postupném vývoji této oblasti dochází k větším meziročním změnám oproti předchozím dvou kategoriím. Nejvyšší změna je zaznamenána v roce 2015, kdy dochází k zvýšení o 4 347 mil. EUR na konečných 5 027,3 mil. EUR. V následující dvou letech dochází k navýšení cca o 1 400 mil. EUR za každý rok. Ve stěžejním roce pro modernizaci oblastí blokových výjimek neboli v roce 2014 dochází k menšímu a také jedinému poklesu v rámci této kategorie. V následných dvou letech dochází k nárůstu okolo 3 000 mil. EUR za každý rok, kdy hodnota poskytované podpory v roce 2016 dosahuje 13 093,5 mil. EUR. Tato kategorie podpory patří k nejvíce využívaným kategoriím v rámci GBER, kdy se její průměrná procentuální hodnota pohybuje okolo 31 %. Je zcela jasné, že v rámci podpory ochrany životního prostředí a regionální podpory dochází v průběhu času ke změně využitelnosti. Zatímco podpora ochrany životního prostředí se od počátku sledovaného období příliš nevyžívala, kdy v roce 2010 byla využitelnost této kategorie na 5 %, tak na konci období v roce 2017 se její využívání značně zvýšilo na 33 %. Průměrná meziroční změna za celé sledované období je vycíslena na 1 883,9 mil. EUR. Průměrný procentuální podíl na celkových

alokacích v průběhu sledovaných let činil 30,6 %. V rámci této kategorie dochází k největšímu využívání, kdy její využitelnost je velmi úzce spjata se strategiemi EU s postupným zvyšováním nároků a ochranu životního prostředí. Jelikož dřívějšími preferencemi EU bylo spíše snižování regionálních disparit mezi zeměmi, které bylo velmi úspěšné a dochází k značnému sjednocování mezi jednotlivými zeměmi v oblasti regionální rozdílů. Novodobými a aktuálními hrozbami je pro EU stav životního prostředí, jeho ochrana a kontrola je v této době řazena mezi stěžejní témata všech významných nových dokumentů.

Graf 4.4 Vývoj podpory MSP včetně rizikového kapitálu v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

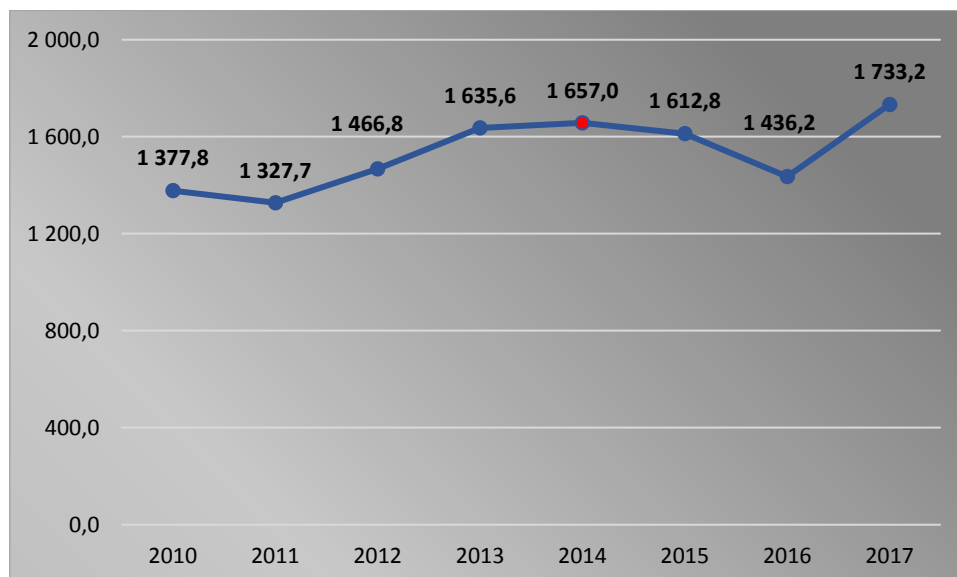

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.4 je zachycen vývoj podpory malých a středních podniků včetně rizikového kapitálu v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. V této oblasti jsou sloučeny dvě kategorie podpory, které jsou zaměřeny na oblast MSP. Jedná se o podporu určenou pro MSP a podporu přístupu MSP k financování. Z grafu je patrný klesající trend, který je zachycen mezi lety 2010 až 2014, kde dochází ke snížení z hodnoty 2 091,2 mil. EUR vztahující se k roku 2010 na hodnotu 1 503,2 mil. EUR, jež byla zaznamenána v roce 2014. Průměrný meziroční pokles během let 2010 až 2014 dosahoval výše 147 mil. EUR. V roce 2015 je zřetelné zakomponování modernizace, kdy dochází k většímu využívání této kategorie, z především díky zjednodušení administrace a využitelnosti v oblasti blokových výjimek, kdy v tomto roce dochází ke zvýšením o 603 mil. EUR oproti roku 2014. Následný rok 2016 je také řazen mezi roky v rostoucí tendencí, ačkoliv nárůst nebyl tak značný jako o předchozího či následujícího roku.

V roce 2017 dochází k navýšení poskytnuté podpory ve výši 1 722 mil. EUR oproti předchozímu roku, kdy konečná výše podpory v roce 2017 tedy činí 3 858,4 mil. EUR. Tato kategorie podpory je čtvrtou nejvyužívanější kategorií v rámci GBER. Průměrná meziroční změna za sledované období činí 252,5 mil. EUR. Její využitelnost se ve sledovaném období 2010 až 2017 pohybuje okolo 9 %, kdy nejvyšších hodnot dosahuje právě v roce prvním, což bylo 16 % z celkových poskytnutých prostředků. V této kategorii je zřetelná změna po zavedení modernizace v roce 2014, kdy od tohoto roku dochází k razantnímu navyšování čerpání podpor skrze tuto kategorii.

Graf 4.5 Vývoj podpory pro znevýhodnění pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

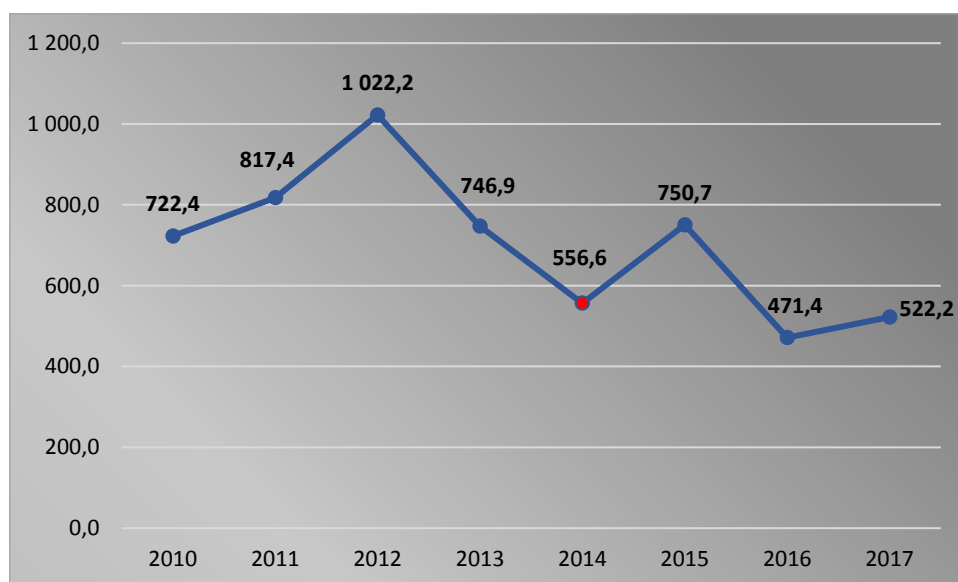

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.5 je zachycen vývoj podpory pro znevýhodněné pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. V grafu se v jednotlivých letech střídají období, kdy má křivka rostoucí i klesající trend. K nejvyššímu růstu dochází v roce 2017 a naopak největší pokles je zaznamenán v roce 2016. Vývoj křivky je spíše pozvolný a nedochází zde tak razantním výkyvům jako tomu bylo u předchozích kategorií. Průměrná hodnota za všechny zkoumané roky, ve kterých byla podpora poskytována v rámci této kategorie je ve výši 1 531 mil. EUR, v procentuálním vyjádření byla činila tato hodnota okolo 6,7 % z celkových poskytovaných prostředků. Výchozím bodem je rok 2010, kdy byla výše poskytnuté podpory stanovena na 1 377,8 mil. EUR, kdy tato částka zastávala 16 % podíl na celkové výši podpory. V roce 2011 byl zaznamenán pokles o 50 mil. EUR na konečnou

hodnotu, která dosahovala výše 1 327,7 mil. EUR, což bylo v procentuálním vyjádření téměř 11 % z celkových poskytnutých prostředků za tento rok. V následujících třech letech neboli v roce 2012, 2013 a 2014 byl zaznamenán růst podpory, který dosahoval průměrného meziročního zvýšení okolo 110 mil. EUR, kdy v roce 2014 byla tato hodnota ve výši 1 657 mil. EUR, tato částka činila více než 6 % na celkové výši poskytnuté podpory. V následujících dvou letech je v grafu viditelný pokles poskytované podpory, kdy v roce 2016 činila tato výše 1 436,2 mil. EUR, v procentuálním vyjádření na celkové výši podpory se tato hodnota pohybovala okolo 4 %. Posledním sledovaným rokem je rok 2017, jak jsem již uváděl na začátku byla dosažena nejvyšší hodnota u této kategorie, která dosahovala výše 1 733,2 mil. EUR, kdy se hodnota v procentech pohybovala také okolo 4 %, ale zde je podstatné upozornit na výrazné zvýšení celkové výše poskytnutých podpor.

Graf 4.6 Vývoj podpory na vzdělávání v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

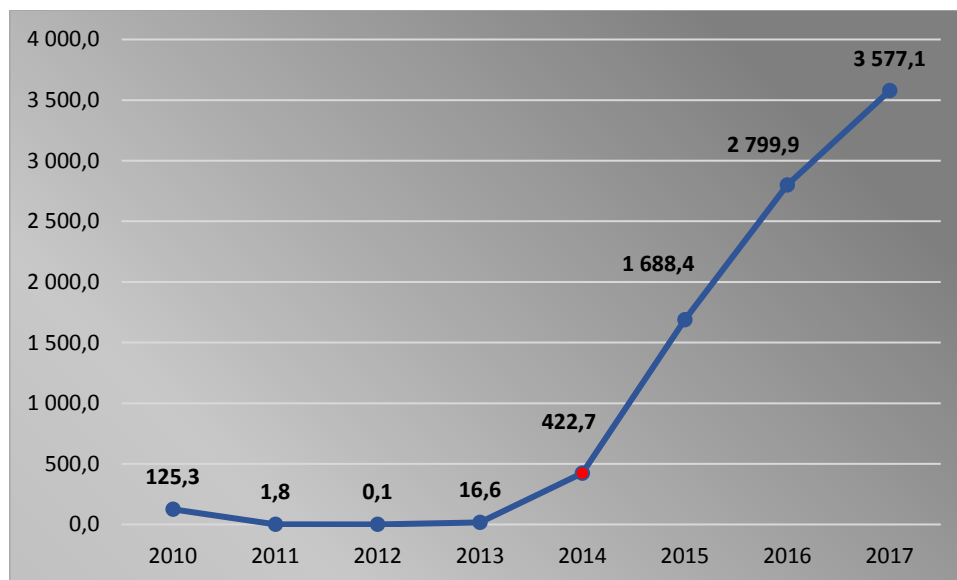

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.6 je zachycen vývoj podpory vzdělávání v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. V grafu se v jednotlivých letech střídají období, kdy má křivka rostoucí i klesající trend, dochází zde k výraznějším výkyvům oproti předchozí kategorii. K nejvyššímu nárůstu dochází v letech 2012, 2015 a naopak největší pokles je zaznamenán v letech 2013 a 2016. Průměrná hodnota za všechny zkoumané roky, ve kterých byla podpora poskytována v rámci je ve výši 701 mil. EUR, v procentuálním vyjádření byla tato hodnota pohybovala okolo 3,3 % z celkových poskytovaných prostředků. Ve výchozím roce 2010 dosahovala výše poskytované podpory 722,4 mil. EUR, což je ve srovnání s předchozími zkoumanými kategoriemi značně

menší částka. Tato kategorie je především zajímavá tím, že v průběhu let dochází ke zvyšování i snižování poskytované částky. Zvláštním a celkem ojedinělým jevem je zde to, že se konečná výše poskytované podpory v roce 2017 nacházela na hodnotě 522,2 mil. EUR, což je značně nižší hodnota, než byla v roce 2010. V procentuálním vyjádření se tato kategorie v roce 2010 podílela 5,6 % na celkových poskytovaných prostředcích a v roce 2017 je to pouhých 1,3 %, ačkoliv dochází ke zvýšení celkového využívání GBER v roce 2017 je tato hodnota nižší v absolutním vyjádření, jak je uvedeno výše. V letech 2011 a 2012 dochází k růstu poskytované podpory, kdy konečná hodnota v roce 2012 činila 1 022 mil EUR, v procentuálním vyjádření se jednalo o výši 4,9 % z celkových poskytnutých prostředků a zároveň jde o rok, ve kterém byla zaznamenána nejvyšší hodnota za celé sledované období. V následujících letech 2013 a 2014 dochází k velkému poklesu poskytovaných podpor, kdy v roce 2013 tato částka činila 746,9 mil. EUR a v roce 2014 byla stanovena ve výši 556,6 mil. EUR, což byly přibližně 2 % z celkové poskytnuté částky za rok 2014. V roce 2015 dochází k opětovnému a také poslednímu nárůstu o přibližně 244 mil. EUR na hodnotu 750,7 mil. EUR. V roce 2016 dochází opět ke snížení využívání této kategorie, kdy hodnota poskytované podpory činila 471,4 mil. EUR, což bylo 1,4 % podíl ze všech kategorií podpory.

Graf 4.7 Vývoj podpory kultury a zachování kulturního dědictví v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

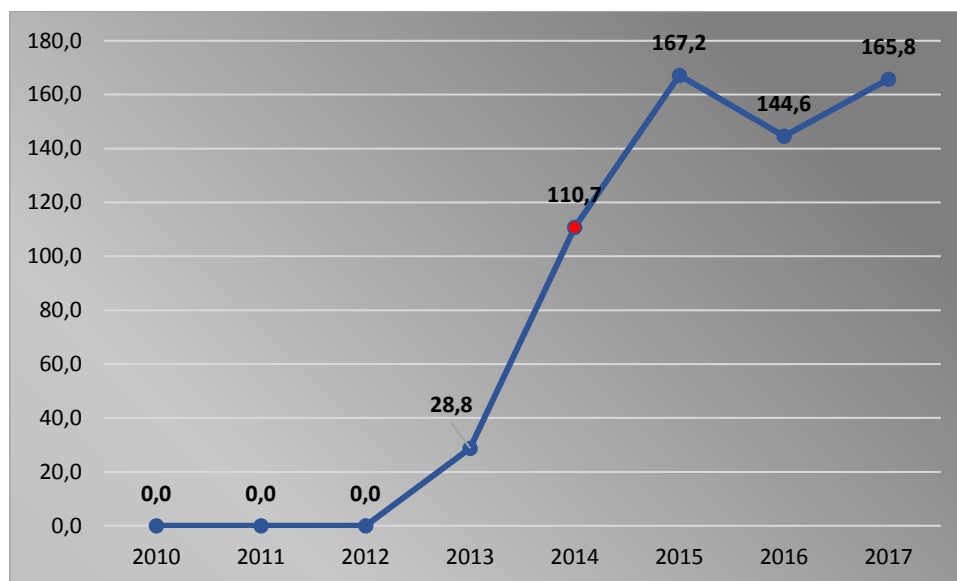

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.7 je zachycen vývoj podpory kultury a zachování kulturního dědictví v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. V grafu je zaznamenáno období poklesu poskytovaných

podpor, které se vztahuje pouze k roku 2011 a 2012 a již od roku 2013 je zde viditelný rostoucí trend křivky, kdy od roku 2014 dochází k poměrně strmému nárůstu čerpání podpor skrze tuto kategorii. Ve výchozím roce 2010 se výše poskytované podpory nacházela na hodnotě 125,3 mil. EUR, což v procentuální vyjádření na celkovou poskytnutou podporu bylo okolo 1 %. Dva následující roky 2011 a 2012 byly z oblasti používání GBER téměř vyřazeny, jelikož jejich využitelnost se v procentuálním vyjádření pohybovala okolo 0 %, kdy v roce 2011 byla tato hodnota ve výši 1,8 mil. EUR a v roce 2012 pouhých 0,1 mil. EUR. Dalším rokem 2013 dochází k mírnému navýšení na hodnotu 16,6 mil. EUR. Rokem 2014 nastává v této oblasti razantní změna, kdy se díky zavedení modernizace blokových výjimek pohybuje okolo hodnoty 422,7 mil. EUR, tato část tvořila 1,6 % z celkové podpory. V posledních třech letech sledovaného období se meziroční nárůst mezi lety pohyboval okolo 1 051 mil. EUR. K nejvyššímu nárůstu dochází v roce 2015, kdy hodnota poskytované podpory činila 1 688,4 mil. EUR, což byl zároveň největší nárůst v rámci této kategorie. V procentuálním vyjádření tato hodnota činila 5,8 % z celé výše poskytovaných podpor. V roce 2016 a 2017 došlo k dalším dvěma výrazným navýšením, kdy se u obou dvou let výše poskytnuté podpory pohybovala okolo 8 %, kdy v roce 2016 byla výše podpory téměř 2 799,9 mil. EUR a v roce 2017 již činila 3 577,1 mil. EUR. U této kategorie byl ve výsledcích zaznamenán nejvyšší posun mezi všemi kategoriemi, kdy rozdíl mezi hodnotou z roku 2010 a hodnotou v roce 2017 činil 3 432 mil. EUR. Velkou zásluhu na tomto zvýšení má postupný vývoj oblasti blokových výjimek, a především modernizace z roku 2014, kdy je viditelné značné oživení této kategorie, rozšířením její uplatnitelnosti.

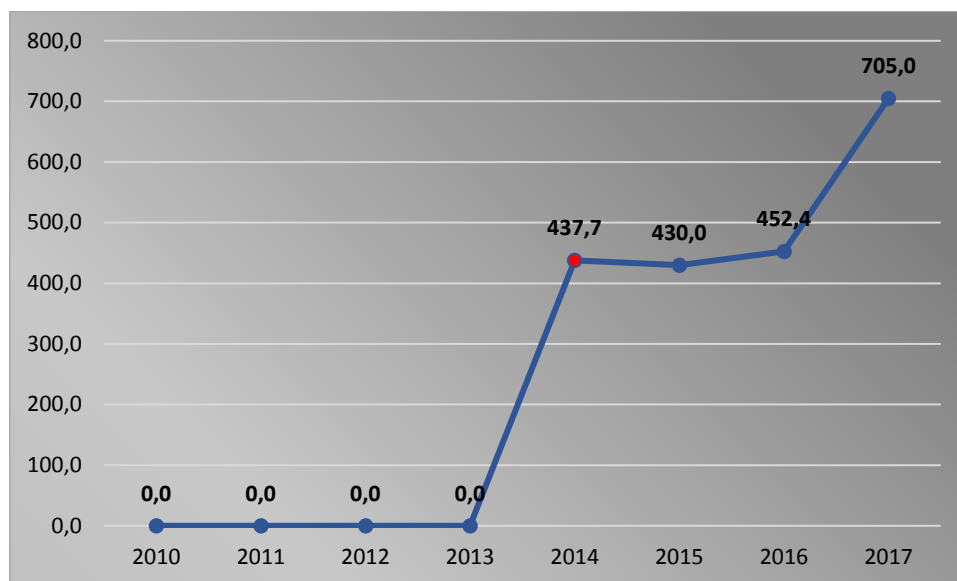
Graf 4.8 Vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.8 je zachycen vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. V grafu je zachycena křivka, která má rostoucí charakter, kdy v prvních třech letech nebyla tato kategorie vůbec využívána, k jejímu využívání dochází až v období mezi lety 2012 a 2013. Průměrný meziroční změna podpory se pohyboval okolo hodnoty 24 mil. EUR, kdy k největšímu nárůstu dochází především v roce 2014, kde dochází ke zvýšení hodnoty z původních 28,8 mil. EUR, které byly zaznamenány v roce 2013 na hodnotu 110,7 mil. EUR vztahující se k roku 2014, výše procentuální hodnoty se pohybovala okolo 0,4 % z celkové poskytované částky na tento rok. Mezi lety 2014 až 2015 dochází k navýšení poskytované podpory o 56 mil. EUR, na konečnou hodnotu z roku 2015, která činila 167,2 mil. EUR, což je v procentuální vyjádření okolo 0,6 % z celkové podpory za rok 2015. V roce 2015 byla zaznamenána nejvyšší hodnota v rámci této kategorie. Dalším pokračujícím rokem 2016 dochází k mírnému poklesu využitelnosti této kategorie, kdy se procentuální hodnota poskytovaných prostředků pohybovala okolo 0,4 % z celkové hodnoty. Posledním sledovaným rokem je rok 2017, kdy výše podpory dosahovala hodnoty 165,8 mil. EUR, v procentním vyjádření se jedná opět o hodnotu 0,4 %. Jedná se o kategorii podpory, která nepatří mezi kategorie z nejvyšší využitelnosti, což je jen dobře, jelikož jejímu využívání předchází situace, jejichž existence není žádoucí.

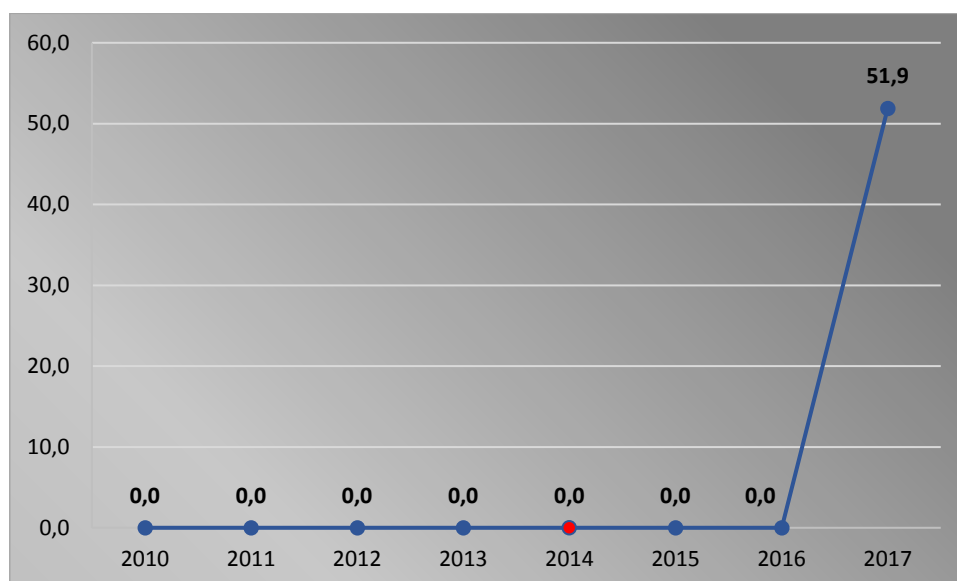
Graf 4.9 Vývoj sociální podpory na dopravu obyvatel odlehlých regionů v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.9 je zachycen vývoj sociální podpory obyvatel odlehlých regionů v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Z vývoje zachyceného v grafu je zřetelné, že k využívání této kategorie dochází až v roce 2014, kdy nabylo účinnosti nové nařízení č.651/2014. Díky neexistenci této kategorie v přechozích letech 2010 až 2013 jsou hodnoty v těchto letech nulové. Výchozím rokem je tedy rok 2014, kdy se výše hodnoty poskytované skrze tuto kategorii podpory pohybuje okolo 437,7 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření 1,7 % ze všech poskytovaných prostředků za rok 2014. Dalším rokem je rok 2015, kdy dochází k mírnému poklesu o 7,7 mil. EUR na hodnotu 430 mil. EUR, na celkové částce poskytnuté v tomto roce se tato hodnota podílí 1,5 %. V roce 2015 dochází k jedinému zaznamenanému poklesu v rámci této kategorie, v následujících letech 2016 a 2017 již dochází k nárůstu této poskytované podpory, kdy se průměrný meziroční nárůst mezi lety 2015 až 2017 pohyboval okolo 137,5 mil. EUR. V roce 2016 tedy dochází k nárůstu na hodnotu 452,4 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření 1,3 % ze všech prostředků. V posledním roce 2017 dochází k výraznému zvýšení využívání této kategorie, kdy se konečná hodnota pohybuje okolo 705 mil. EUR, procentuálně se jedná o 1,7 % z celé poskytované částky za tento rok. Jak již bylo řečeno na začátku odstavce k využívání této kategorie dochází až od roku 2014, ale z grafu je viditelné, že je tato kategorie poměrně hojně využívána. Ve sledovaných letech dosahovala průměrná meziroční změna hodnoty 100,7 mil. EUR a v procentuálním vyjádření se tato podpora podílí přibližně 0,8 % na celkovém využívání blokovaných výjimek za sledované období.

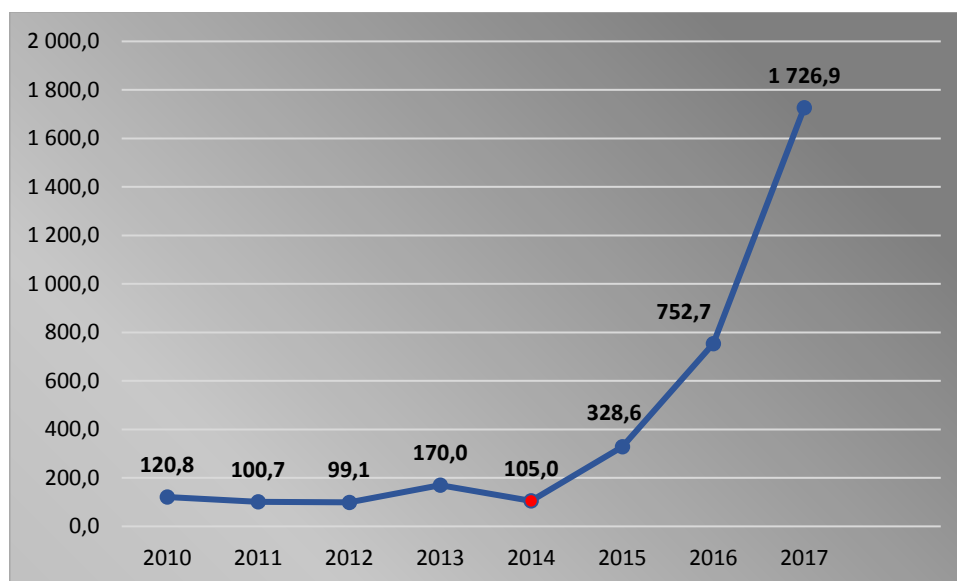
Graf 4.10 Vývoj podpory rozvoje odvětví v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.10 je zachycen vývoj podpory rozvoje odvětví v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Z grafu je zřetelné, že se tato kategorie podpory začala využívat až v roce 2017. Celkové povědomí o této kategorii je řazeno právě k tomuto roku. Jediným rokem, ve kterém tedy bylo čerpáno skrze tuto kategorii podpory je rok 2017, kde celková výše poskytnuté podpory dosahovala hodnoty 51,9 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření 0,1 % z celkové výše poskytovaných prostředků v rámci tohoto roku.

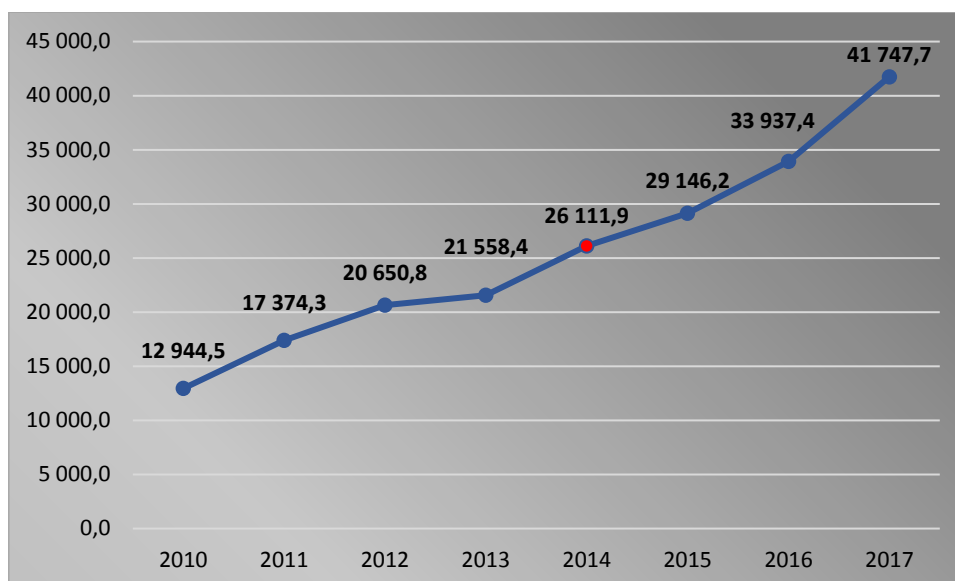
Graf 4.11 Vývoj ostatních forem podpory v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.11 je zachycen vývoj ostatních kategorií podpory v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Do kategorie ostatních podpor spadá podpora na širokopásmovou infrastrukturu, podpora na místní infrastrukturu, podpora na regionální letiště, podpora na přístavy a podpora na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu. Vyjmenované podpory spadají do kategorie ostatních podpor z důvodu, jejich menšího zastoupení na celkové využitelnosti prostředků v rámci GBER, ale také kvůli jejich pozdějšímu zakomponování mezi GBER. Z grafu je zřetelný vývoj ostatních kategorií podpory, kdy křivka má spíše rostoucí trend, ale také zde dochází k mírnému poklesu, a to v letech 2011, 2012 a 2014. Průměrná hodnota meziročního růstu ve sledovaném období se pohybuje okolo 229,4 mil. EUR. Průměrný procentuální vývoj za sledované období se pohybuje okolo 1,3 %. Výchozím rokem je rok 2010, kdy celková výše podpory dosahuje hodnoty 120,8 mil. EUR. Následující roky 2011 a 2012 dochází k poklesu poskytované podpory oproti roku 2010, kdy nejprve klesá v roce 2011 na hodnotu 100,7 mil. EUR a roce 2012 klesá také na hodnotu 99,1 mil. EUR. V dalším roce 2013 dochází k nárůstu těchto kategorií podpory na hodnotu 170 mil. EUR, kdy v procentuálním vyjádření je tato hodnota rovna 0,8 % z celkových podpor. Následným rokem 2014 dochází opět k poklesu poskytované podpory v rámci těchto kategorií, kdy se výše podpory snížila o 65 mil. EUR na hodnotu 105 mil. EUR. V dalších letech je viditelné rozšíření oblasti výjimek spadající pod tuto kategorii, kdy ve sledovaném roce 2015 dosahuje výše podpory 328,6 mil. EUR. Další zvýšení poskytování podpory je zaznamenáno i v letech 2016 a 2017 v roce 2016 dochází ke zvýšení na hodnotu 752,7 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření na celkové výši podpory v daném roce 2,2 %. Ve sledovaném roce 2017 došlo k dalšímu navýšení podpory o 942,2 mil. EUR na hodnotu 1 726,9 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření 4,1 % z celkové výše podpor. Za razantním navýšením v roce 2017 stojí rozšíření působnosti oblasti blokových výjimek o dvě další kategorie podpory, kam patří podpora na regionální letiště a podpora na přístavy.

Graf 4.12 Vývoj blokových výjimek v celé EU v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.12 je zachycen celkový vývoj výše zkoumaných kategorií v rámci EU-28 za období 2010 až 2017. Z grafu je možné vyčíst, že křivka určující hodnoty v jednotlivých letech má po celé zkoumané období rostoucí trend. Je zde také zřetelný postupný vývoj, zjednodušení a modernizace v celém zkoumaném období, kdy se tyto prvky odrážejí v celkové poskytované výši podpory. Jak je možné vidět výchozím rokem je rok 2010, kdy se výše poskytované podpory pohybuje okolo 12 944,5 mil. EUR, což je také nejnižší hodnota v rámci výše uvedeného grafu. V následujících letech 2011 až 2013, dochází k pozvolnému nárůstu využívání blokových výjimek, kdy přes jednotlivá roční navýšení se hodnota podpory v roce 2014 pohybuje okolo 21 558,4 mil. EUR. V následujících letech 2014 až 2016 dochází také k postupnému nárůstu, kdy se tento nárůst průměrně ročně pohybuje okolo 4 000 mil. EUR, kdy v roce 2016 dosahuje hodnota výše 33 937,4 mil. EUR. K největšímu nárůstu dochází v posledním sledovaném roce 2017, kde je zachyceno roční zvýšení o 7 810,2 mil. EUR na konečnou hodnotu 41 747,6 mil. EUR, která byla poskytnuta v rámci všech kategorií za tento rok. Průměrná meziroční změna u všech kategorií výjimek činila 4 114,7 mil. EUR, kdy je tato změna vypočítána za celé sledované období.

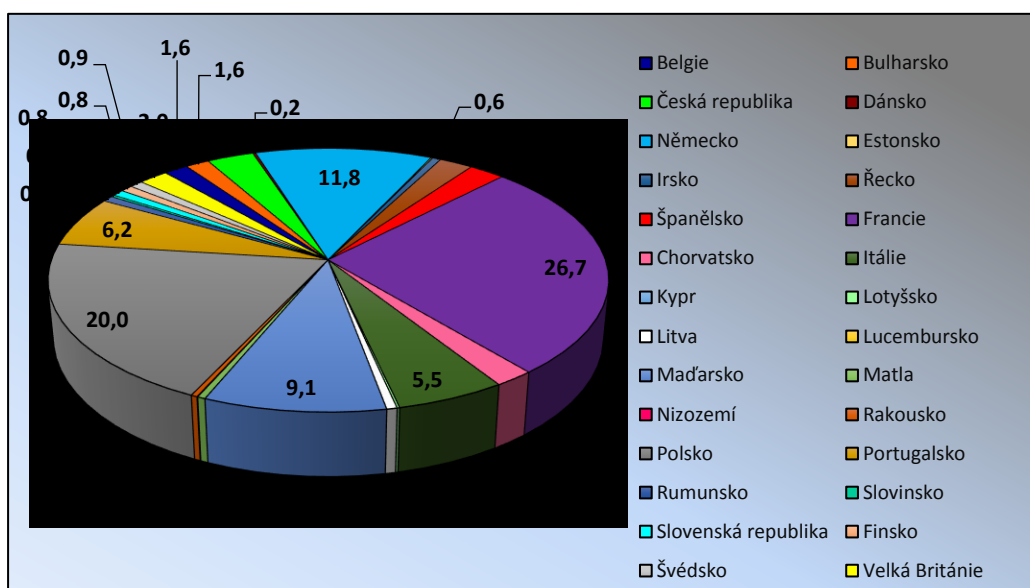
4.2 Komparace blokových výjimek v zemích EU

Komparace blokových výjimek v zemích EU navazuje na výše uvedenou analýzu jednotlivých kategorií. Zkoumaným obdobím v rámci komparace jsou roky 2010 až 2017, stejně jako u analýzy. V komparaci jsou porovnávány jednotlivé kategorie podpor, které jsou

zkoumány již v analýze, která je zaměřena na celkový vývoj v daných kategoriích podpory, zatímco komparace je zaměřena na celkové využívání těchto podpor ve všech 28 členských zemích EU. Podkladovým materiálem pro komparaci budou mé vlastní zpracované tabulky, které vycházejí z dat uveřejňovaných Komisí. Tabulky jsou pracovány vždy ke každé kategorii ve dvou vyhotoveních, kdy prvním je zpracování dat v milionech EUR a druhým je zpracování dat v procentech. S ohledem na velikost vytvořených tabulek, jsou tabulky umístěny v přílohách diplomové práce (viz příloha č. 3 až 25).

Vývoj kategorie *regionální podpory* v rámci členských zemí EU je následující. Pro zjednodušení budou členské státy rozděleny do 3 skupin, kdy první skupinou budou státy, které nejvíce využívají právě tuto kategorii, druhou skupinou budou země se středním využíváním čerpání podpor a do poslední skupiny budou patřit státy s nejmenším využitím podpory skrze tuto kategorii. Do skupiny devíti zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorii patří, Německo, Francie, Polsko, Česká republika, Maďarsko, Itálie, Španělsko, Velká Británie a Portugalsko. V této skupině jsou dominující především země jako je Německo, které se v průměru všech sledovaných let podílí hodnotou okolo 25,3 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Francie, která se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 18 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto deset zemí Portugalsko, Rumunsko, Belgie, Slovenská republika, Irsko, Rakousko, Bulharsko, Slovinsko, Finsko a Švédsko. V této skupině jsou dominující především Portugalsko, které se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 3,2 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Rumunsko, které se na všech poskytnutých podporách podílí 2,3 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto devět zemí Litva, Chorvatsko, Lotyšsko, Malta, Estonsko, Dánsko, Kypr, Lucembursko a Nizozemí. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Kypr, jehož průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0,1 % a druhou nejméně čerpající zemí je Lucembursko, jehož procentuální hodnota také dosahuje výše 0,1 % ze všech poskytovaných prostředků. Celkové hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 3 a 4).

Graf 4.13 Regionální podpora v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

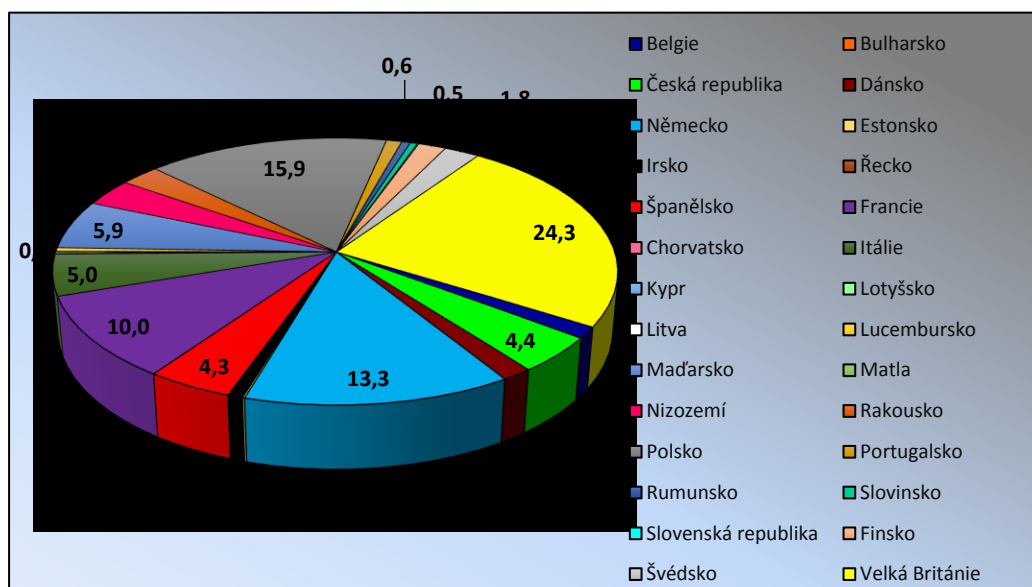
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.13 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci regionální podpory za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které nejvíce využívají pro čerpání veřejné podpory právě tuto kategorii patří Francie, Polsko, Německo, Maďarsko, Portugalsko a Itálie, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Francie 26,7 % a Polsko 20 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyžívají téměř vůbec patří Dánsko, Estonsko, Lotyšsko, Kypr, Lucembursko a Nizozemí, kdy mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 % patří poslední tři zmíněné země. Zbýlých šestnáct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie *podpory výzkumu, vývoje a inovací* v rámci členských zemí EU je následující. Do skupiny devíti zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Německo, Velká Británie, Francie, Itálie, Polsko, Španělsko, Česká republika, Dánsko a Nizozemí. V této skupině jsou dominující především země jako je Německo, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně hodnotou 25,8 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Velká Británie, která se na všech poskytnutých podporách v rámci této kategorie podílí 16,7 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto devět zemí Rakousko, Maďarsko, Portugalsko, Švédsko, Belgie, Finsko, Lucembursko, Řecko a

Slovenská republika. V této skupině jsou dominující především Rakousko, které se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 2,8 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Maďarsko, které se na všech poskytnutých podporách podílí 2,3 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto deset zemí Slovinsko, Irsko, Rumunsko, Lotyšsko, Litva, Estonsko, Bulharsko, Kypr, Malta a Chorvatsko. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Malta, jejíž průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0,01 % a druhou nejméně čerpající zemí je Chorvatsko, jehož průměrná procentuální hodnota také dosahuje výše 0,01 % ze všech poskytovaných prostředků. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 5 a 6).

Graf 4.14 Podpora výzkumu, vývoje a inovací v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

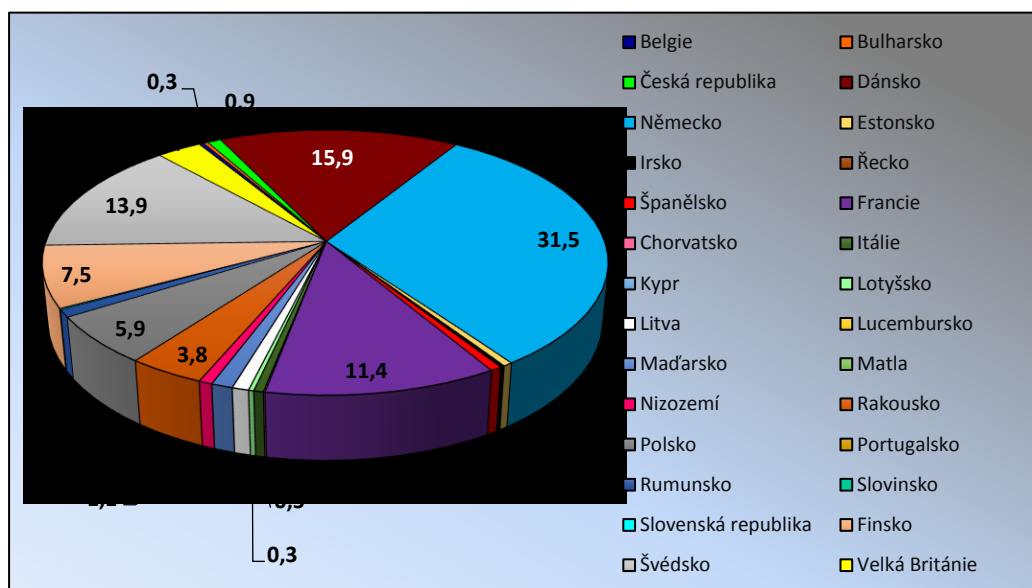
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.14 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory výzkumu, vývoje a inovací za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorii patří Velká Británie, Polsko, Německo, Maďarsko, Itálie, Česká republika a Španělsko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Velká Británie 24,3 % a Polsko 15,9 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyužívají vůbec

patří Lotyšsko, Litva, Estonsko, Slovenská republika, Bulharsko, Řecko, Chorvatsko, Kypr a Malta, kdy mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 % patří posledních pět zmíněných zemí. Zbýlých dvanáct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie *podpory ochrany životního prostředí* v rámci členských zemí EU je následující. Do skupiny devíti zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Německo, Švédsko, Dánsko, Finsko, Francie, Rakousko, Velká Británie, Polsko a Španělsko. V této skupině jsou dominující především země jako je Německo, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně hodnotou 41,9 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Švédsko, které se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 19,7 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto devět zemí Belgie, Nizozemí, Rumunsko, Maďarsko, Česká republika, Litva, Itálie, Estonsko a Lotyšsko. V této skupině jsou dominující především Belgie, která se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 0,7 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Maďarsko, které se na všech poskytnutých podporách podílí 0,59 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto deset zemí Irsko, Slovinsko, Lucembursko, Bulharsko, Chorvatsko, Slovenská republika, Portugalsko, Řecko, Malta a Kypr. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Malta, jejíž průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0 %, jelikož Malta začala využívat tuto kategorii podpory až v letech 2016 a 2017 a druhou nejméně čerpající zemí je Kypr, jehož průměrná procentuální hodnota také dosahuje výše 0 % ze všech poskytovaných prostředků, kdy ze strany Kypru nedochází k žádnému využití během sledovaných let. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 7 a 8).

Graf 4.15 Podpora ochrany životního prostředí v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

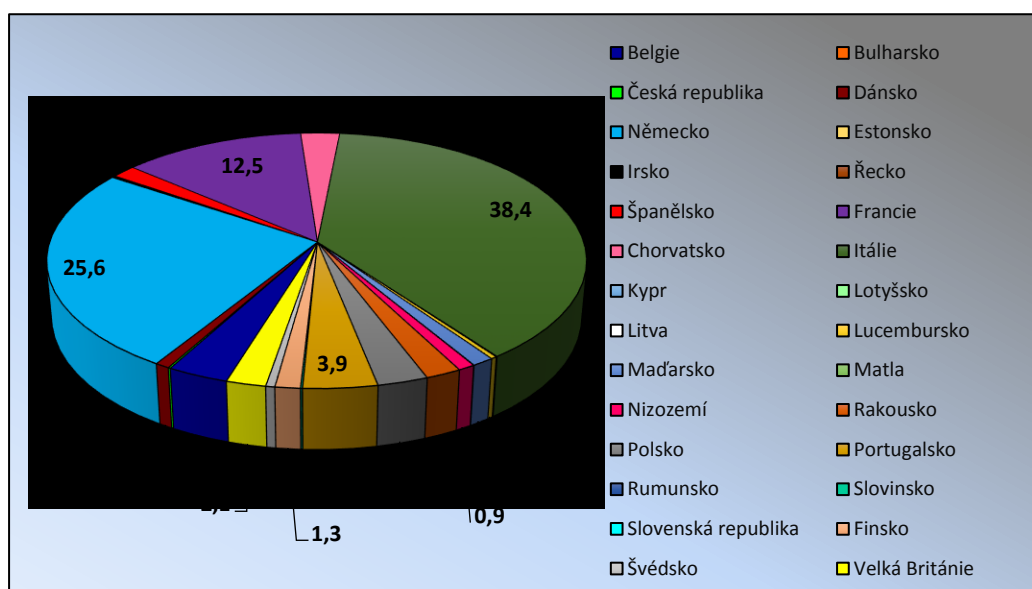
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.15 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory ochrany životního prostředí za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které nejvíce využívají pro čerpání veřejné podpory právě tuto kategorii patří Německo, Dánsko, Švédsko, Francie, Finsko, Polsko a Rakousko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Německo 31,5 % a Dánsko 15,9 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyužívají vůbec patří Irsko, Chorvatsko, Slovinsko, Řecko, Kypr, Lucembursko, Malta, Portugalsko a Slovenská republika, kdy mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 % patří posledních šest zmíněných zemí. Zbýlých dvanáct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie **podpory MSP včetně rizikového kapitálu** v rámci členských zemí EU je následující. Do skupiny osmi zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Německo, Itálie, Francie, Belgie, Velká Británie, Portugalsko, Rakousko a Španělsko. V této skupině jsou dominující především země jako je Německo, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně 33,3 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Itálie, která se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 19,4 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto deset zemí Finsko, Nizozemí, Irsko, Řecko, Chorvatsko, Dánsko, Polsko, Maďarsko, Česká republika a Lucembursko. V této skupině jsou

dominující především Finsko, které se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 1,7 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Nizozemí, které se všech poskytnutých podporách podílí 1,4 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto deset zemí Litva, Švédsko, Lotyšsko, Slovinsko, Kypr, Slovinsko, Slovenská republika, Bulharsko, Estonsko a Malta. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Estonsko, jehož průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0,02 % a druhou nejméně čerpající zemí je Malta, jejíž průměrná procentuální hodnota také dosahuje výše 0,02 % ze všech poskytovaných prostředků. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 9 a 10).

Graf 4.16 Podpora MSP včetně rizikového kapitálu v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

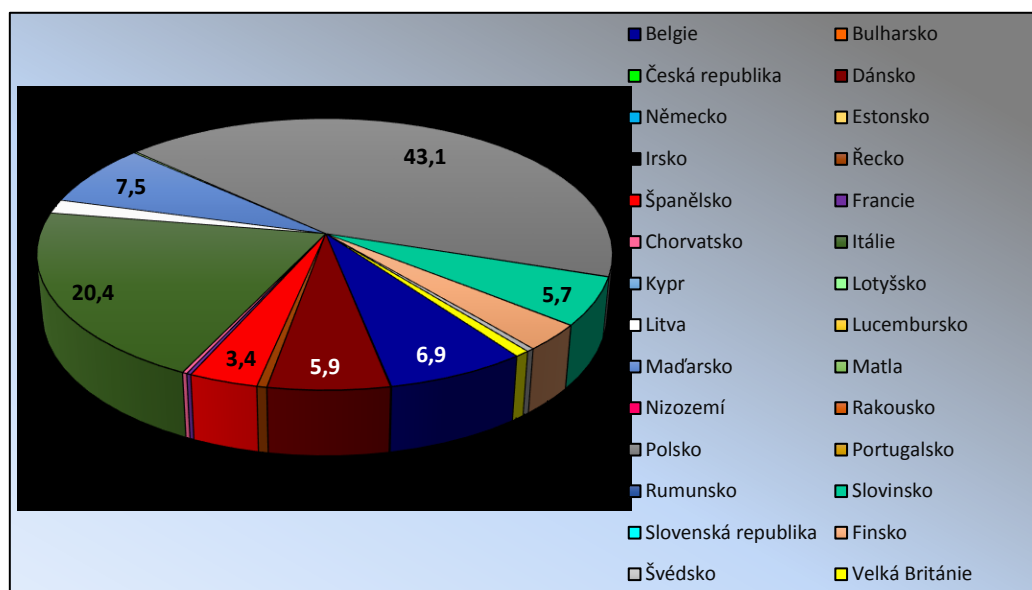
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.16 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory MSP včetně rizikového kapitálu za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorii patří Itálie, Německo, Francie, Portugalsko, Belgie, Chorvatsko a Polsko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Itálie 38,4 % a Německo 25,6 %. Naopak mezi státy, které

tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyžívají vůbec patří Bulharsko, Estonsko, Řecko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Malta, Rumunsko a Slovenská republika, kdy všechny vyjmenované země mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 %. Zbýlých dvanáct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie *podpory zaměstnávání znevýhodněných a zdravotně postižených pracovníků* v rámci členských zemí EU je následující. Do skupiny sedmi zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Polsko, Itálie, Maďarsko, Belgie, Dánsko, Slovinsko a Finsko. V této skupině jsou dominující především země jako je Polsko, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně 46,8 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Itálie, která se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 13 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto deset zemí Velká Británie, Portugalsko, Litva, Řecko, Francie, Malta, Bulharsko, Německo a Švédsko. V této skupině jsou dominující především Velká Británie, která se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 1,4 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Portugalsko, které se na všech poskytnutých podporách podílí 1,4 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto jedenáct zemí Chorvatsko, Lotyšsko, Estonsko, Rakousko, Slovenská republika, Nizozemí, Kypr, Česká republika, Irsko, Lucembursko a Rumunsko. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Irsko, Lucembursko a Rumunsko, jejichž průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0 %, z důvodu žádného čerpání skrze tuto kategorii podpory. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 11 a 12).

Graf 4.17 Podpora zaměstnávání znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

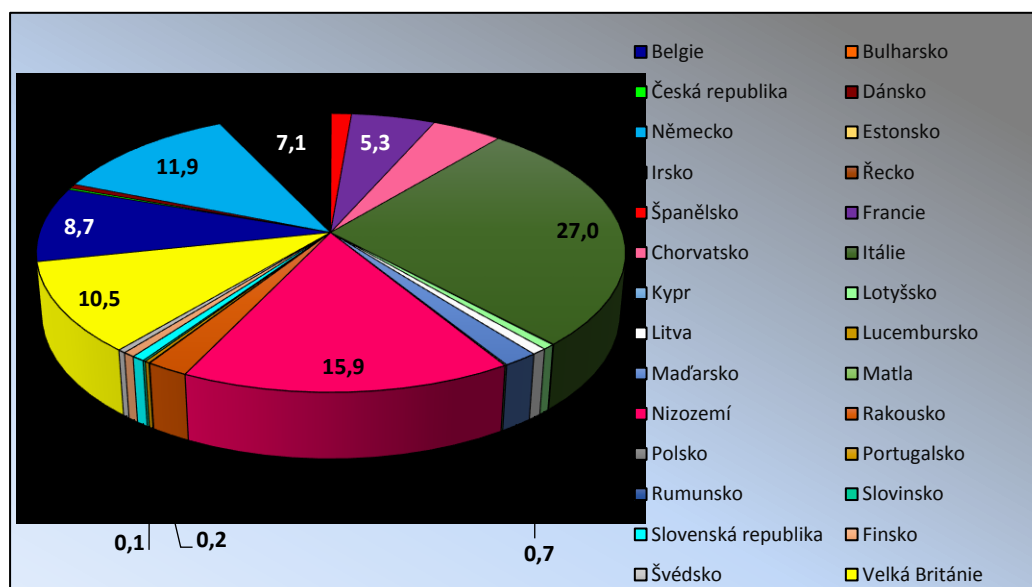
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.17 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory zaměstnávání znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které nejvíce využívají pro čerpání veřejné podpory právě tuto kategorii patří Polsko, Itálie, Maďarsko, Belgie, Dánsko, Slovinsko a Finsko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Polsko 43,1 % a Itálie 20,4 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyžívají vůbec patří Bulharsko, Česká republika, Německo, Estonsko, Irsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko, Nizozemí, Rakousko, Rumunsko a Slovenská republika, kdy všechny vyjmenované země mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 %. Zbýlých osm států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie *podpory vzdělávání* v rámci členských zemí EU je následující. Do skupiny osmi zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Itálie, Německo, Velká Británie, Belgie, Polsko, Irsko, Francie a Rakousko. V této skupině jsou dominující především země jako je Itálie, která se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně 32,4 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Německo, které se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 18 %. Do skupiny s průměrným čerpáním

podpory patří těchto deset zemí Španělsko, Maďarsko, Švédsko, Nizozemí, Finsko, Kypr, Chorvatsko, Dánsko, Slovenská republika a Portugalsko. V této skupině jsou dominující především Španělsko, které se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 2,3 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Maďarsko, které se ze všech poskytnutých podporách podílí 1,9 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto deset zemí Česká republika, Lotyšsko, Malta, Slovinsko, Litva, Rumunsko, Estonsko, Bulharsko, Řecko a Lucembursko. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Řecko, jehož průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0,01 % a druhou nejméně čerpající zemí je Lucembursko, jehož průměrná procentuální hodnota dosahuje výše 0 % ze všech poskytovaných prostředků, jelikož ze strany Lucemburska nedochází k žádnému čerpání skrze tuto kategorii podpor. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 13 a 14).

Graf 4.18 Podpora vzdělávání v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

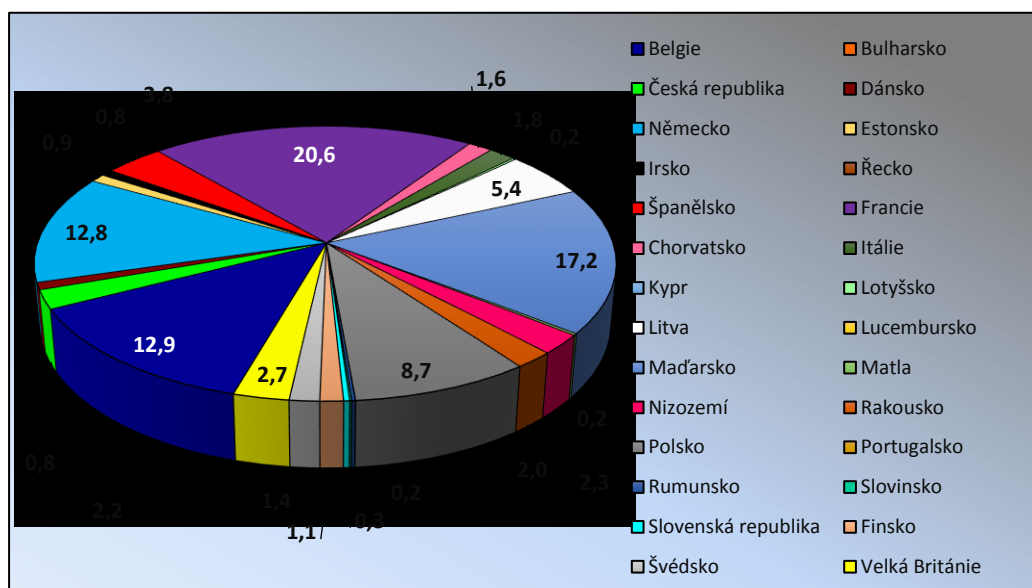
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.18 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory vzdělávání za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které

pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorii patří Itálie, Nizozemí, Německo, Velká Británie, Belgie, Irsko, Francie a Chorvatsko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Itálie 27 % a Nizozemí 15,9 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyžívají vůbec patří Kypr, Malta, Slovinsko, Bulharsko, Estonsko, Řecko, Lucembursko, Polsko a Rumunsko, kdy mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 % patří posledních šest zmíněných zemí. Zbýlých jedenáct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie *podpory kultury a zachování kulturního dědictví* v rámci členských zemí EU je následující. Do skupiny osmi zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Německo, Belgie, Francie, Maďarsko, Polsko, Litva, Španělsko a Velká Británie. V této skupině jsou dominující především země jako je Německo, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně 21,3 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Francie, která se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 18 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto devět zemí Rakousko, Itálie, Nizozemí, Česká republika, Švédsko, Finsko, Chorvatsko, Dánsko a Irsko. V této skupině jsou dominující především Rakousko, které se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 2,6 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou v rámci této skupiny je Itálie, která se ze všech poskytnutých podporách podílí 2,3 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii čerpají nejméně, mezi tyto státy patří těchto jedenáct zemí Estonsko, Malta, Slovenská republika, Lotyšsko, Rumunsko, Slovinsko, Bulharsko, Řecko, Kypr, Lucembursko a Portugalsko. Mezi státy s nejmenším stupněm využití podpory skrze tuto kategorii patří Kypr, Lucembursko, a Portugalsko, jejichž průměrná procentuální hodnota za všechny roky dosahuje výše 0 %, jelikož ze strany těchto států nedochází k žádnému čerpání skrze tuto kategorii podpor. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 15 a 16).

Graf 4.19 Podpora kultury a kulturního dědictví v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

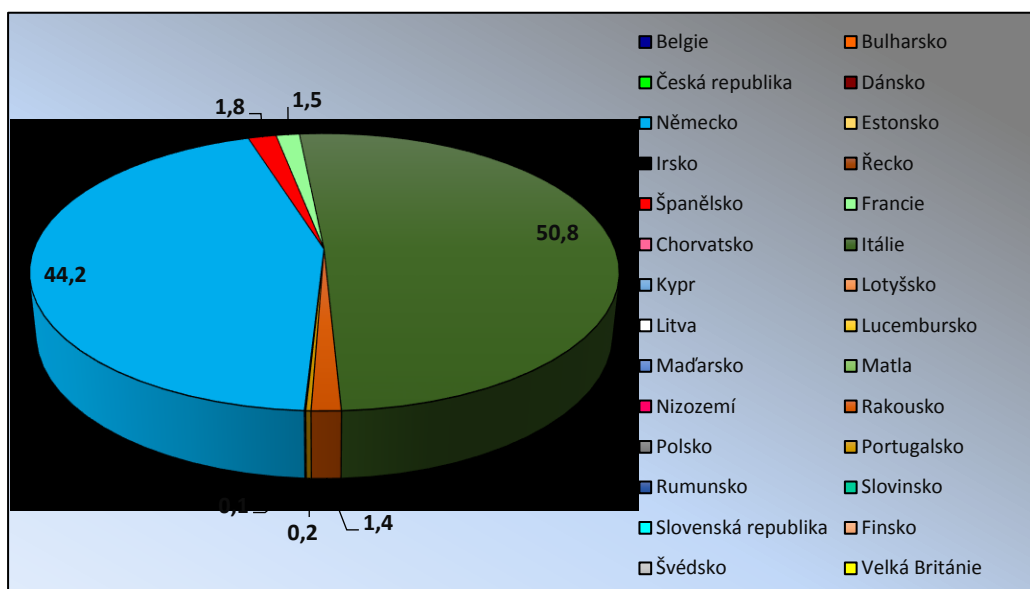
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.19 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory kultury a kulturního dědictví za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které nejvíce využívají pro čerpání veřejné podpory právě tuto kategorii patří Francie, Maďarsko, Belgie, Německo, Polsko, Litva a Španělsko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Francie 20,6 % a Maďarsko 17,2 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory využívají nejméně nebo nevyužívají vůbec patří Lotyšsko, Rumunsko, Slovinsko, Bulharsko, Řecko, Kypr, Lucembursko a Portugalsko, kdy mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 % patří posledních pět zmíněných zemí. Zbýlých třináct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

Vývoj kategorie *podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami* v rámci členských zemí EU je následující. Do první skupiny se řadí pouze dvě země, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří sem Německo a Itálie. Německo se podílí na celkovém čerpání z této kategorie podpory 71,7 % a Itálie se na tomto celkovém čerpání v průběhu sledovaných let podílí 25,5 %. Do skupiny s průměrným čerpáním podpory patří těchto šest zemí Velká Británie, Francie, Španělsko, Rakousko, Bulharsko a Portugalsko. V této skupině jsou dominující především Velká Británie, která se v průměru všech sledovaných let podílí na celkových poskytnutých prostředcích 0,8 %, druhou zemí s nejvyšší

hodnotou v rámci této skupiny je Francie, která se ze všech poskytnutých podporách podílí 0,8 %. Poslední skupinou je skupina států, které skrze tuto kategorii v průběhu sledovaného období nečerpají žádné prostředky, a tudíž je jejich procentuální hodnota rovna 0 %, mezi tyto státy patří těchto dvacet zemí Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Irsko, Řecko, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Nizozemí, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovenská republika, Finsko a Švédsko. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 17 a 18).

Graf 4.20 Podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

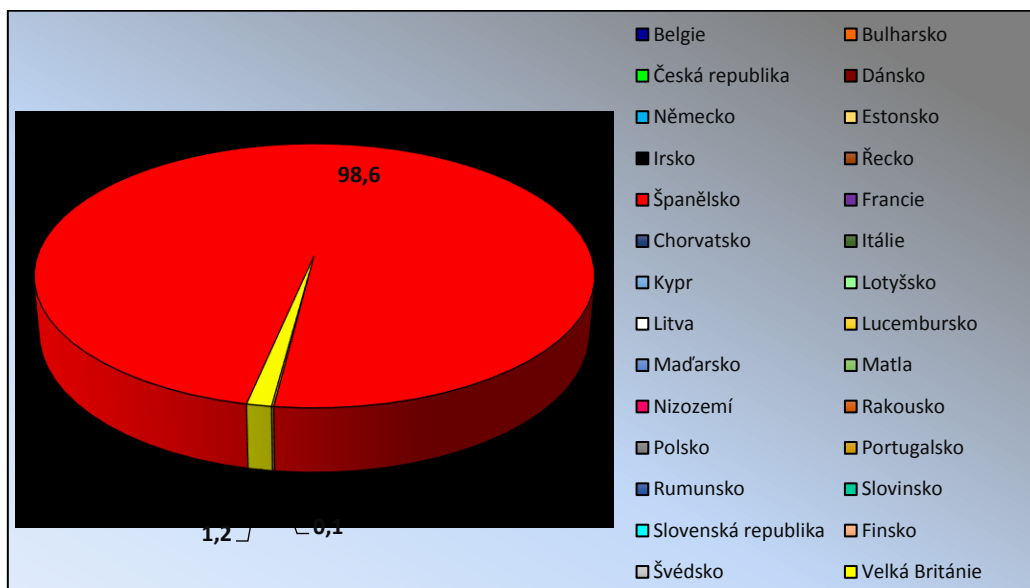
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.20 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které nejvíce využívají pro čerpání veřejné podpory právě tuto kategorii patří Itálie, Německo, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Itálie 50,8 % a Německo 44,2 %. Mezi státy, které se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou patří Španělsko, Francie, Rakousko, Portugalsko a Bulharsko, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory z vyjmenovaných států

má Španělsko 1,8 % a Francie 1,5 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory nevyužívají vůbec patří, všech zbylých jednadvacet států.

Vývoj kategorie *sociální podpory obyvatel odlehých regionů* v rámci členských zemí EU je následující. V rámci této kategorie podpory dochází k jejímu čerpání pouze v rámci třech členských zemí, mezi které patří Španělsko podílející se na celkových vyčerpaných prostředcích 99,2 %, poté je to Velká Británie, jejíž podíl na všech vyčerpaných prostředcích činí 0,73 % a jako poslední zemí čerpající skrze tuto kategorii podpory je Portugalsko podílející se 0,07 % na všech vyčerpaných prostředcích. Ostatní členské státy se řadí do skupiny států, které skrze tuto kategorii v průběhu sledovaného období nečerpají žádné prostředky, a tudíž je jejich procentuální hodnota rovna 0 %, mezi tyto státy patří těchto pětadvacet zemí Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Německo, Estonsko, Irsko, Řecko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Matla, Nizozemí, Rakousko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovenská republika, Finsko a Švédsko. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 19 a 20).

Graf 4.21 Sociální podpora obyvatel odlehých regionů v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

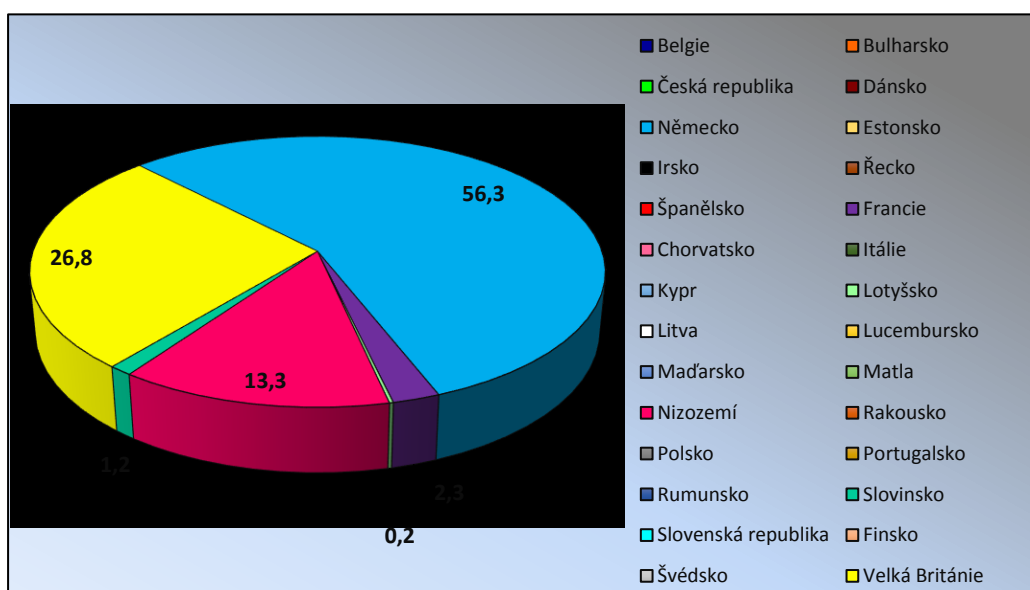
Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.21 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci sociální podpory obyvatel odlehých regionů za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na

využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že tuto kategorii podpory využívají pouze dvě členská země, což je Španělsko a Velká Británie, kdy procentuální podíl na využívání této podpory Španělska je ve výši 98,6 %, u Velké Británie se jedná o 1,2 % ze všech zdrojů poskytovaných v rámci této kategorie. Další zemí, která využila podporu v rámci této kategorie je Portugalsko, jež čerpalo jen v roce 2017 v minimální procentuální výši 0,1 %. Zbýlých pětadvacet zemí patří mezi státy, které tuto kategorii podpory nevyužívají vůbec.

Vývoj kategorie **podpory rozvoje odvětví** v rámci členských zemí EU je následující. V rámci této kategorie podpory dochází k jejímu čerpání pouze v rámci pěti členských zemí, mezi které patří Německo, Velká Británie, Nizozemí, Francie Slovinsko. V rámci těchto zemí jsou dominující především země jako je Německo, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně 56,3 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Velká Británie, která se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 26,8 %. Ostatní členské státy se řadí do skupiny států, které skrze tuto kategorii v průběhu sledovaného období nečerpají žádné prostředky, a tudíž je jejich procentuální hodnota rovna 0 %, mezi tyto státy patří těchto třiatdvacet zemí Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Německo, Estonsko, Irsko, Řecko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Matla, Rakousko, Polsko, Rumunsko, Slovenská republika, Finsko a Švédsko. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 21 a 22).

Graf 4.22 Podpora rozvoje odvětví v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

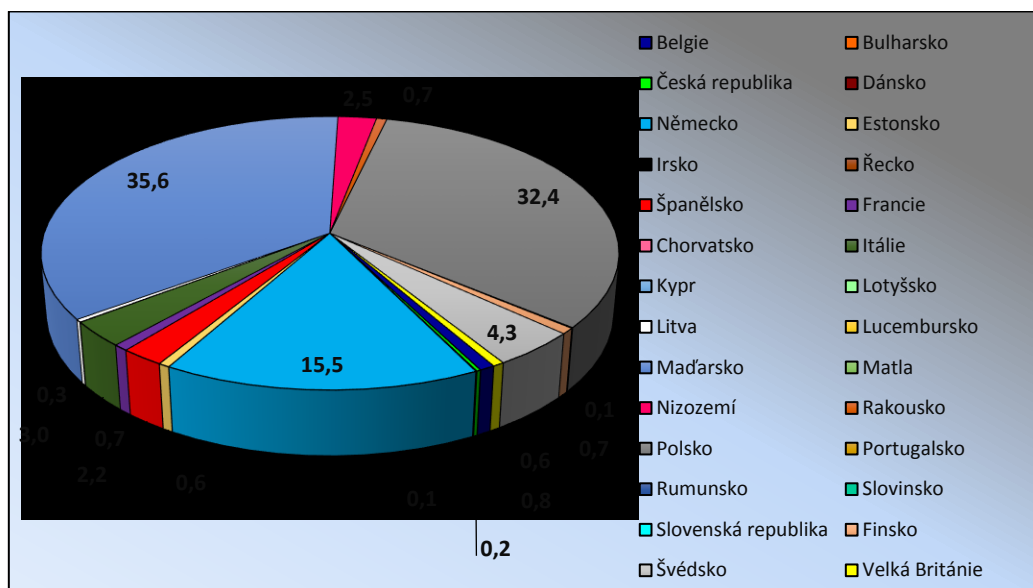

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.22 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci podpory rozvoje odvětví za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že tuto kategorii podpory využívá pouze pět členských zemí, kam patří Německo, Velká Británie, Nizozemí, Francie a Slovinsko, kdy procentuální podíl na využívání této podpory je u Německa ve výši 56,3 %, u Velké Británie 26,8 %, u Nizozemí 13,3 % u Francie 2,3 % a u Slovinska 1,2 % ze všech zdrojů poskytovaných v rámci této kategorie. Zbylých třiatdvacet zemí patří mezi státy, které tuto kategorii podpory nevyužívají vůbec.

Vývoj *ostatních kategorií podpor* v rámci členských zemí EU je následující. Pro zjednodušení budou členské státy rozděleny do 3 skupin, kdy první skupinou budou státy nejvíce čerpající, druhou skupinou budou země, které částečně využívají čerpání podpor a do poslední skupiny budou patřit státy, které skrze tuto kategorii vůbec nečerpají. Do skupiny třech zemí, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tuto kategorie patří Německo, Maďarsko a Polsko. Celkový průměrný procentuální podíl na všech čerpaných prostředcích v rámci této kategorie činí u Německa 35,5 %, u Maďarska 32,3 % a u Polska 15,6 %. Do skupiny s částečným čerpáním podpory patří těchto šestnáct zemí Švédsko, Itálie, Nizozemí, Španělsko, Francie, Estonsko, Česká republika, Belgie, Rakousko, Velká Británie, Dánsko, Finsko, Litva, Bulharsko, Slovenská republika a Lotyšsko. V rámci těchto zemí jsou dominující především země jako je Švédsko, které se v průměru všech sledovaných let podílí přibližně 3,1 %, druhou zemí s nejvyšší hodnotou je Itálie, která se na celkové poskytované podpoře za sledované období podílí 2,2 %. Ostatní členské státy se řadí do skupiny států, které skrze tuto kategorii v průběhu sledovaného období nečerpají žádné prostředky, a tudíž je jejich procentuální hodnota rovna 0 %, mezi tyto státy patří těchto devět zemí Irsko, Řecko, Chorvatsko, Kypr, Lucembursko, Malta, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko. Hodnoty zachycené v průběhu let jsou uvedeny v přílohách, kde jsou uváděny jak v absolutních částkách, tak i v procentuálních hodnotách (viz příloha č. 23 a 24).

Graf 4.23 Ostatní kategorie podpory v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

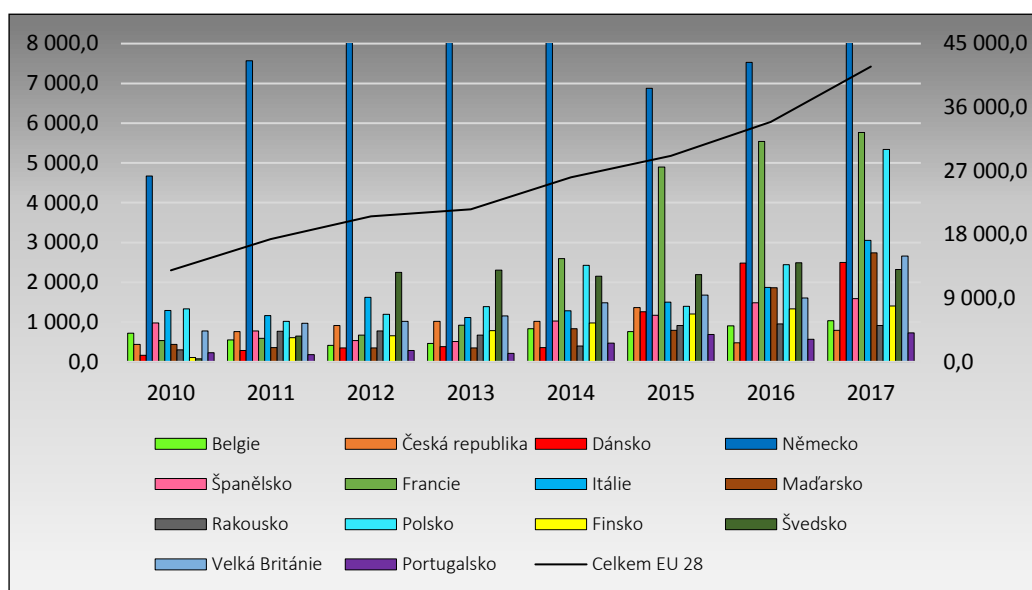
V grafu 4.23 je zachycen podíl jednotlivých členských zemí na celkových prostředcích, které byly čerpány v rámci ostatních kategorií podpor za rok 2017. V grafu jsou zaznamenány všechny členské státy, které jsou pro přehlednost barevně rozlišeny. Z důvodu lepší orientace nejsou v grafu zaznamenány číselné hodnoty zemí, které se na využívání této podpory buďto podílejí minimální mírou či se nepodílejí vůbec. Z grafu je zřejmé, že mezi členské země, které pro čerpání veřejné podpory nejvíce využívají právě tyto kategorie patří Maďarsko, Polsko, Německo, Švédsko a Itálie, kdy největší procentuální podíl na využívání této podpory má Maďarsko 35,6 % a Polsko 32,4 %. Naopak mezi státy, které tuto kategorii podpory nevyužívají vůbec patří Bulharsko, Irsko, Řecko, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Malta, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko, kdy mezi státy, které mají procentuální hodnotu na úrovni 0 % patří těchto deset vyjmenovaných zemí. Zbýlých třináct států se na využívání této kategorie podílejí průměrnou či spíše nižší měrou.

4.3 Zhodnocení a doporučení

Zhodnocení celkového využívání veřejné podpory v rámci blokových výjimek je zaměřeno na všechny členské země EU. Podkladovými materiály pro zhodnocení jsou analýza a komparace jednotlivých kategorií blokových výjimek, které jsou využívány v rámci všech členských zemí. Pro přehlednější popis jsou níže vytvořeny dva grafy (4.23 a 4.24), ve kterých je zachycen vývoj blokových výjimek pro jednotlivé země EU ve sledovém období 2010 až 2017. Z hlediska

velkého počtu zemí a délky sledovaného období není tento vývoj zaznamenán pouze v jednom grafu. V prvním zmiňovaném grafu 4.23 je vývoj vázán na 14 zemí, které pro čerpání veřejných podpor nejvíce využívají právě blokové výjimky. V druhém zmiňovaném grafu 4.24 je zaznamenán vývoj zbylých 14 zemí, které se na čerpání veřejných podpor prostřednictvím blokových výjimek podílejí menší měrou. Pro přehlednější zhodnocení celkového využívání jednotlivých kategorií blokových výjimek je níže vytvořena tabulka 4.1, kde jsou zachyceny součty hodnot každé kategorie ve sledovaném období (viz příloha č. 2). Dále je zde také pro účel zhodnocení vytvořena tabulka 4.2, kde jsou zachyceny veškeré součty blokových výjimek v rámci jednotlivých členských zemí za celé sledované období, v tabulce je také uveden celkový součet využívaných prostředků za celou EU (podkladem byla příloha č.25). Tyto hodnoty jsou zaznamenány, jak v absolutních částkách, tak v procentuálních hodnotách. Na zhodnocení navazují má doporučení v oblasti zlepšení administrace v rámci veřejné podpory, a to z pohledu České republiky.

Graf 4.24 Vývoj blokových výjimek ve vybraných zemích EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

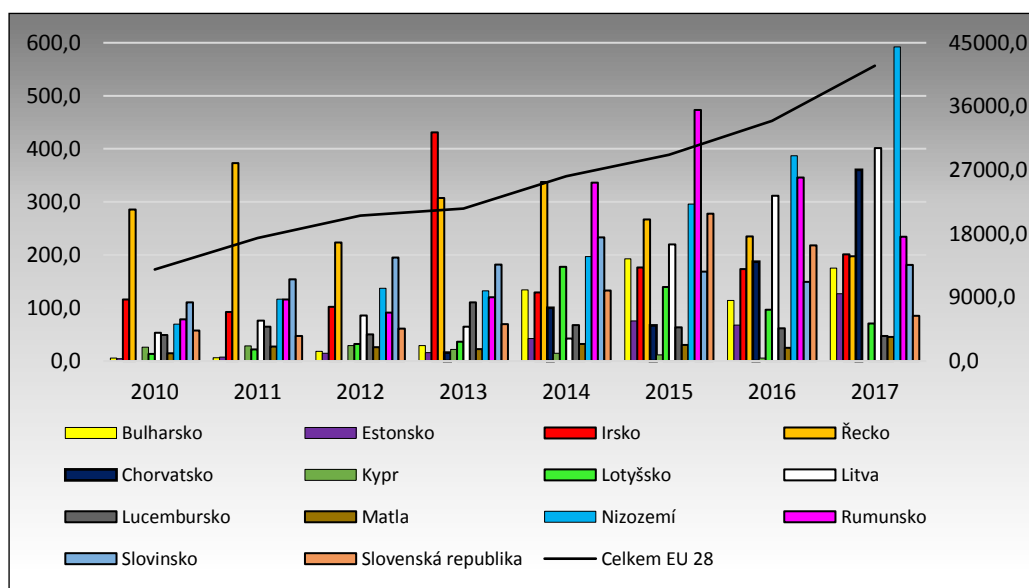

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.24 je zachycen celkový vývoj blokových výjimek ve vybraných zemích EU za období 2010 až 2017. V grafu jsou znázorněny hodnoty 14 členských zemí, které pro čerpání veřejných podpor nejvíce využívají právě blokové výjimky. Mezi tyto státy patří Belgie, Španělsko, Rakousko, Velká Británie, Česká republika, Francie, Polsko, Portugalsko, Dánsko, Itálie, Finsko, Německo, Maďarsko a Švédsko. V grafu je také černou barvou znázorněna křivka vývoje blokových výjimek v rámci EU-28. Jsou zde uvedeny dvě číselné osy, z nichž se

každá vztahuje k jiným hodnotám. Hodnoty na levé ose zachycují vývoj blokových výjimek v rámci 14 vybraných zemí. Hodnoty na pravé ose se vztahují k celkovému vývoji v oblasti všech kategorií blokových výjimek za celou EU. Z grafu je patrné, že ve sledovaném období dochází k postupnému navyšování čerpání v rámci blokových výjimek. Nejvyšších hodnot ze všech 14 zemí dosahuje Německo, u kterého jsou nejvyšší hodnoty zaznamenány již od počátečního roku 2010. Nejvyšší hodnota čerpané podpory byla zaznamenána u Německa v roce 2013, kdy tato hodnota dosahovala výše 8 724,4 mil. EUR. Další zemí, jež se v průběhu let z velké části podílí na čerpání je Francie, u které se viditelný vysoký nárůst hodnot od provedené modernizace z roku 2014, nejvyšší hodnota je zde zaznamenána v roce 2017, a to 5 767,2 mil. EUR. Třetí zemí, jež se nejvíce podílí na využívání blokových výjimek je Polsko, u kterého je viditelný podobný nárůst hodnot, jak je tomu bylo u Francie, kdy nejvyšší hodnotu zaznamenává také v roce 2017, a to 5 337 mil. EUR. Podstatné je především zmínit Českou republiku, která se také řadí do skupiny nejvíce čerpajících zemí, kdy k největšímu využívání blokových výjimek dochází v letech 2012 až 2015. Nejvyšší hodnota z pohledu České republiky je zaznamenána v roce 2015, která dosahovala výše 1 363,8 mil. EUR. Do této skupiny zemí spadají především země, které jsou vyspělé, a to jak ekonomicky, tak i technicky. Veřejnou podporu spíše využívají tyto typy zemí, jelikož z hlediska finanční podpory z EU se z pohledu těchto států jedná o poměrně lehce dosažitelné prostředky, jelikož se jedná především o země, které setrvávají v EU delší dobu. Země spadající do této skupiny jsou považovány za ty vyspělejší, a proto nemohou využívat příliš mnoho finančních zdrojů jako jsou např. ESI fondy, jelikož v tomto případě se jedná spíše o státy, které jsou čistými plátcí do těchto fondů. Zvláštním případem je zde Polsko, které dokáže využívat veškeré prostředky poskytované z EU. Jsou zde samozřejmě i výjimky jako je Česká republika, která je řazena do skupiny čistých příjemců z hlediska ESIF, ale také se v čerpání veřejné podpory řadí do této skupiny zemí. U většiny těchto zemí je po celé sledované období viditelná vyšší využitelnost všech kategorií podpor. Jak jsem již, uvedl jedná se především o státy, které setrvávají v EU již delší dobu a umějí tyto zdroje vhodně využít. Jedná se především o střeoevropské či severské země, výjimkou je pouze Itálie, Španělsko a Portugalsko. U této skupiny zemí dochází především k využívání podpor skrze nejvíce využívané kategorie jako je podpora ochrany životního prostředí, regionální podpora, podpora výzkumu, vývoje a inovací a podpora MSP. Státy patřící do této skupiny jsou také řazeny mezi země, které jsou tahouny v plnění stanovených cílů EU a také se jedná o země, které byly v dřívějších dobách koloniálními velmocemi či byly vážně poznamenány rozdělením, především v případě Německa.

Graf 4.25 Vývoj blokových výjimek ve vybraných zemích EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V grafu 4.24 je zachycen celkový vývoj blokových výjimek ve vybraných zemích EU za období 2010 až 2017. V grafu jsou znázorněny hodnoty 14 členských zemí, které se naopak na čerpání veřejných podpor skrze blokové výjimky podílejí nejméně. Mezi tyto země patří Bulharsko, Chorvatsko, Lucembursko, Slovinsko, Estonsko, Kypr, Malta, Irsko, Lotyšsko, Nizozemí, Řecko, Litva a Rumunsko. V grafu je také černou barvou znázorněna křivka vývoje blokových výjimek v rámci EU-28. Jsou zde uvedeny dvě číselné osy, z nichž se každá vztahuje k jiným hodnotám. Hodnoty na levé ose zachycují vývoj blokových výjimek v rámci 14 vybraných zemí. Hodnoty na pravé ose se vztahují k celkovému vývoji v oblasti všech kategorií blokových výjimek za celou EU. Z grafu je zřejmé, že vývoj ve vybraných 14 zemích má také rostoucí trend stejně jako u zemí s vyšším využíváním veřejných podpory. Nejvyšší podíly na čerpání podpor má z této skupiny Řecko, Nizozemí, a Rumunsko. V Řecku bylo dosaženo nejvyšší úrovně podpory v roce 2011, a to 373,4 mil. EUR. V Nizozemí byla nejvyšší hodnota zaznamenána v roce 2017, která činila 592,4 mil. EUR, což je celkově nejvyšší zaznamenaná hodnota v rámci této skupiny zemí za celé sledované období. Třetí zemí s vyšším využíváním podpory je Rumunsko, u kterého byla nejvyšší hodnota zaznamenána v roce 2015, jež činila 473,3 mil. EUR. Naopak mezi země, řadící se na úplný konec v žebříčku čerpání patří Estonsko, Malta a Kypr. Nejnižší zaznamenaná hodnota za sledované období v Estonsku byla v počátečním roce 2010, kdy dosahovala výše 4,1 mil. EUR, ale u této země je v průběhu sledovaného období viditelný postupný nárůst hodnot. Nejnižší dosažená hodnota z pohledu Malty byla také v roce 2010 a činila 14,9 mil. EUR. Zemí s absolutně nejnižšími hodnotami je

Kypr, u něhož dochází k opačnému vývoji než u ostatních zemí, jelikož v průběhu sledovaného období zde dochází spíše k poklesu hodnot, kdy z počátečních 25,8 mil. EUR, která byla zaznamenána v roce 2010 se tato hodnota postupně snižuje na konečných 0,9 mil. EUR z roku 2017, což je zároveň nejnižší zaznamenaná hodnota v průběhu celého sledovaného období (vyjímaje Chorvatsko, jelikož vstoupilo do EU až v roce 2013, takže v letech 2010 až 2013 nedocházelo z jeho strany k žádnému využívání blokových výjimek). Využívání veřejné podpory skrze blokové výjimky je pro výše zmíněné státy poměrně obtížnější, jelikož se jedná především o země, které působí v EU kratší dobu ve srovnání s první skupinou zemí (nejedná se však o všechny státy). Do skupiny zemí s menší využitelností GBER spadají především z jižní a východní části Evropy (nejedná se o všechny země). V rámci těchto zemí dochází k značnému využívání prostředků z ESI fondů, jelikož se především jedná o země v nižší ekonomické a technologické vyspělosti. Jsou zde zaznamenávány vysoké regionální disparity ve srovnání s ostatními zeměmi, a proto zde dochází k vyšší podpoře skrze ESIF. Jak jsem již uváděl jedná o země s kratší působností v EU, a tudíž jsou tyto země méně „zběhlé“ ve využívání těchto zdrojů a nemají tak dobře propracovaný systém poskytování podpor jako předchozí země. Jedná se spíše o státy, které nejsou na pokročilé úrovni ve využívání technologií, inovací či se neřadí mezi státy s vysokou podnikavostí. Tato skupina států využívá v rámci EU pro svůj rozvoj a pokrok spíše jiných prostředků a veřejným zdrojům poskytovaným z EU se spíše vyhýbají.

Tabulka 4.1 Celková výše blokových výjimek v EU-28 v letech 2010-2017 (v mil. EUR, v %)

Kategorie blokových výjimek	Celkem za roky 2010-2017	
	mil. EUR	%
Podpora ochrany životního prostředí	66 263,2	32,6
Regionální podpora	57 249,7	28,1
Podpora výzkum, vývoj a inovace	30 274,7	14,9
Podpora MSP včetně rizikového kapitálu	17 096,8	8,4
Podpora zaměstnávání ZP a PZP	12 247,1	6,0
Podpora kultury a kulturního dědictví	8 631,9	4,2
Podpora vzdělávání	5 609,8	2,8
Ostatní podpory	3 403,8	1,7
Sociální podpora obyvatel odlehlých regionů	2 025,1	1,0
Podpora na náhrady škod způsobených přírodními pohromami	617,1	0,3
Podpora rozvoje odvětví	51,9	0,0
Celkem EU	203 471	100

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V tabulce 4.1 jsou zachyceny celkové součty hodnot jednotlivých kategorií blokových výjimek, kdy jsou tyto hodnoty uvedeny v absolutních částkách a v procentuálním vyjádření, a to za celé sledované období 2010 až 2017. Jednotlivé kategorie blokových výjimek jsou v tabulce seřazeny sestupně. Celková výše poskytované podpory za sledované období se nachází ve výši 203 471 mil. EUR. Jsou zde uvedeny všechny kategorie blokových výjimek, které jsou výše analyzovány. Z tabulky je zřejmé, že nejvyužívanější kategorií je podpora ochrany životního prostředí, která se na celkové výši poskytovaných podpor podílí hodnotou 66 263,2 mil. EUR (32,6 %), tato kategorie podpory je nejvíce využívána v Německu, Švédsku a Finsku. Druhou kategorií podpory s největší využitelností je regionální podpora, jež se na celkové výši poskytovaných podpor podílí hodnotou 57 249,7 mil. EUR (28,1 %), kdy je tato kategorie podpory nejvíce využívána v Německu, Francii a Polsku. Třetí nejvyužívanější kategorií je podpora výzkumu, vývoje a inovací, která se na celkové výši poskytovaných podpor podílí hodnotou 30 274,7 mil. EUR (14,9 %), tato kategorie podpory je nejvíce využívána v Německu, Velké Británii a Francii. Čtvrtou kategorií podpory patřící k nejvíce využívaným je podpora MSP včetně rizikového kapitálu, jejíž podíl na celkové výši poskytovaných podpor činí 17 096,8 mil. EUR (8,4 %), kdy je tato kategorie nejvíce využívána v Německu, Itálii a Francii. Další kategorií podpory, která také patří do skupiny podpor s vyšší využitelností je podpora zaměstnávání znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením, která se na celkové výši poskytovaných podpor podílí hodnotou 12 247,1 mil. EUR (6,0 %), tato kategorie podpory je nejvíce využívána v Polsku, Itálii a Maďarsku. Šestou nejvyužívanější kategorií je podpora kultury a zachování kulturního dědictví, jež se na celkové výši poskytované podpory podílí hodnotou 8 631,9 mil. EUR (4,2 %), kdy je tato kategorie podpory nejvíce využívána v Německu, Belgii a Francii. Další kategorií podpory, která již spadá spíše do skupiny podpor s nižší využitelností je podpora vzdělávání, jejíž podíl na celkové výši poskytovaných podpor činí 5 609,8 mil. EUR (2,8 %), tato kategorie podpory je nejvíce využívána v Itálii, Německu a Velké Británii. Osmou kategorií podpory z hlediska využitelnosti jsou ostatní podpory, které se na celkové výši poskytovaných podpor podílejí hodnotou 3 403,8 mil. EUR (1,7 %), kdy jsou tyto kategorie podpory nejvíce využívány v Německu, Maďarsku a Polsku. Další kategorií je sociální podpora obyvatel odlehklých regionů, jejíž podíl na celkové výši poskytovaných podpor činí 2 025,1 mil. EUR (1,0 %), tato kategorie podpory je využívána pouze ve Španělsku, Portugalsku a Velké Británii. Předposlední kategorií je podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami, jež se na celkové výši poskytovaných podpor podílí hodnotou 617,1 mil. EUR (0,3 %), kdy je tato kategorie

podpory nejvíce využívána v Německu a Itálii. Poslední kategorií s nejnižší využitelností je podpora rozvoje odvětví, která se na celkové výši poskytovaných podpor podílí hodnotou 51,9 mil. EUR (0,0 %), tato kategorie je využívána pouze v Německu, Nizozemí, Francii a Slovinsku. V České republice je nejvíce využívána regionální podpora, jejíž výše se nachází na hodnotě 5 222,2 mil. EUR, což je okolo 9,1 % z celkové poskytované výše za tuto kategorii. Druhou nejvyužívanější kategorií je podpora výzkumu, vývoje a inovací, jejíž celková výše za sledované období činí 1 334,4 mil. EUR, což je okolo 4,4 % z celkové výše poskytované podpory v rámci této kategorie.

Tabulka 4.2 Celková výše blokových výjimek v zemích EU (v mil. EUR, v %)

Státy	Celkem za roky 2010-2017		Státy	Celkem za roky 2010-2017	
	mil. EUR	%		mil. EUR	%
Německo	60 308,0	29,6	Řecko	2 226,5	1,1
Francie	21 530,7	10,6	Nizozemí	1 927,7	0,9
Polsko	16 526,8	8,1	Rumunsko	1 796,2	0,9
Švédsko	14 431,2	7,1	Irsko	1 424,8	0,7
Itálie	12 886,2	6,3	Slovinsko	1 374,0	0,7
Velká Británie	11 447,1	5,6	Litva	1 255,8	0,6
Španělsko	8 081,8	4,0	Slovenská republika	949,4	0,5
Dánsko	7 776,6	3,8	Chorvatsko	731,2	0,4
Maďarsko	7 720,2	3,8	Bulharsko	675,1	0,3
Finsko	7 072,0	3,5	Lotyšsko	588,9	0,3
Česká republika	6 782,8	3,3	Lucembursko	514,3	0,3
Belgie	5 681,7	2,8	Estonsko	354,9	0,2
Rakousko	5 681,4	2,8	Matla	222,5	0,1
Portugalsko	3 367,9	1,7	Kypr	138,6	0,1
Celkem za skupinu	189 294,4	93,0	Celkem za skupinu	14 179,9	7,0
Celkem EU	203 471	100	Celkem EU	203 471	100

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

V tabulce 4.2 jsou zachyceny celkové součty čerpaných podpor v rámci jednotlivých členských států a celková výše využívaných podpor za celou EU za sledované období 2010 až 2017. V tabulce je sestupně seřazeno všech 28 členských států EU, které jsou seřazeny podle celkové výše čerpané podpory skrze blokované výjimky. Země jsou v tabulce rozděleny na dvě skupiny po 14, kdy na levé straně jsou státy podílející se více na celkovém čerpání veřejných podpor a na pravé straně jsou státy, které se na tomto čerpání podílejí méně. Za kompletní sledované období 2010 až 2017 dosahovala celková výše poskytované podpory v rámci blokovaných výjimek hodnoty 203 471 mil. EUR. V tabulce jsou také uvedeny součty za skupinu

zemí a její procentuální zastoupení v rámci všech využívaných prostředků, kdy je zcela zřejmé, že státy nacházející se na levé straně mají celkový podíl ve výši 189 294,4 mil. EUR (93 %) na všech poskytnutých podporách. Státy, které využívají kategorii blokových výjimek méně se na celkové výši podílejí hodnotou 14 179,9 mil. EUR (7 %), což je např. téměř stejná výše jako zaznamenalo Švédsko a ve srovnání s Německem je procentuální součet těchto 14 zemí více než třikrát menší. Z tabulky je patrné, že mezi první tři státy s nejvyšší využitelností blokových výjimek patří Německo s 60 308,1 mil. EUR (29,7 %), Francie s 21 530,7 mil. EUR (10,6 %) a Polsko s 16 526,8 mil. EUR (8,1 %). Například Česká republika se v čerpání veřejné podpory skrze blokové výjimky nachází na jedenáctém místě, kdy celková hodnota poskytované podpory dosahovala výše 6 782,5 mil. EUR, v procentuálním vyjádření se jedná o 3,3 %. Naopak mezi poslední tři státy s nejmenší využitelností patří Estonsko s 354,8 mil. EUR (0,2 %), Malta s 222,6 mil. EUR (0,1 %) a zemí s úplně nejnižší využitelností je Kypr s 138,7 mil. EUR (0,1 %).

V rámci *doporučení pro správnou administraci poskytované podpory*, je zde dle zmíněno několik bodů, dle kterých by se měli poskytovatelé veřejné podpory řídit. Je zde uvedeno osm hlavních bodů, které by měli být klíčové, jak pro nastavení poskytování veřejné podpory v rámci GBER, tak také pro následný průběh při jejím poskytování. Celkový postup administrace GBER se dle ÚOHS (online, 2017b) odvíjí od následujících kroků, prvním krokem je posoudit, zdali je na poskytovanou podporu vhodné použít právě GBER, druhým krokem je správné nastavení pravidel pro poskytování podpory, třetím krokem je dle nařízení nastavit danou výši alokace a určit dobu, po kterou bude režim podpory trvat, čtvrtým krokem je oznámení o poskytované podpoře Komisi, pátým krokem je evidenční povinnost podpor s vyšší alokací, šestým krokem je informační povinnost, sedmým je oznámení Komisi jakékoliv podstatné změny opatření a či prodloužení stanoveného režimu podpory a posledním krokem je archivace záznamů. Níže je uveden stručný popis zmiňovaných bodů a mé návrhy pro zjednodušení administrace.

Jednotlivý postup pro poskytování veřejné podpory v rámci blokových výjimek spočívá v jednotlivých krocích, které jsou uvedeny výše. Podstatným je především správné posouzení, zdali je vhodné pro poskytovanou podporu použít právě GBER. Pro čerpání skrze GBER se mohou využívat dva způsoby, buďto může být využíván program podpor či ad hoc podpora (déle jen opatření podpory). Pro zjednodušení administrativní činnosti, je vhodné za předpokladu většího využití podpor, nastavit o obou možnostech tzv. režim podpory. Díky režimu dochází k lepšímu a efektivnějšímu využívání GBER. Po stanovení režimů podpory je potřebné nastavit pravidla opatření podpory. Tyto pravidla vycházejí přímo ze stanovených podmínek,

kteře jsou uvedeny v GBER. K nastavení pravidel opatření je možné využít hned tři způsoby. Dle mého názoru je nejvhodnější použít přímo první způsob, který spočívá v převedení všech stanovených podmínek GBER přímo do pravidel podpory. Druhým způsobem je obecné odkazování na ustanovení GBER, které je dle mého názoru méně vhodné použít, z důvodu větší přehlednosti, která je zaručena prvním způsobem. Posledním možným způsobem je kombinace předchozích způsobů. Po nastavení pravidel opatření následuje stanovení výše rozpočtu a doby trvání režimu podpory, kdy pro stanovení rozpočtu možné využít dva způsoby buďto vycházet z předchozích zkušeností v rámci poskytování veřejných podpor a rozpočet stanovit na základě předešlého nastavení nebo je možnost využít průměrný roční rozpočet, který je možné stanovit pomocí vydělení celkového rozpočtu dobou trvání v letech. Při stanovení rozpočtu by dle mne mělo docházet k úzké spolupráci mezi poskytovatelem a ÚOHS, především v případě, jedná-li se o poskytovatele s minimální zkušeností s využíváním veřejné podpory. Následně pro nastavení pravidel opatření je potřebné všechny tyto náležitosti oznámit Komisi. Dle mého názoru by bylo vhodné vytvořit mezi poskytovateli a ÚOHS, jednotný softwarový systém pomocí, kterého by došlo k podání předběžného návrhu pravidel opatření, jelikož by došlo k značnému zjednodušení v rámci návrhů ze strany ÚOHS a také k efektivnější komunikaci i skrze tento systém. Kdyby byla vytvořena mezi těmito subjekty společná platforma, došlo by k zjednodušení a urychlení procesů. Po sladění detailů z obou stran by stačilo vyhotovit oficiální oznamovací formulář, který by byl systémově upravován a nemuselo by docházet k jeho neustálému přeposílání mezi těmito subjekty. S oznamovacím formulářem by mohla být systémově vytvořena i žádost o oznámení opatření Komisi. Po zrychlení v předběžných procesech a jejich zefektivnění, by díky ušetřenému času mohlo dojít k prodloužení oznamovací lhůty z 20 pracovních dnů na např. 25 dní, kdy si myslím, že by určitě mělo být zachováno zaslání výše zmíněných dokumentů formou datové schránky, a to s dvoudenním předstihem neboli by oficiální oznámení muselo být doručeno 23 pracovních dní před jeho vstupem v účinnost. V rámci evidenční povinnosti je poskytovatel povinen splnit tuto povinnost zapsáním všech podstatných informací o dané podpoře do speciálního systému Komise (TAM²⁶), a to v případě jeli prostřednictvím opatření podpory poskytnuta individuální podpora převyšující částku 500 tis. EUR. Zápis do speciálního systému Komise musí být proveden nejpozději do doby šesti měsíců od poskytnutí takové podpory. Touto evidenční povinností jsou postihnuty všechny poskytnuté podpory stejného charakteru, které byly poskytnuty po 1. červenci roku 2016. Dle mého názoru je evidenční povinnost a její kompletní zpracování

²⁶ Transparency Award Module – Modul cenové transparentnosti

navrženo velmi dobře, jelikož mohou tyto podpory zapisovat všichni poskytovatelé sami a jsou zde stanoveny dostatečné časové odstupy. V rámci informační povinnosti je poskytovatel povinen vždy do 30. dubna informovat ÚOHS o všech nakumulovaných částkách dané podpory, kdy jsou tyto hodnoty uváděny za předchozí rok a jedná se o skutečně proplacené podpory příjemcům. Zde je zaveden specifický systém Komise (tzv. SARI), kam mohou zapisovat tyto hodnoty jen vybraní poskytovatelé, zbylí musí tuto povinnost vykonat skrze ÚOHS. Podle mne by se mohl přístup do tohoto systému částečně rozšířit, pokud by mohlo více poskytovatelů ve spolupráci s ÚOHS zapisovat do tohoto systému přímo své údaje došlo by k dalšímu snížení administrativní činnosti. Oblast oznámení změn opatření a prodloužení režimu, je dle mého názoru velmi dobře navržena, jelikož pokud se jedná se o buďto formální či administrativní změny není potřebné tyto změny předem oznamovat. Oznámení probíhá jen na základě podstatných změn jako může být např. změna způsobilých výdajů či zvýšení rozpočtu o více než 20 %. Možný návrh bych podal jen v případě oznamovacího procesu, který je poměrně zdlouhavý. Zjednodušení bych viděl např. opět ve vytvoření jednotného systému spravujícího oblast blokových výjimek, kde by měli přístup všichni poskytovatelé a případné změny by mohli zadávat přímo do daného systémů, ale tato změna by musela být omezena jejím potvrzením a akceptováním ze strany ÚOHS. V oblasti archivace záznamů, by dle mého názoru bylo vhodnější uchovávat v tištěné podobě jen ty nejdůležitější dokumenty a zbylé dokumenty by mohli být uchovávány spíše v elektronické podobě v jednotném systému, kdy by docházelo i k poměrně snazší kontrole ze strany Komise, z důvodu zrychlenější dostupnosti podkladových materiálů přímo souvisejících s poskytnutím daného opatření. Dále se domnívám, že pokud by nedošlo ke změna a archivace by zůstala vedena v tištěné podobě mohla být zkrácena, alespoň o 2 roky.

Velké zjednodušení pro administraci poskytovatelů bych tedy viděl především ve vytvoření jednotného systému, který bude spravován ze strany ÚOHS. Vytvořením takového systému by došlo k zefektivnění především v oznamovacích procesech a společné komunikaci mezi poskytovatelem a ÚOHS, díky čemu by došlo k urychlení a zefektivnění procesů v oblastech nastavení opatření a mohlo by tak dojít k celkově lepšímu nastavení a také k prodloužení doby pro poskytovatele při podávání oficiálních žádostí. Zavedení tohoto systému by bylo vhodné i pro kontrolu ze strany Komise, jelikož by mohli být veškeré dokumenty uchovávány v elektronické podobě a došlo by tak k jejímu snazšímu a méně nákladnému archivování. Z vytvoření systému by profitovali především poskytovatelé s menší zkušeností s využíváním veřejné podpory, kdy by byla jejich provázanost z ÚOHS značně zesílena a případné úpravy by probíhaly rychleji.

5 Závěr

Cílem této diplomované práce bylo na základě analýzy a komparace veřejné podpory zhodnotit vývoj veřejné podpory v oblasti blokových výjimek v zemích EU v letech 2010 až 2017 a navrhnout vhodná doporučení.

Stěžejními metodami pro zpracování této diplomové práce byly analýza a komparace. Analýza a komparace byly zaměřeny na všechny kategorie podpory blokových výjimek, které byly využívány mezi lety 2010 až 2017. Výchozím databázovým zdrojem byl Eurostat a další databázovými zdroji byly údaje, které jsou zpracovávány Komisí.

Diplomová práce byla rozdělena do pěti kapitol. Po úvodu následovala druhá kapitola, kde jsou zachycena teoretická východiska veřejné podpory v EU, která vycházejí ze stanovených definičních znaků určujících, zdali se jedná o veřejnou podporu. Pro zařazení poskytnuté podpory do oblasti veřejných podpor musí být splněny všechny ze čtyřech definičních znaků. Definiční znaky a celkové zakotvení regulace je zachyceno v primární legislativě EU, která tyto znaky stanovuje a upravuje. Jak je uvedeno ve znění práva EU, veřejná podpora je obecně zakázána, a proto je nutné v legislativě nalézt nějakou výjimku v rámci, které může být poskytována. Oblast veřejné podpory může být využívána v rámci několika forem, kdy mezi nejčastější formy patří dotace, státní záruky, výhodné úvěry, daňové úlevy a další. Stěžejními subjekty v oblasti kontroly a koordinace věnující se právě této oblasti jsou Komise, soudy EU a vnitrostátní soudy. Problematika veřejné podpory podléhá neustálému vývoji, a proto zde dochází k postupným úpravám, upřesněním a k postupnému rozšiřování její působnosti. Podstatným rokem, kdy dochází v oblasti veřejné podpory ke značným změnám je rok 2014. V tomto roce byl Komisí přijat dokument s názvem Modernizace pravidel veřejné podpory v EU, jež měl za cíl kompletní modernizaci pravidel v této oblasti. V rámci modernizace byla upřesněna řada předpisů a došlo k největšímu rozšíření působnosti veřejné podpory.

Třetí kapitola byla věnována veřejné podpoře a její následné slučitelnosti s vnitřním trhem, a to především skrze GBER. Slučitelnost veřejné podpory s vnitřním trhem je možné rozdělit na dvě hlavní oblasti. První oblastí jsou veřejné podpory spadající do skupiny automaticky slučitelných podpor, pod kterou patří také blokové výjimky. Druhou oblastí jsou veřejné podpory patřící do skupiny podmíněčně slučitelných podpor, kdy je slučitelnost s vnitřním trhem podmíněna rozhodnutím Komise. U obou dvou oblastí je nutnost dodržet stejné pravidlo spočívající v oznámení Komisi o poskytované podpoře, a to vždy ještě před jejím poskytnutím, s tím rozdílem, že u druhé skupiny podpor je nutno vždy vyčkat na rozhodnutí Komise. Na slučitelnost dále navazuje Nařízení o blokových výjimkách (GBER),

ve kterém v průběhu času dochází k razantním změnám, kdy ta nejpodstatnější úprava proběhla právě modernizací v roce 2014, další úprava této oblasti proběhla v roce 2017, kdy došlo k dalšímu rozšíření působnosti tohoto nařízení. Již zmíněné nařízení je výchozím dokumentem pro vymezení jednotlivých kategorií blokových výjimek, kde je také zachycena následná charakteristika jednotlivých kategorií. Dle nařízení spadá do oblasti bokových výjimek 15 kategorií podpory, které jsou dále členěny na další podkategorie. Mezi nejvýznamnější kategorie podpory v rámci blokových výjimek patří podpora ochrany životního prostředí, regionální podpora a podpora výzkumu, vývoje a inovací. Díky dostatečnému rozdělení blokových výjimek do několika okruhů je možné pokrýt co největší podporovanou oblast. Pro všechny kategorie blokových výjimek jsou stanovena společná ustanovení, která musí být při jejich využívání splněna. V charakteristice jednotlivých kategorií jsou tyto ustanovení dále rozšířena na působnost dané kategorie, kde je stanovena maximální výše poskytované veřejné podpory, její intenzita a způsobilé náklady, které mohou být skrze tyto podpory financovány. Blokované výjimky jsou dnes jedním z nejpoužívanějších titulů veřejné podpory a dle Komise by měla právě tato oblast zastávat více 90 % z celkové veřejné podpory poskytované v rámci EU. Celkový počet kategorií veřejných podpor, které jsou uplatňovány v rámci GBER je stanoven na 46 výjimek.

Čtvrtá kapitola byla věnována analýze a komparaci blokových výjimek v zemích EU. Analýza i komparace byly zpracovány na období 2010 až 2017. Analýza byla zaměřena na 11 kategorií blokových výjimek, kde byl v jednotlivých letech zkoumán jejich postupný vývoj. Jsou zde analyzovány jednotlivé kategorie blokových výjimek a jejich následné využívání ve všech členských zemích EU. Celkový vývoj oblasti blokových výjimek má rostoucí trend, během let dochází k postupnému navyšování celkové hodnoty, která v roce 2017 činila 41 447,7 mil. EUR, kdy ve srovnání v roce 2010 dochází k více než trojnásobnému navýšení při využívání GBER. Hodnota zaznamenaná v roce 2017 je zároveň nejvyšší hodnotou za celé sledované období. V rámci analýzy za sledované období byla v letech 2010 až 2011 nejvíce využívanou kategorií regionální podpora, následně roky 2012 až 2013 byla nejvíce využívanou kategorií podpora ochrany životního prostředí. V roce 2014 byla k poskytování podpory nejvíce využívána regionální podpora a následně roky 2015 až 2017 byla nejvíce využívanou kategorií opět podpora ochrany životního prostředí, kdy v posledním sledovaném roce dosahovala výše 13 867 mil. EUR, což je v procentuální vyjádření 33,2 % z celkové výše poskytnuté podpory za rok 2017. Nejméně využívanou kategorií je podpora rozvoje odvětví, která je využívána až od roku 2017, kdy její hodnota činila 51,9 mil. EUR, její procentuální podíl na celkovém poskytnuté podpoře činil okolo 0,1 %. Vytvořená analýza byla podkladovým materiálem pro

vzájemnou komparaci jednotlivých kategorií blokových výjimek využívaných v členských státech EU. V rámci komparace bylo srovnáváno všech 28 členských zemí EU a byla zde zachycena jejich celková využitelnost poskytování veřejných podpor právě skrze blokové výjimky. Na základě stanovené analýzy a komparace blokových výjimek bylo vytvořeno celkové zhodnocení čerpání veřejných podpor dle jednotlivých členských zemí a dále doporučení na správnou administraci ze strany poskytovatelů a mé návrhy na její zlepšení. V rámci celkového zhodnocení vycházejícího z analýzy a komparace jsem došel k následujícím závěrům. V oblasti jednotlivých kategorií blokových výjimek jsou mezi kategorie s nejvyšší využitelností řazeny následující, podpora ochrany životního prostředí podílející se na celkové výši poskytovaných podpor za sledované období hodnotou 66 263,2 mil. EUR, což je v procentuální vyjádření okolo 32,6 %, druhou nejvíce využívanou kategorií je regionální podpora podílející se hodnotou 57 249,7 mil. EUR, která v procentuální vyjádření činí okolo 28,1 %, třetí nejvíce využívanou kategorií je podpora výzkumu, vývoje a inovací jež se podílí hodnotou 30 274,7 mil. EUR, což je v procentuální vyjádření okolo 14,9 % a čtvrtou kategorií s největším podílem je podpora MSP včetně rizikového kapitálu podílející se hodnotou 17 096,8 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření okolo 8,4 % z celkových poskytovaných prostředků za roky 2010 až 2017. Celková výše poskytované podpory za sledované období činila 203 471 mil. EUR. Veřejná podpora poskytovaná prostřednictvím blokových výjimek je dle členských států EU rozdělena na dvě skupiny zemí, kdy první skupinou jsou státy s větší využitelností GBER, kam patří Německo, Francie, Polsko, Švédsko, Itálie, Velká Británie, Španělsko, Dánsko, Maďarsko, Finsko, Česká republika, Belgie, Rakousko a Portugalsko. Druhou skupinou jsou státy s menší využitelností GBER, kam patří Řecko, Nizozemí, Rumunsko, Irsko, Slovinsko, Litva, Slovenská republika, Chorvatsko, Bulharsko, Lotyšsko, Lucembursko, Estonsko, Malta a Kypr. Největší podíl na celkové výši poskytovaných podpor v rámci blokových výjimek má Německo, jehož hodnota dosahuje výše 60 308 mil. EUR, která v procentuálním vyjádření činí okolo 29,6 % a Francie s hodnotou 21 530,7 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření okolo 10,6 %, naopak mezi země, které dosahují nejnižších hodnot patří Malta s hodnotou 222,5 mil. EUR, která v procentuálním vyjádření činí okolo 0,1 % a Kypr, jehož hodnota činí 138,6 mil. EUR, což je v procentuálním vyjádření okolo 0,1 % z celkové výše poskytovaných podpor za sledované období. Součástí zhodnocení jsou mé návrhy a doporučení poskytovatelům pro zjednodušení administrace v oblasti poskytování veřejné podpory.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

BALDWIN, E. Richard and Charles WYPLOSZ. *The Economics of European Integration*. 5th ed. London: McGraw-Hill Education, 2015. 560 p. ISBN 987-00-7716-965-7.

CRAIG, P. and G. de BÚRCA. *EU Law: Text, Cases, and Materials*. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2015. 1198 p. ISBN 978-0-19-871492-7.

ČTVRTNÍKOVÁ, I., M. JABŮRKOVÁ, E. MAUROVÁ, D. ŠKEŘÍKOVÁ a L. VÁŇA. *Veřejná podpora a veřejné zakázky po vstupu do EU: průvodce pro obce a města*. 1. vyd. Praha: Linde, 2005. 225 s. ISBN 80-7201-528-1.

DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK. *Podnik a jeho okolí. Jak přežít v konkurenčním prostředí?* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. 173 s. ISBN 978-80-7400-224-3.

FRANCOVÁ, Jana a Jan SOCHOREK. *Lisabonská smlouva: konsolidovaný text Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie ve znění Lisabonské smlouvy*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, Odbor informování o evropských záležitostech, 2008. 508 s. ISBN 978-80-87041-38-3.

JANKŮ, Martin. *EU Business Law*. 1.vyd. Brno: Mendelova univerzita, 2011. 135 s. ISBN 978-80-7375-483-9.

JANKŮ, Martin a Jana MIKUŠOVÁ. *Veřejné podpory v soutěžním právu EU*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. 290 s. ISBN 978-80-7400-430-8.

JANKŮ, Martin. *Evropské právo II*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní. Eupress, 2016. 98 s. ISBN 978-80-7408-132-3.

KINCL, Michael. *Veřejná podpora v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2004. 148 s. ISBN 80-7273-097-5.

KINCL, Michael. *Praktický průvodce veřejnou podporou: vymezení pojmu a otázky související*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012. 98 s. ISBN 978-80-7273-168-8.

KINCL, Michael. *Veřejná podpora v příkladech a poznámkách*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 268 s. ISBN 978-80-7552-634-2.

KUNOVÁ, V., D. NOVÁČKOVÁ a D. ZEMANOVIČOVÁ. *Vnútorné politiky a činnosti Európskej únie*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. 270 s. ISBN 978-80-7380-498-5.

MALÍŘ, Jan. *Právo veřejných podpor Evropské unie. Zákaz poskytování veřejných podpor a výjimky z tohoto zákazu*. 1. vyd. Praha: Ústav státu a práv AV ČR, 2013. 304 s. ISBN 978-80-87439-11-1.

MYNARZOVÁ, Monika and Radomír KAŇA. Selected Aspects of Public Support for Enterprises in the European Union in the Context of Present Development. In: Conference Hradec Economic Days. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu, 2015. s. 48-54. ISBN 978-80-7435-550-9.

MYNARZOVÁ, M., R. KAŇA a M. OKRĘGLICKA. Public Support for Small and Medium-sized Enterprises on European Union Internal Market in the Context of New Block Exemption. *Social and Economic Review*. 2016, No. 4/2016, volume 14, s. 38-45. ISSN 1336-3727.

MYNARZOVÁ, Monika and Malgorzata OKRĘGLICKA. The State Aid for Small and Medium-sized Enterprises in European Union in the Context of the Revised General Block Exemption Regulation. In: *Contemporary Issues in Theory and Practice of Management CITPM 2018*. Częstochowa: Częstochowa University of Technology, Faculty of Management, 2018, s. 443-450. ISBN 978-83-65951-12-0.

TOMÁŠEK, M., V. TÝČ a kol. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vyd. Praha: Leges, 2017. 496 s. ISBN 978-80-7502-184-7.

TÝČ, Vladimír. *Základy práva evropské unie pro ekonomy*. 7. vyd. Praha: Leges, 2017. 352 s. ISBN 978-80-7502-243-1.

PETR, Michal a kol. *Hospodářská soutěž a veřejné zakázky: (soubor zákonů)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. 632 s. ISBN 978-80-7380-716-0.

STEHLÍK, V., O. HAMULÁK a M. PETR. *Právo Evropské unie: ústavní základy a vnitřní trh*. 1. vyd. Praha: Leges, 2017. 356 s. ISBN 978-80-7502-277-6.

ŠIŠKOVÁ, Naděžda a kol. *Evropské právo 2 – Jednotný vnitřní trh*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 264 s. ISBN 978-80-7357-949-4.

VOJÍK, Vladimír. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

Legislativní zdroje

EUR-LEX. Sdělení Komise 2016/C 262/01 o pojmu státní podpora uvedené v článku 107. odst. 1 SFEU. *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2016 [2. 2. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2016:262:FULL&from=CS>.

EUR-LEX. Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2015 [2. 2. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32015R1589>.

EUR-LEX. Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie 2012/C 326/01. *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2012 [2. 2. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN>.

EUR-LEX. Sdělení Komise 2012/0209 z 8. května 2012, sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů Modernizace státní podpory v EU. *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2012 [3. 3. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A52012DC0209>.

EUR-LEX. Nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory. *Eur-lex.europa.eu* [online]. 1998 [1. 3. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:31998R0994>.

EUR-LEX. Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2008 [1. 3. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008R0800&from=CS>.

EUR-LEX. GBER. Nařízení Komise (ES) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem. *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2014 [1. 3. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0651>.

EUR-LEX. Nařízení Komise (ES) 2017/1084 ze dne 14. června 2017, kterým se mění nařízení (EU) č. 651/2014, pokud jde o podporu na přístavní a letištní infrastrukturu, prahové hodnoty oznamovací povinnosti pro podporu na kulturu a zachování kulturního dědictví a pro podporu na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu a režimy regionální provozní podpory pro nejvzdálenější regiony, a mění se nařízení (EU) č. 702/2014, pokud jde o výpočet způsobilých nákladů. *Eur-lex.europa.eu* [online]. 2017 [2. 3. 2019]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R1084&from=CS%20%20>.

Elektronické zdroje

BRODEC Jan. Veřejné podpory podle nových pravidel. *Pravniradce.ihned.cz* [online]. 2012 [18. 2. 2019]. Dostupné z: <https://pravniradce.ihned.cz/c1-57650400-verejne-podpory-podle-novych-pravidel>.

CEBRE. Modernizace pravidel veřejné podpory v EU. *Cebre.cz* [online]. 2014 [3. 3. 2019]. Dostupné z: https://cebre.cz/dokums_raw/20140327_reader_statni_podpora_docx.pdf.

EUROPEAN COMMISSION. Entrepreneurship and SMEs. *Ec.europa.eu* [online]. 2019 [15. 3. 2019]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_cs.

EUROPEAN COMMISSION State aid – Block-exempted aid. *Ec.europa.eu* [online]. 2019 [30. 3. 2019]. Dostupné z: [https://webgate.ec.europa.eu/comp/redisstat/databrowser/view/COMP_BEX_SA_X\\$COMP_BEX_SA_01/default/table?category=COMP_BLOCK](https://webgate.ec.europa.eu/comp/redisstat/databrowser/view/COMP_BEX_SA_X$COMP_BEX_SA_01/default/table?category=COMP_BLOCK).

EUROPEAN COMMISSION. State aid and control. *Ec.europa.eu* [online]. 2019 [10. 2. 2019]. Dostupné z: http://ex.europa.eu/competition/state_aid/overwiew/index_en.html.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory. *Dotaceeu.cz* [online]. 2015 [8.3.2019]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Dokumenty/Metodick%C3%A9%20dokumenty/MD%20VP/MD-VP_v1.pdf.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory. *Dotaceeu.cz* [online]. 2018 [8. 3. 2019]. Dostupné z: https://www.dotaceeu.cz/getmedia/a3fdbcee-45a7-440e-a891-dc21381b2b04/MD-verejna-podpora_v2.pdf.aspx?ext=.pdf.

MYNARZOVÁ. Monika. Veřejná podpora podniků na vnitřním trhu Evropské unie prizmatem nových pravidel. *Tvp.zcu.cz* [online]. 2014 [8. 3. 2019]. Dostupné z: https://www.tvp.zcu.cz/cd/2014/PDF_sbarnik/mynarzova.pdf.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Příručka pro poskytovatele a příjemce veřejné podpory. *Uohs.cz* [online]. 2017a [10. 3. 2019]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Patrik/Downloads/Strucny-pruvodce-problematikou-verejne-podpory-domena-uohs.pdf>.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Návod pro administraci veřejné podpory. *Uohs.cz* [online]. 2017b [23. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/manualy-metodiky-a-dalsi-dokumenty.html>.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Stručný průvodce problematikou veřejné podpory. *Uohs.cz* [online]. 2017c [23. 3. 2019]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Patrik/Downloads/Strucny-pruvodce-problematikou-verejne-podpory-1.11.2017.pdf>.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
EP	Evropský parlament
ES	Evropské společenství
GBER	General Block Exemption Regulation
HDP	Hrubý domácí produkt
Komise	Evropská komise
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MSP	Malé a střední podniky
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ZP	Zdravotně postižený

Seznam tabulek

- Tabulka 3.1 Přehled základních parametrů pro kategorii Regionální podpory
- Tabulka 3.2 Kritéria pro vymezení MSP
- Tabulka 3.3 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory určené MSP
- Tabulka 3.4 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory přístupu MSP k financování
- Tabulka 3.5 Limity podpory na výzkumné a vývojové projekty
- Tabulka 3.6 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory výzkumu, vývoje a inovací
- Tabulka 3.7 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na vzdělávání
- Tabulka 3.8 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory pro znevýhodněné pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením
- Tabulka 3.9 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na náhradu škod způsobených některými přírodními pohromami
- Tabulka 3.10 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na širokopásmovou infrastrukturu
- Tabulka 3.11 Přehled základních parametrů pro kategorii Sociální podpory na dopravu odlehlých regionů
- Tabulka 3.12 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory kultury a zachování kulturního dědictví
- Tabulka 3.13 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na sportovní a multifunkční rekreační infrastrukturu
- Tabulka 3.14 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na místní infrastrukturu
- Tabulka 3.15 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na regionální letiště
- Tabulka 3.16 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na regionální letiště
- Tabulka 4.1 Celková výše blokových výjimek v EU-28 v letech 2010-2017 (v mil. EUR, v %)
- Tabulka 4.2 Celková výše blokových výjimek v zemích EU (v mil. EUR, v %)

Seznam grafů

- Graf 4.1 Vývoj regionální podpory v EU v letech 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.2 Vývoj podpory výzkumu, vývoje a inovací v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.3 Vývoj podpory ochrany životního prostředí v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.4 Vývoj podpory MSP včetně rizikového kapitálu v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.5 Vývoj podpory pro znevýhodnění pracovníky a pracovníky se zdravotním postižením v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.6 Vývoj podpory na vzdělávání v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.7 Vývoj podpory kultury a zachování kulturního dědictví v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.8 Vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.9 Vývoj sociální podpory na dopravu obyvatel odlehlých regionů v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.10 Vývoj podpory rozvoje odvětví v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.11 Vývoj ostatních forem podpory v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.12 Vývoj blokových výjimek v celé EU v EU v letech 2010-2017 (v mil. EUR)
- Graf 4.13 Regionální podpora v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.14 Podpora výzkumu, vývoje a inovací v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.15 Podpora ochrany životního prostředí v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.16 Podpora MSP včetně rizikového kapitálu v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.17 Podpora zaměstnávání znevýhodněných pracovníků a pracovníků se zdravotním postižením v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.18 Podpora vzdělávání v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.19 Podpora kultury a kulturního dědictví v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.20 Podpora na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.21 Sociální podpora obyvatel odlehlých regionů v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)

- Graf 4.22 Podpora rozvoje odvětví v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.23 Ostatní kategorie podpory v rámci zemí EU za rok 2017 (v %)
- Graf 4.24 Vývoj blokových výjimek ve vybraných zemích EU v letech 2010-2017
(v mil. EUR)
- Graf 4.25 Vývoj blokových výjimek ve vybraných zemích EU v letech 2010-2017
(v mil. EUR)

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. 4. 2019

.....
Bc. Patrik Hozák

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na ochranu životního prostředí
- Příloha č. 2 Vývoj kategorií blokových výjimek v letech 2010 až 2017
- Příloha č. 3 Vývoj regionální podpory v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 4 Vývoj regionální podpory v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 5 Vývoj podpory výzkumu vývoje a inovací v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 6 Vývoj podpory výzkumu vývoje a inovací v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 7 Vývoj podpory ochrany životního prostředí v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 8 Vývoj podpory ochrany životního prostředí v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 9 Vývoj podpory MSP včetně rizikového kapitálu v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 10 Vývoj podpory MSP včetně rizikového kapitálu v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 11 Vývoj podpory zaměstnávání zdravotně postižených v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 12 Vývoj podpory zaměstnávání zdravotně postižených v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 13 Vývoj podpory vzdělávání v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 14 Vývoj podpory vzdělávání v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 15 Vývoj podpory kultury a kulturního dědictví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 16 Vývoj podpory kultury a kulturního dědictví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 17 Vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 18 Vývoj sociální podpory obyvatel odlehlých regionů v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

- Příloha č. 19 Vývoj sociální podpory obyvatel odlehlých regionů v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 20 Vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 21 Vývoj podpory rozvoje odvětví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 22 Vývoj podpory rozvoje odvětví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 23 Vývoj ostatních podpor v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)
- Příloha č. 24 Vývoj ostatních podpor v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)
- Příloha č. 25 Vývoj blokových výjimek v zemích EU za období 2010 až 2017

Příloha č. 1: Přehled základních parametrů pro kategorii Podpory na ochranu životního prostředí

Kategorie	Prahová hodnota pro notifikaci	Intenzita/Výše podpory
Investiční podpora, která podnikům umožní řídit se přísnějšími environmentálními normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšovat ochranu životního prostředí v případě, že norma Unie neexistuje	15 mil. EUR	- max. 40% / 50 % / 60 % - mimo rozvinuté regiony lze navýšit o 15 p. b.
Investiční podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie	15 mil. EUR	- Dokončení 3+ let před účinností normy: max. 10 % / 15 % / 20%; dokončení 1-3 let před účinností normy: o 5 p. b. nižší; - mimo rozvinuté regiony lze navýšit 15 p. b.
Investiční podpora na opatření ke zvýšení energetické účinnosti	10 mil. EUR	- max. 30 % / 40 % / 50 %; - mimo rozvinuté regiony lze navýšit 15 p. b.
Investiční podpora na projekty ke zvýšení energetické účinnosti budov	10 mil. EUR	- soukromé zdroje alespoň 30 %
Investiční podpora na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie	15 mil. EUR	- max. 45 % / 55 % / 65 %; mimo rozvinuté regiony lze navýšit 15 p. b.
Investiční podpora energie z obnovitelných zdrojů	15 mil. EUR	- max. 45 % / 55 % / 65 %; mimo rozvinuté regiony, lze navýšit 15 p. b.; pokud není sledována srovnávací investice u malých zařízení snížení o 15 p. b.; pokud soutěžní nabídkové řízení, navýšení až na 100 %
Investiční podpora na sanaci kontaminovaný	20 mil. EUR	- max. 100 %
Investiční podpora na energeticky účinné dálkové vytápění a chlazení (produkční jednotky)	15 mil. EUR	- 45 % / 55 % / 65 %; mimo rozvinuté regiony lze navýšit 15 p. b.
Investiční podpora na energeticky účinné dálkové vytápění a chlazení (distribuční síť)	20 mil. EUR	- max. 100 % s odečtením provozního zisku
Investiční podpora na recyklaci a opětovné použití odpadu	15 mil. EUR	- 35 % / 45 % / 55 %; mimo rozvinuté regiony lze navýšit 15 p. b.
Investiční podpora na energetickou infrastrukturu	50 mil. EUR	- max. 100 % s odečtením provozního zisku
Podpora na ekologické studie	15 mil. EUR	- max. 50 % / 60 % / 70 %

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, online (2018), vlastní zpracování

Příloha č. 2: Vývoj kategorií blokových výjimek v letech 2010 až 2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Regionální podpora	6 466,0	6 219,3	6 017,4	6 065,1	9 990,5	7 432,2	6 934,4	8 124,8
Výzkum, vývoj a inovace	1 361,0	1 980,7	2 757,3	3 231,1	3 633,0	4 180,7	5 715,6	7 415,3
Ochrana životního prostředí	680,0	5 027,3	7 414,4	8 030,5	7 695,5	10 455,0	13 093,5	13 867,0
Podpora MSP včetně rizikového kapitálu	2 091,2	1 899,4	1 873,5	1 633,8	1 503,2	2 100,6	2 136,7	3 858,4
Podpora zaměstnávání ZP	1 377,8	1 327,7	1 466,8	1 635,6	1 657,0	1 612,8	1 436,2	1 733,2
Podpora vzdělávání	722,4	817,4	1 022,3	746,8	556,6	750,7	471,4	522,2
Podpora kultury	125,3	1,8	0,1	16,5	422,7	1 688,4	2 799,9	3 577,1
Náhrady škod způsobených přírodními pohromami	0,0	0,0	0,0	28,8	110,7	167,2	144,6	165,8
Sociální podpora obyvatel odlehlých regionů	0,0	0,0	0,0	0,0	437,7	430,0	452,4	705,0
Podpora rozvoje odvětví	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,9
Ostatní podpory	120,7	100,7	99,1	170,0	105,0	328,6	752,7	1 726,9
Celkem EU	12 944,4	17 374,3	20 650,9	21 558,2	26 111,9	29 146,4	33 937,5	41 747,7

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 3: Vývoj regionální podpory v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	91,7	81,8	52,4	68,8	123,1	69,8	99,1	131,9
Bulharsko	0,4	6,0	10,2	18,7	126,6	176,5	64,3	129,1
Česká republika	374,7	670,7	757,9	818,8	789,2	1 053,9	178,5	254,3
Dánsko	0,0	0,8	0,0	0,0	0,1	14,9	14,9	15,0
Německo	3 007,3	2 757,2	2 743,8	2 311,5	2 221,4	150,2	342,1	961,9
Estonsko	2,0	4,8	7,2	8,8	32,2	28,8	3,4	8,6
Irsko	40,7	19,7	41,4	376,6	35,3	52,3	54,2	46,1
Řecko	136,6	354,2	210,4	300,1	275,8	207,1	151,9	182,5
Španělsko	522,6	446,5	275,1	231,0	268,9	318,7	219,1	194,1
Francie	236,2	193,1	201,6	273,8	1 998,1	2 627,9	2 593,9	2 168,9
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	15,8	87,3	13,9	91,7	162,4
Itálie	523,5	400,1	433,6	199,7	401,2	296,5	337,1	445,9
Kypr	8,5	6,7	5,6	4,2	2,0	1,2	1,6	0,0
Lotyšsko	10,6	8,7	12,3	17,2	114,2	76,9	40,8	10,6
Litva	28,5	51,2	52,0	38,1	15,3	84,0	18,2	42,3
Lucembursko	0,0	5,4	1,5	26,2	5,8	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	220,4	150,5	133,3	168,5	740,6	426,5	748,5	740,1
Matla	12,9	17,0	16,0	19,6	22,7	10,4	13,5	32,7
Nizozemí	11,3	11,5	14,1	5,3	2,5	3,7	3,4	2,9
Rakousko	96,5	103,1	114,7	81,5	73,1	31,7	23,4	25,9
Polsko	355,9	210,0	310,7	467,5	1 397,8	315,5	940,0	1 625,3
Portugalsko	45,3	58,2	66,3	54,3	299,7	479,1	351,3	503,5
Rumunsko	72,3	110,7	87,7	115,9	322,8	375,0	182,9	58,9
Slovinsko	84,5	127,1	91,3	47,6	66,8	28,4	22,0	21,0
Slovenská republika	33,2	36,0	46,8	57,9	96,3	205,4	164,0	62,6
Finsko	38,0	45,9	42,8	45,9	53,0	63,3	72,1	65,0
Švédsko	45,7	46,3	27,0	31,6	32,1	66,2	70,4	71,7
Velká Británie	466,3	296,1	261,6	260,2	386,4	254,3	132,0	161,7
Celkem EU	6 465,6	6 219,3	6 017,3	6 065,1	9 990,3	7 432,1	6 934,3	8 124,9

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 4: Vývoj regionální podpory v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	1,4	1,3	0,9	1,1	1,2	0,9	1,4	1,6
Bulharsko	0,0	0,1	0,2	0,3	1,3	2,4	0,9	1,6
Česko	5,8	10,8	12,6	13,5	7,9	14,2	2,6	3,1
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2
Německo	46,5	44,3	45,6	38,1	22,2	2,0	4,9	11,8
Estonsko	0,0	0,1	0,1	0,1	0,3	0,4	0,0	0,1
Irsko	0,6	0,3	0,7	6,2	0,4	0,7	0,8	0,6
Řecko	2,1	5,7	3,5	4,9	2,8	2,8	2,2	2,2
Španělsko	8,1	7,2	4,6	3,8	2,7	4,3	3,2	2,4
Francie	3,7	3,1	3,4	4,5	20,0	35,4	37,4	26,7
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,3	0,9	0,2	1,3	2,0
Itálie	8,1	6,4	7,2	3,3	4,0	4,0	4,9	5,5
Kypr	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,2	0,1	0,2	0,3	1,1	1,0	0,6	0,1
Litva	0,4	0,8	0,9	0,6	0,2	1,1	0,3	0,5
Lucembursko	0,0	0,1	0,0	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	3,4	2,4	2,2	2,8	7,4	5,7	10,8	9,1
Matla	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,4
Nizozemí	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakousko	1,5	1,7	1,9	1,3	0,7	0,4	0,3	0,3
Polsko	5,5	3,4	5,2	7,7	14,0	4,2	13,6	20,0
Portugalsko	0,7	0,9	1,1	0,9	3,0	6,4	5,1	6,2
Rumunsko	1,1	1,8	1,5	1,9	3,2	5,0	2,6	0,7
Slovinsko	1,3	2,0	1,5	0,8	0,7	0,4	0,3	0,3
Slovenská republika	0,5	0,6	0,8	1,0	1,0	2,8	2,4	0,8
Finsko	0,6	0,7	0,7	0,8	0,5	0,9	1,0	0,8
Švédsko	0,7	0,7	0,4	0,5	0,3	0,9	1,0	0,9
Velká Británie	7,2	4,8	4,3	4,3	3,9	3,4	1,9	2,0
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 5: Vývoj podpory výzkumu, vývoje a inovací v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	127,2	98,6	16,8	27,9	24,8	23,4	38,0	101,2
Bulharsko	0,0	0,0	0,2	0,6	4,7	5,7	2,7	1,7
Česká republika	10,9	55,7	116,2	158,5	182,2	241,1	240,2	323,1
Dánsko	60,3	105,4	130,8	148,0	132,9	177,7	220,0	115,9
Německo	340,7	857,1	1 133,4	1 312,1	877,7	996,4	1 305,9	988,9
Estonsko	0,6	0,7	0,0	0,5	6,4	5,5	7,8	8,1
Irsko	0,9	1,5	0,5	0,7	6,4	23,6	25,2	52,9
Řecko	1,4	2,0	4,1	6,9	54,8	38,6	80,5	3,7
Španělsko	161,3	117,6	144,7	139,8	161,4	213,8	248,0	318,4
Francie	142,9	219,5	272,6	469,9	427,1	224,2	479,4	745,2
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,8
Itálie	145,9	165,0	246,6	213,8	260,0	422,0	628,7	369,2
Kypr	1,7	0,5	1,3	1,4	1,8	1,1	0,5	0,5
Lotyšsko	0,3	0,9	0,9	1,7	30,8	6,7	10,2	12,5
Litva	11,4	7,6	8,9	6,9	3,1	7,8	3,6	11,3
Lucembursko	40,3	26,7	35,7	72,7	42,7	28,7	31,4	34,4
Maďarsko	0,0	2,3	0,6	0,6	0,6	10,6	256,9	438,3
Matla	0,0	0,5	0,1	1,6	0,0	0,2	1,2	0,2
Nizozemí	9,6	56,8	69,4	49,1	80,9	174,2	195,0	247,8
Rakousko	5,9	8,3	6,6	15,7	150,4	224,2	253,9	192,4
Polsko	69,1	25,0	92,3	63,8	242,9	187,6	410,1	1 178,4
Portugalsko	128,6	70,9	116,6	87,5	100,9	14,3	69,6	75,3
Rumunsko	0,2	0,5	1,5	1,3	11,4	6,3	6,3	42,0
Slovinsko	6,7	10,2	16,9	17,1	24,5	16,9	10,5	34,4
Slovenská republika	8,7	9,1	9,6	8,5	27,7	51,3	33,0	6,9
Finsko	1,8	2,3	2,1	18,4	20,3	131,6	130,3	135,7
Švédsko	7,7	0,0	12,9	13,6	87,9	136,2	166,4	171,4
Velká Británie	76,8	136,1	316,0	392,8	667,4	811,0	860,2	1 804,6
Celkem EU	1 360,9	1 980,8	2 757,3	3 231,4	3 633,1	4 180,7	5 715,5	7 415,2

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 6: Vývoj podpory výzkumu, vývoje a inovací v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	9,3	5,0	0,6	0,9	0,7	0,6	0,7	1,4
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Česká republika	0,8	2,8	4,2	4,9	5,0	5,8	4,2	4,4
Dánsko	4,4	5,3	4,7	4,6	3,7	4,3	3,8	1,6
Německo	25,0	43,3	41,1	40,6	24,2	23,8	22,8	13,3
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
Irsko	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,6	0,4	0,7
Řecko	0,1	0,1	0,1	0,2	1,5	0,9	1,4	0,0
Španělsko	11,9	5,9	5,2	4,3	4,4	5,1	4,3	4,3
Francie	10,5	11,1	9,9	14,5	11,8	5,4	8,4	10,0
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	10,7	8,3	8,9	6,6	7,2	10,1	11,0	5,0
Kypr	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,1	0,8	0,2	0,2	0,2
Litva	0,8	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2
Lucembursko	3,0	1,3	1,3	2,2	1,2	0,7	0,5	0,5
Maďarsko	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	4,5	5,9
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,7	2,9	2,5	1,5	2,2	4,2	3,4	3,3
Rakousko	0,4	0,4	0,2	0,5	4,1	5,4	4,4	2,6
Polsko	5,1	1,3	3,3	2,0	6,7	4,5	7,2	15,9
Portugalsko	9,4	3,6	4,2	2,7	2,8	0,3	1,2	1,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1	0,6
Slovinsko	0,5	0,5	0,6	0,5	0,7	0,4	0,2	0,5
Slovenská republika	0,6	0,5	0,3	0,3	0,8	1,2	0,6	0,1
Finsko	0,1	0,1	0,1	0,6	0,6	3,1	2,3	1,8
Švédsko	0,6	0,0	0,5	0,4	2,4	3,3	2,9	2,3
Velká Británie	5,6	6,9	11,5	12,2	18,4	19,4	15,1	24,3
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 7: Vývoj podpory ochrany životního prostředí v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	156,4	51,1	25,8	57,4	70,8	25,2	33,4	40,9
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	36,2	42,9
Česká republika	14,1	18,1	19,5	26,3	27,4	39,5	35,5	125,6
Dánsko	4,7	13,0	78,0	80,5	67,5	896,6	2 066,7	2 203,9
Německo	196,0	2 922,5	3 553,2	4 083,3	4 245,4	4 098,9	4 288,1	4 362,6
Estonsko	0,0	0,7	7,1	3,2	1,5	37,0	48,8	66,6
Irsko	9,2	14,7	12,9	12,3	40,6	13,7	2,4	28,6
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Španělsko	79,4	64,2	10,8	22,9	54,7	25,1	357,8	80,6
Francie	19,9	22,0	56,7	25,8	23,1	1 189,5	1 366,3	1 584,4
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	6,0	8,5	10,9
Itálie	6,0	16,0	40,7	30,0	69,9	4,7	20,4	65,4
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	6,7	12,2	10,3	15,4	37,4	39,9	36,2
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	85,0	96,5	113,7
Lucembursko	0,9	24,7	6,7	3,4	10,0	26,0	20,8	0,7
Maďarsko	0,0	0,0	38,5	43,6	39,2	64,5	31,7	146,1
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7
Nizozemí	2,5	17,4	31,9	41,9	89,1	36,8	78,3	92,0
Rakousko	101,1	510,9	525,9	456,5	56,4	527,6	526,4	526,0
Polsko	1,7	2,9	5,4	3,8	2,9	194,4	264,8	814,4
Portugalsko	2,3	2,4	9,4	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	88,9	149,3	126,9
Slovinsko	0,0	0,1	0,2	15,2	25,7	28,0	22,7	19,1
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,5	3,5	8,4	2,7	0,2
Finsko	0,3	454,7	532,0	633,7	812,7	881,2	998,9	1 040,4
Švédsko	3,5	574,5	2 180,6	2 241,4	2 014,0	1 965,1	2 168,3	1 923,9
Velká Británie	82,1	310,6	267,1	235,2	17,3	175,6	428,9	412,9
Celkem EU	680,1	5 027,2	7 414,6	8 030,3	7 695,5	10 455,1	13 093,4	13 867,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 8: Vývoj podpory ochrany životního prostředí v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	23,0	1,0	0,3	0,7	0,9	0,2	0,3	0,3
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Česká republika	2,1	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,9
Dánsko	0,7	0,3	1,1	1,0	0,9	8,6	15,8	15,9
Německo	28,8	58,1	47,9	50,8	55,2	39,2	32,8	31,5
Estonsko	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,4	0,4	0,5
Irsko	1,4	0,3	0,2	0,2	0,5	0,1	0,0	0,2
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	11,7	1,3	0,1	0,3	0,7	0,2	2,7	0,6
Francie	2,9	0,4	0,8	0,3	0,3	11,4	10,4	11,4
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Itálie	0,9	0,3	0,5	0,4	0,9	0,0	0,2	0,5
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,1	0,2	0,1	0,2	0,4	0,3	0,3
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,7	0,8
Lucembursko	0,1	0,5	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5	0,6	0,2	1,1
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,4	0,3	0,4	0,5	1,2	0,4	0,6	0,7
Rakousko	14,9	10,2	7,1	5,7	0,7	5,0	4,0	3,8
Polsko	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	1,9	2,0	5,9
Portugalsko	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	1,1	0,9
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Finsko	0,0	9,0	7,2	7,9	10,6	8,4	7,6	7,5
Švédsko	0,5	11,4	29,4	27,9	26,2	18,8	16,6	13,9
Velká Británie	12,1	6,2	3,6	2,9	0,2	1,7	3,3	3,0
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 9: Vývoj podpory MSP včetně rizikového kapitálu v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	199,7	168,9	167,8	144,2	150,0	102,6	146,5	124,0
Bulharsko	0,6	0,1	0,1	0,1	1,2	5,7	7,4	0,0
Česká republika	24,3	8,8	12,0	15,2	10,4	10,3	0,7	4,7
Dánsko	0,7	3,2	1,6	4,9	33,0	38,0	34,4	29,2
Německo	866,7	763,4	756,5	661,7	550,5	606,9	506,4	988,6
Estonsko	1,4	1,4	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2
Irsko	30,6	27,5	20,8	17,4	19,3	41,2	33,0	9,6
Řecko	147,4	17,2	8,7	0,3	3,6	1,0	1,1	0,8
Španělsko	121,4	71,2	64,9	62,6	52,7	36,1	43,7	63,1
Francie	126,3	136,1	135,6	139,3	129,9	503,8	484,0	482,3
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	49,1	103,2
Itálie	276,2	300,3	256,9	253,3	148,9	180,2	412,9	1 481,3
Kypr	4,8	3,6	2,5	2,7	2,7	2,7	3,0	0,1
Lotyšsko	1,7	3,7	6,0	6,2	7,0	12,5	2,0	0,5
Litva	6,4	8,5	12,3	5,9	7,6	7,8	4,0	1,8
Lucembursko	7,7	8,0	6,5	8,1	9,5	8,6	9,4	12,1
Maďarsko	9,5	8,9	0,0	1,1	7,1	19,2	29,6	45,4
Matla	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	1,6	0,9
Nizozemí	45,2	28,4	21,4	31,6	18,7	25,1	30,3	34,3
Rakousko	68,3	116,8	97,4	74,9	68,1	61,5	65,3	72,3
Polsko	4,7	2,1	1,9	1,7	5,2	0,0	6,3	102,1
Portugalsko	45,4	17,7	36,9	23,1	47,0	180,3	132,3	149,0
Rumunsko	6,0	4,2	1,1	0,1	2,3	3,1	3,0	0,3
Slovinsko	1,5	3,0	3,0	2,3	4,3	5,5	2,8	3,7
Slovenská republika	0,8	0,8	0,7	0,0	1,3	4,4	8,2	0,0
Finsko	30,3	33,1	27,0	25,6	17,3	48,6	56,7	50,5
Švédsko	1,3	2,1	0,2	0,8	0,0	15,9	10,7	18,2
Velká Británie	62,1	160,4	231,1	150,7	205,6	175,8	52,4	80,2
Celkem EU	2 091,1	1 899,5	1 873,5	1 633,9	1 503,5	2 100,7	2 136,8	3 858,4

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 10: Vývoj podpory MSP včetně rizikového kapitálu v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	9,5	8,9	9,0	8,8	10,0	4,9	6,9	3,2
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,3	0,0
Česká republika	1,2	0,5	0,6	0,9	0,7	0,5	0,0	0,1
Dánsko	0,0	0,2	0,1	0,3	2,2	1,8	1,6	0,8
Německo	41,4	40,2	40,4	40,5	36,6	28,9	23,7	25,6
Estonsko	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	1,5	1,4	1,1	1,1	1,3	2,0	1,5	0,2
Řecko	7,0	0,9	0,5	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0
Španělsko	5,8	3,7	3,5	3,8	3,5	1,7	2,0	1,6
Francie	6,0	7,2	7,2	8,5	8,6	24,0	22,7	12,5
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	2,3	2,7
Itálie	13,2	15,8	13,7	15,5	9,9	8,6	19,3	38,4
Kypr	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0
Lotyšsko	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,1	0,0
Litva	0,3	0,4	0,7	0,4	0,5	0,4	0,2	0,0
Lucembursko	0,4	0,4	0,3	0,5	0,6	0,4	0,4	0,3
Maďarsko	0,5	0,5	0,0	0,1	0,5	0,9	1,4	1,2
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Nizozemí	2,2	1,5	1,1	1,9	1,2	1,2	1,4	0,9
Rakousko	3,3	6,1	5,2	4,6	4,5	2,9	3,1	1,9
Polsko	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,0	0,3	2,6
Portugalsko	2,2	0,9	2,0	1,4	3,1	8,6	6,2	3,9
Rumunsko	0,3	0,2	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
Slovinsko	0,1	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3	0,1	0,1
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,0
Finsko	1,4	1,7	1,4	1,6	1,2	2,3	2,7	1,3
Švédsko	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,8	0,5	0,5
Velká Británie	3,0	8,4	12,3	9,2	13,7	8,4	2,5	2,1
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 11: Vývoj podpory zaměstnávání zdravotně postižených v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	103,8	102,1	110,6	120,8	137,5	134,8	130,4	118,9
Bulharsko	3,5	0,0	7,8	9,5	1,7	0,0	0,0	0,7
Česká republika	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Dánsko	98,3	154,3	133,2	148,2	118,6	96,1	104,0	102,2
Německo	7,1	10,4	3,2	0,4	0,4	0,1	0,0	0,0
Estonsko	0,1	0,0	0,1	3,3	1,9	0,0	0,1	0,1
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	20,2	1,3	8,4
Španělsko	41,9	35,3	33,0	50,6	43,9	63,1	47,7	58,5
Francie	3,6	1,4	1,6	2,5	5,9	6,5	3,7	3,8
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	3,9	3,9	4,0
Itálie	162,3	78,0	100,8	161,4	283,8	282,3	167,1	354,3
Kypr	0,1	0,3	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,9	1,9	0,7	1,2	2,2	0,0	0,0	0,0
Litva	7,0	9,1	10,6	12,7	15,6	17,8	12,8	28,9
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	178,0	168,4	167,3	130,5	36,5	113,1	117,8	130,1
Matla	0,0	6,2	6,6	0,0	4,3	0,6	3,2	2,8
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,2	0,3	0,2
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,4	2,6	2,0	0,1	0,0
Polsko	720,7	669,7	713,7	773,8	724,6	695,4	680,8	747,0
Portugalsko	2,3	26,5	43,4	43,0	22,2	14,2	13,5	0,8
Rumunsko	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	17,5	13,4	79,5	96,9	109,7	89,2	89,8	98,5
Slovenská republika	0,0	0,1	0,2	1,1	1,4	0,5	0,5	0,6
Finsko	11,8	41,1	48,4	52,7	65,8	52,2	43,1	54,0
Švédsko	1,5	1,3	0,7	0,1	0,2	0,0	6,3	6,7
Velká Británie	17,3	7,9	4,9	25,9	69,4	20,5	10,0	12,8
Celkem EU	1 377,7	1 327,6	1 467,0	1 635,3	1 656,9	1 612,7	1 436,4	1 733,4

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 12: Vývoj podpory zaměstnávání zdravotně postižených v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	7,5	7,7	7,5	7,4	8,3	8,4	9,1	6,9
Bulharsko	0,3	0,0	0,5	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	7,1	11,6	9,1	9,1	7,2	6,0	7,2	5,9
Německo	0,5	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,3	0,1	0,5
Španělsko	3,0	2,7	2,2	3,1	2,6	3,9	3,3	3,4
Francie	0,3	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,3	0,2
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,2
Itálie	11,8	5,9	6,9	9,9	17,1	17,5	11,6	20,4
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Litva	0,5	0,7	0,7	0,8	0,9	1,1	0,9	1,7
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	12,9	12,7	11,4	8,0	2,2	7,0	8,2	7,5
Matla	0,0	0,5	0,4	0,0	0,3	0,0	0,2	0,2
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0
Polsko	52,3	50,4	48,7	47,3	43,7	43,1	47,4	43,1
Portugalsko	0,2	2,0	3,0	2,6	1,3	0,9	0,9	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	1,3	1,0	5,4	5,9	6,6	5,5	6,3	5,7
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,9	3,1	3,3	3,2	4,0	3,2	3,0	3,1
Švédsko	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Velká Británie	1,3	0,6	0,3	1,6	4,2	1,3	0,7	0,7
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 13: Vývoj podpory vzdělávání v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	41,3	48,2	37,2	44,4	30,6	31,9	46,6	45,3
Bulharsko	0,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Česká republika	12,2	6,1	6,0	1,8	2,7	0,5	0,4	1,1
Dánsko	4,7	8,1	4,7	2,5	2,4	10,3	3,3	2,7
Německo	130,2	156,1	170,2	156,6	155,7	115,1	64,2	61,9
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0
Irsko	34,8	29,0	26,3	24,2	27,7	30,6	30,5	37,2
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Španělsko	52,3	42,9	3,9	5,5	3,4	6,2	5,9	6,7
Francie	7,9	23,2	7,8	9,9	12,0	89,5	41,7	27,7
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,8	22,3	23,3
Itálie	175,5	204,0	539,2	254,4	91,6	234,0	179,6	140,8
Kypr	10,7	17,5	19,3	13,5	8,4	6,8	0,4	0,3
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	8,1	5,9	1,9	3,1
Litva	0,0	0,0	2,1	1,3	0,9	0,7	0,6	3,8
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	28,5	30,2	10,2	2,5	11,2	7,0	6,2	8,9
Matla	1,9	3,3	3,1	1,0	0,0	1,3	0,0	0,5
Nizozemí	0,8	2,4	0,4	4,4	3,1	2,0	4,1	83,1
Rakousko	30,3	28,6	28,2	26,7	26,0	5,0	12,7	10,6
Polsko	53,9	103,8	72,6	75,2	19,3	0,0	0,1	0,2
Portugalsko	6,8	6,0	11,2	2,8	2,8	0,7	1,3	1,2
Rumunsko	0,0	0,5	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,6	0,1	4,3	2,8	2,0	0,8	0,1	0,7
Slovenská republika	14,6	1,2	3,9	1,6	0,5	5,2	5,0	3,3
Finsko	26,1	28,7	7,4	7,7	6,5	3,8	2,7	3,0
Švédsko	16,8	21,6	25,7	19,1	11,6	1,3	4,3	2,0
Velká Británie	71,7	55,8	38,0	89,0	129,9	164,3	37,4	54,9
Celkem EU	722,5	817,4	1 022,3	747,0	556,6	750,8	471,3	522,3

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 14: Vývoj podpory vzdělávání v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	5,7	5,9	3,6	5,9	5,5	4,2	9,9	8,7
Bulharsko	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Česká republika	1,7	0,7	0,6	0,2	0,5	0,1	0,1	0,2
Dánsko	0,7	1,0	0,5	0,3	0,4	1,4	0,7	0,5
Německo	18,0	19,1	16,6	21,0	28,0	15,3	13,6	11,9
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Irsko	4,8	3,5	2,6	3,2	5,0	4,1	6,5	7,1
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	7,2	5,2	0,4	0,7	0,6	0,8	1,3	1,3
Francie	1,1	2,8	0,8	1,3	2,2	11,9	8,8	5,3
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	4,7	4,5
Itálie	24,3	25,0	52,7	34,1	16,5	31,2	38,1	27,0
Kypr	1,5	2,1	1,9	1,8	1,5	0,9	0,1	0,1
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,8	0,4	0,6
Litva	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,7
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	3,9	3,7	1,0	0,3	2,0	0,9	1,3	1,7
Matla	0,3	0,4	0,3	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1
Nizozemí	0,1	0,3	0,0	0,6	0,6	0,3	0,9	15,9
Rakousko	4,2	3,5	2,8	3,6	4,7	0,7	2,7	2,0
Polsko	7,5	12,7	7,1	10,1	3,5	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,9	0,7	1,1	0,4	0,5	0,1	0,3	0,2
Rumunsko	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,1	0,0	0,4	0,4	0,4	0,1	0,0	0,1
Slovenská republika	2,0	0,1	0,4	0,2	0,1	0,7	1,1	0,6
Finsko	3,6	3,5	0,7	1,0	1,2	0,5	0,6	0,6
Švédsko	2,3	2,6	2,5	2,6	2,1	0,2	0,9	0,4
Velká Británie	9,9	6,8	3,7	11,9	23,3	21,9	7,9	10,5
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 15: Vývoj podpory kultury a kulturního dědictví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	293,4	372,6	411,7	462,9
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,5	0,5
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	11,5	22,6	78,9
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,5	27,4	30,0
Německo	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	664,7	674,5	457,6
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	1,5	33,9
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,7	28,3	27,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	84,6	99,9	135,8
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	244,4	551,6	738,6
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,7	11,8	56,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	15,5	21,1	94,8	62,9
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	1,9	7,0
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,6	175,8	194,2
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,8	324,1	613,7
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	17,6	5,3	7,3
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	40,6	64,9	82,3
Rakousko	0,0	0,0	0,0	16,4	19,0	56,8	65,1	69,8
Polsko	125,3	1,8	0,0	0,0	30,8	0,8	67,6	310,2
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	6,1
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	3,3
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	2,7	4,8	10,4
Finsko	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	23,2	29,1	40,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	47,5	51,6
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	7,5	69,8	82,0	96,2
Celkem EU	125,3	1,8	0,1	16,6	422,6	1 688,6	2 799,6	3 577,1

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 16: Vývoj podpory kultury a kulturního dědictví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	69,4	22,1	14,7	12,9
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,7	0,8	2,2
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,0	0,8
Německo	0,0	0,0	0,0	0,0	10,2	39,4	24,1	12,8
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,9
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	1,0	0,8
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	5,0	3,6	3,8
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	19,7	20,6
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,4	1,6
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	1,2	3,4	1,8
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	6,3	5,4
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	11,6	17,2
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,0	0,2	0,2
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	2,4	2,3	2,3
Rakousko	0,0	0,0	0,0	98,8	4,5	3,4	2,3	2,0
Polsko	100,0	100,0	0,0	0,0	7,3	0,0	2,4	8,7
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,2	0,2	0,3
Finsko	0,0	0,0	100,0	1,2	0,0	1,4	1,0	1,1
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,4
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	4,1	2,9	2,7
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

**Příloha č. 17: Vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami
v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,1
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Německo	0,0	0,0	0,0	28,8	105,4	111,5	123,7	73,3
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	0,6	2,5
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	53,5	16,6	84,2
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	3,0	0,0
Celkem EU	0,0	0,0	0,0	28,8	110,8	167,2	144,5	165,8

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

**Příloha č. 18: Vývoj podpory na náhradu škod způsobených přírodními pohromami
v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,1
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Německo	0,0	0,0	0,0	100,0	95,1	66,7	85,6	44,2
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,4	1,5
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	32,0	11,5	50,8
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1,4
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,1	0,0
Celkem EU	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 19: Vývoj sociální podpory obyvatel odlehlých regionů v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Německo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	437,7	423,9	451,8	695,3
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,8
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	8,8
Celkem EU	0,0	0,0	0,0	0,0	437,7	429,9	452,4	704,9

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 20: Vývoj sociální podpory obyvatel odlehlých regionů v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Německo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	98,6	99,9	98,6
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	1,2
Celkem EU	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 21: Vývoj podpory rozvoje odvětví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Německo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,2
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,9
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,9
Celkem EU	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,9

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 22: Vývoj podpory rozvoje odvětví v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Německo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	56,3
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,8
Celkem EU	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 23: Vývoj ostatních podpor v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	13,0
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	1,4	0,2
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	7,0	3,6	3,5
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	8,7	0,9
Německo	120,8	100,7	99,1	170,0	91,3	130,2	227,0	267,5
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	6,1	9,6
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	2,7	14,0	37,3
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	21,3	12,6
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	5,4	10,3	51,6
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	140,5	345,6	614,0
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	10,7	42,9
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	3,0	11,4
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	73,7	559,4
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	12,0
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	7,5	20,6	73,6
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	2,5	3,1	9,9
Celkem EU	120,8	100,7	99,1	170,0	104,8	328,7	752,6	1 727,1

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 24: Vývoj ostatních podpor v zemích EU za období 2010 až 2017 (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,8
Bulharsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,2	0,0
Česká republika	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	2,1	0,5	0,2
Dánsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,2	0,1
Německo	100,0	100,0	100,0	100,0	87,1	39,6	30,2	15,5
Estonsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,8	0,6
Irsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Řecko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Španělsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,8	1,9	2,2
Francie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	2,8	0,7
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itálie	0,0	0,0	0,0	0,0	5,7	1,6	1,4	3,0
Kypr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lotyšsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Litva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Lucembursko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maďarsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,7	45,9	35,6
Matla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nizozemí	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	1,4	2,5
Rakousko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	0,7
Polsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	9,8	32,4
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rumunsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovinsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenská republika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Finsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	2,3	2,7	4,3
Velká Británie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,8	0,4	0,6
Celkem EU	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování

Příloha č. 25: Vývoj blokových výjimek v zemích EU za období 2010 až 2017 (v mil. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	720,1	550,7	410,4	463,6	830,1	760,3	908,5	1 038,0
Bulharsko	5,4	6,3	18,4	28,9	134,2	192,6	114,1	175,2
Česká republika	436,3	759,5	911,7	1 020,6	1 018,1	1 364,0	481,6	791,0
Dánsko	168,8	284,7	348,3	384,1	354,6	1 256,9	2 479,4	2 499,8
Německo	4 668,8	7 567,5	8 459,4	8 724,3	8 290,7	6 873,9	7 531,9	8 191,5
Estonsko	4,0	7,6	14,9	15,9	42,1	75,6	67,8	127,0
Irsko	116,2	92,3	101,9	431,2	129,2	176,0	173,6	201,4
Řecko	285,5	373,4	223,3	307,4	337,6	267,1	234,8	197,4
Španělsko	978,9	777,7	532,4	512,5	1 025,6	1 174,1	1 487,8	1 592,8
Francie	536,9	595,3	675,9	921,2	2 596,1	4 895,6	5 542,5	5 767,2
Chorvatsko	0,0	0,0	0,0	15,8	100,6	67,0	187,3	360,5
Itálie	1 289,4	1 163,3	1 617,9	1 112,6	1 280,0	1 499,7	1 867,7	3 055,6
Kypr	25,8	28,5	29,2	22,0	14,9	11,8	5,5	0,9
Lotyšsko	13,5	21,8	32,3	36,7	177,6	139,7	96,6	70,7
Litva	53,3	76,4	85,9	64,9	42,5	219,7	311,5	401,6
Lucembursko	48,9	64,7	50,4	110,3	67,9	63,3	61,6	47,2
Maďarsko	436,8	360,3	349,9	346,8	835,2	794,2	1 860,4	2 736,6
Matla	15,0	27,0	25,8	22,2	32,3	30,2	24,9	45,1
Nizozemí	69,4	116,5	137,3	132,3	196,7	295,8	387,1	592,6
Rakousko	302,0	767,7	772,7	672,1	395,7	910,3	950,0	910,9
Polsko	1 331,3	1 015,4	1 196,5	1 385,7	2 423,5	1 394,0	2 443,4	5 337,0
Portugalsko	230,7	181,8	283,6	210,7	472,7	688,5	568,6	731,3
Rumunsko	78,4	116,0	91,0	120,4	336,6	473,4	346,2	234,2
Slovinsko	110,6	154,0	195,1	181,9	233,1	169,0	149,1	181,2
Slovenská republika	57,3	47,2	61,2	69,5	132,9	277,8	218,1	85,4
Finsko	108,3	605,8	659,8	784,2	975,6	1 203,9	1 333,9	1 400,5
Švédsko	76,5	645,9	2 247,1	2 306,6	2 149,4	2 192,1	2 494,5	2 319,1
Velká Británie	776,3	967,0	1 118,6	1 153,8	1 486,4	1 679,9	1 609,1	2 656,0
Celkem EU	12 944,4	17 374,3	20 650,9	21 558,2	26 111,9	29 146,4	33 937,5	41 747,7

Zdroj: European Commission, online (2019), vlastní zpracování